

Welke factoren zorgen voor een negatieve attitude tegenover vluchtelingen; en hoe zijn deze te beïnvloeden?

Afstudeeropdracht TPH48-03

Organisatie: Stichting Vluchteling
Opdrachtgever: Zinzi Klaverweide
15-06-2022
Docent begeleider: Martsen Oostenbrug
Examinator: Hedwig Visser

Student: Sterre van der Zijden
Studentnummer: S1111450

"Hierbij verklaar ik dat dit stuk eigen werk bevat."

"Ruwe data is desgewenst opvraagbaar."

Kans 2

VOORWOORD

Voor u ligt de scriptie 'Welke factoren zorgen voor een negatieve attitude tegenover vluchtelingen: en hoe zijn deze te beïnvloeden?'. Het onderzoek voor deze scriptie naar factoren die invloed hebben op een negatieve attitude tegenover vluchtelingen is uitgevoerd onder respondenten uit Den Haag. De scriptie is geschreven in het kader van mijn afstuderen aan de opleiding Toegepaste Psychologie aan Hogeschool Leiden, en in opdracht van Stichting Vluchteling. In de periode van februari 2022 tot en met mei 2022 ben ik bezig geweest met het onderzoek en het schrijven van de scriptie.

Samen met mijn opdrachtgever Zinzi Klaverweide zijn de onderzoeks- en adviesvraag voor mijn scriptie opgesteld. Vanwege de grootte van de onderzoekseenheden, was het onderzoek complex. Na het inzetten van twee kwalitatieve onderzoeksmethoden heb ik de onderzoeksvraag kunnen beantwoorden, waarmee vervolgens de adviesvraag kon worden beantwoord. Tijdens de uitvoering van mijn onderzoek stonden mijn opdrachtgever, Zinzi Klaverweide, en mijn docentbegeleider, Martsen Oostenbrug, voor mij klaar. Zij hebben tijdens bijeenkomsten en overleggen altijd mijn vragen beantwoord, waardoor ik verder kon met het onderzoek.

Bij dezen wil ik graag mijn opdrachtgever en mijn docentbegeleider bedanken voor de fijne begeleiding en ondersteuning tijdens het onderzoek en het schrijven van deze scriptie. Daarnaast wil ik alle respondenten bedanken die hebben meegewerkt aan het onderzoek. Zonder hun medewerking had ik het onderzoek niet kunnen voltooien. Tot slot wil ik ook mijn vrienden en familie bedanken voor de morele steun en wijze raad tijdens het schrijven van deze scriptie.

Ik wens u veel leesplezier toe,

Sterre van der Zijden

Leidschendam, 22 juli 2022

SAMENVATTING NEDERLANDS

Het aantal mensen op de vlucht is de afgelopen jaren sterk toegenomen (UNHCR, 2021). Onder de bevolking heersen er zorgen over de komst en opvang van vluchtelingen en zijn er meerdere protesten geweest tegen de opvang van vluchtelingen (Den Ridder, Mensink, Dekker en Schrijver, 2016). Om vluchtelingen te blijven helpen, is het noodzakelijk dat de attitudes ten aanzien van vluchtelingen positief beïnvloed worden.

Het doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de bepalende factoren van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen om een advies uit te brengen hoe deze attitude positief beïnvloed kan worden. Hiervoor is de volgende onderzoeksvraag opgesteld: Welke factoren spelen een rol in de vorming van een negatieve attitude bij volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland?

Om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd waarbij interviews zijn gehouden en online vragenlijsten onder volwassenen in Den Haag zijn verspreid. Uit de antwoorden bleek dat nabijheid van vluchtelingen, sociale ervaringen met vluchtelingen, meer duidelijkheid over vluchtelingen en verhalen over vluchtelingen de bepalende factoren zijn die positief beïnvloed kunnen worden.

Op basis hiervan wordt er een aantal aanbevelingen voor campagnes gedaan. Er wordt aanbevolen om een campagne op te zetten waarbij contact gemaakt wordt met vluchtelingen. Daarnaast wordt aanbevolen om een campagne op te zetten waarbij informatie verstrekt wordt over vluchtelingen. Ten derde wordt aanbevolen om een campagne op te zetten waarbij positieve verhalen en succesverhalen van vluchtelingen worden verteld. Tot slot wordt er aanbevolen een campagne op te zetten waarbij korte contactmomenten met vluchtelingen en informatieverstrekking over vluchtelingen wordt gecombineerd.

Tot slot zijn er een aantal aanbevelingen gedaan voor vervolgonderzoeken. Allereerst wordt er aanbevolen om een onderzoek te doen met een grotere steekproef om de betrouwbaarheid van het onderzoek te vergroten. Ten tweede wordt een onderzoek aanbevolen waarbij de focus alleen ligt op de doelgroep die vanuit de literatuur als meest negatief naar voren komt. Tot slot wordt een vervolgonderzoek aanbevolen waarbij andere factoren worden meegenomen.

ABSTRACT

The number of people fleeing their homes has greatly increased in recent years (UNHCR, 2021). There are concerns among the population about the arrival and reception of refugees and there have been several protests against the reception of refugees (Den Ridder, Mensink, Dekker and Schrijver, 2016). In order to continue helping refugees, it is necessary that attitudes towards them are positively influenced.

The aim of the research is to gain insight into the determinants of negative attitudes towards refugees in order to advise how this attitude can be positively influenced. The following research question has been formulated: Which factors play a role in the formation of a negative attitude among adults in the age group 26 to 40 years from The Hague towards refugees in the Netherlands?

In order to be able to answer the research question, a qualitative study was conducted, involving interviews and online questionnaires among adults in The Hague. The influence can be derived from the proximity to refugees, social experiences with refugees, more clarity about refugees and stories about refugees.

Based on this, a number of proposals for campaigns are made. It is recommended to set up a campaign to make contact with refugees. It is also recommended to set up a campaign to provide information about refugees. In addition, it is recommended to create a campaign telling positive stories and stories of success of refugees. Finally, it is recommended to set up a campaign that combines short contact moments with refugees and information about refugees.

Finally, a number of recommendations have been made for follow-up research. First it is recommended to do a follow-up research with a larger sample to increase the reliability of the study. Secondly, a follow-up research is recommended in which the focus lies only on the target group that the literature presents as the most negative. Finally, a follow-up study is recommended in which other factors are taken into account.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Samenvatting Nederlands	3
Abstract	4
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Stichting Vluchteling	7
1.3 Maatschappelijke relevantie	8
1.4 Context van het praktijkvraagstuk	8
1.5 Doelstellingen	9
1.6 Onderzoeksvragen	10
1.7 Leeswijzer	10
2. Het theoretisch kader	11
2.1 Begrippen	11
2.2 Attitudemodellen	11
2.2.1 Tripartitemodel van attitudes	11
2.2.2 Elaboration likelihood model	12
2.3 Attitudeverandering	12
2.3.1. Yale Attitude Change Approach	12
2.3.2. De Contacttheorie	13
2.4 Factoren met invloed op de vorming van attitudes tegenover vluchtelingen	13
3. Beschrijving van het onderzoek	16
3.1 De methode	16
3.1.1. Dataverzameling	16
3.1.2. Inclusie- en exclusiecriteria	17
3.1.3. Onderzoek verloop	17
3.1.4. Data-analyse	18
3.1.5. Validiteit en betrouwbaarheid	18
3.2 Resultaten	19
3.2.1. Resultaten interviews	19
3.2.2. Resultaten enquête	21
4. Conclusie	24
5. Kritische blik	25
5.1. Product	25
5.2. Proces	25
5.3. Reflectie en visie op de eigen rol	26
6. Aanbevelingen	27
7. Het advies	28
7.1. Advies	28
7.2. Implementatie	29

8. Bronnen	34
9. Bijlagen	36
9.1. Bijlage 1 – Topiclijst	36
9.2. Bijlage 2 – Enquête	38
9.3. Bijlage 2 – interviews	39
9.4. Bijlage 4 – FOETSJE-model	104

1. INLEIDING

De afgelopen jaren is het aantal mensen op de vlucht wereldwijd sterk toegenomen. Eind 2020 waren er wereldwijd 82,4 miljoen mensen op de vlucht. De VN-Vluchtelingenorganisatie heeft nog nooit eerder zo'n hoog aantal mensen op de vlucht geteld (UNHCR, 2021). Onder de bevolking bestaan zorgen over komst en opvang van vluchtelingen en over de culturele verschillen. In de afgelopen jaren zijn meerdere protestacties geweest tegen de opvang van vluchtelingen (Den Ridder, Mensink, Dekker en Schrijver, 2016). Inzicht in de bepalende factoren van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen kan er aan bijdragen om deze attitudes positief te beïnvloeden.

1.1 Aanleiding

Stichting Vluchteling merkt op dat de laatste jaren steeds meer mensen zich negatief uitspreken over vluchtelingen. Dit wordt voornamelijk opgemerkt op online media platformen. Daarnaast zien zij dit terug in gesprekken die zij voeren met verschillende mensen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar. Hierbij zien zij dat de polarisatie toeneemt waardoor er een kloof ontstaat tussen vluchtelingen en mensen die geen vluchteling zijn. Stichting Vluchteling vindt het belangrijk dat vluchtelingen geholpen worden en vinden het daarbij belangrijk dat de kloof tussen vluchtelingen en niet vluchtelingen niet groter wordt. Zij vrezen ervoor dat wanneer dit wel gebeurt, minder mensen die op de vlucht zijn geslagen geholpen kunnen worden. Stichting Vluchteling is daarom benieuwd welke factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Daarnaast willen zij graag weten hoe ze deze negatieve attitudes positief kunnen beïnvloeden door middel van campagnes, zodat de polarisatie niet nog meer toeneemt (Z. Klaverweide, persoonlijke communicatie, 11 februari 2022).

1.2 Stichting Vluchteling

De afstudeeropdracht wordt uitgevoerd bij Stichting Vluchteling. Stichting Vluchteling is een noodhulp organisatie die wereldwijde hulp biedt aan vluchtelingen en ontheemden. Zij bieden levensreddende hulp wanneer er acute nood is. Daarnaast verzorgt Stichting Vluchteling ook hulp bij langdurige humanitaire crises. De primaire doelstellingen van de stichting zijn het bieden van hulp, het geven van voorlichting en het opkomen voor de vluchtelingen en ontheemden (Stichting Vluchteling, z.d.).

Stichting Vluchteling is opgericht op initiatief van twee verzetshelden uit de Tweede Wereldoorlog. Een van hen zette zijn eigen netwerk in om geld op te halen voor de bestrijding van onrecht en het helpen van vluchtelingen. Later organiseerde hij nationale inzamelingsacties die op tv uitgezonden werden. In 1976 werd Stichting Vluchtelinghulp opgericht en vanaf 1981 ging deze verder onder de naam Stichting Vluchteling (Stichting Vluchteling, z.d.).

Stichting Vluchteling bestaat uit 37 medewerkers die binnen verschillende teams de missie en visie van de stichting in praktijk brengen.

Stichting Vluchteling realiseert haar missie door wereldwijd levensreddende hulp te bieden aan mensen die slachtoffer zijn van geweld, natuurrampen of conflicten. Deze hulp wordt geboden aan vluchtelingen, ontheemden en aan mensen die terugkeren naar eigen land (Stichting Vluchteling, z.d.).

De hulp wordt verleend aan de hand van een eigen inschatting die wordt gemaakt van de menselijke behoeften en de beschikbare capaciteit. Er is met name oog voor vluchtelingen en ontheemden die moeilijk toegankelijk zijn of waar weinig aandacht voor is. Stichting Vluchteling werkt samen met een aantal zorgvuldig gekozen internationale en lokale uitvoerende organisaties. De noodhulp die zij bieden bestaat onder andere uit medische zorg, onderdak, voedsel en schoon drinkwater. Naast noodhulp draagt Stichting Vluchteling bij aan het vinden van langdurige gestructureerde oplossingen, zodat men op eigen kracht hun toekomst kan verbeteren. Dit gebeurt bijvoorbeeld door scholing of psychosociale steun om trauma's te verwerken. Ook biedt Stichting Vluchteling hulp wanneer mensen weer naar huis terug kunnen keren. Ze dragen bij aan deze terugkeer en de wederopbouw door landmijnen te ruimen, scholen te herbouwen en helpen mensen aan werk te komen (Stichting Vluchteling, z.d.).

Naast reguliere en financiële steun stelt Stichting Vluchteling operationele kennis en expertise ter beschikking aan haar partners. Waarbij zij de komende jaren in dit verband inzetten op

behandeling van chronische ziektes in crisissituaties, versterking van lokale noodhulpcapaciteit en verbetering van toegang tot crisisgebieden (Stichting Vluchteling, z.d.). Stichting Vluchteling draagt mede dankzij donateurs en partners bij aan humane opvang en toekomstperspectief voor mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en onderdrukking. De totale inkomsten voor het jaar 2022 zijn begroot op € 23,4 miljoen. Hiervan komt €15 miljoen vanuit eigen fondsenwerving, €2,7 miljoen vanuit de Nationale Postcode Loterij en €5,5 miljoen vanuit subsidies van overheden. 86% van de totale baten wordt besteed aan de doelstellingen van de stichting. Hierbij is 75% bestemd voor de hulp van vluchtelingen, 9% voor voorlichting en 2% voor pleitbezorging. De overige 14% wordt besteed aan wervingskosten en Beheer en administratie. Naast het bieden van hulp, zijn het geven van voorlichting en het opkomen voor de vluchtelingen en ontheemden de primaire doelstellingen van Stichting Vluchteling. Zij geven een stem aan vluchtelingen en ontheemden door zich publiekelijk uit te spreken voor hen. Met evenementen, campagnes en voorlichtingen vraagt Stichting Vluchteling aandacht voor deze doelgroep om het draagvlak voor hen te vergroten. Dit doen zij met het donateursmagazine 999 update waarbij zij hun achterban twee keer per jaar informeren over de behaalde resultaten en initiatieven. Daarnaast doen zij dit met verslagen vanuit hulpgebieden, online-communicatie, verschijningen in de media, voorlichting op festivals en campagnes als de nacht van de vluchteling (Stichting Vluchteling, z.d.).

1.3 Maatschappelijke relevantie

In dit vraagstuk valt niet te twisten over de maatschappelijke relevantie. In de afgelopen jaren is het aantal mensen op de vlucht wereldwijd sterk toegenomen. 2020 was het negende jaar op rij waarin het aantal vluchtelingen toenam. Dat aantal lag toen op 82,4 miljoen (UNHCR, 2021). Met name de oorlog in Syrië heeft geleid tot een grote groep mensen dat hun huis ontvlucht. Daarnaast zorgen ook conflicten in de Centraal-Afrikaanse republiek, Zuid-Soedan, Jemen, Oekraïne, Afghanistan en Somalië voor een groot aantal mensen dat op de vlucht slaat (Amnesty International, 2019). De oorlog in Oekraïne laat zien dat vluchtelingen hulp tegenwoordig nog steeds even relevant, zo niet relevanter is dan ooit met alleen al ruim zes miljoen ontheemde Oekraïners en meer dan vier miljoen Oekraïners die naar een buurland is gevlucht (UNHCR, 2022). Met een recordaantal mensen op de vlucht is het belangrijk dat hen hulp geboden wordt. En dit terwijl de bevolking polariseert en men zich steeds negatiever uitlaat over deze groep (Rea et al., 2019). Wanneer deze kloof groter wordt, vreest Stichting Vluchteling dat vluchtelingen minder hulp geboden kan worden wat resulteert in nog slechtere omstandigheden voor hen. Het is daarom van belang dat de polarisatie afneemt, zodat vluchtelingen de juiste hulp kunnen krijgen.

1.4 Context van het praktijkvraagstuk

De opdrachtgever merkt op dat mensen zich de laatste jaren negatiever uitspreken over vluchtelingen. Dit komt terug in gesprekken die zij voeren ter voorlichting, op online media platformen en onder berichten over vluchtelingen die geplaatst worden op de website van Stichting Vluchteling. Waarbij zij deze negatieve uitlatingen het meest herkennen onder de doelgroep volwassenen tussen de 26 en 40 jaar. De opdrachtgever denkt dat deze negatieve uitlatingen een rol spelen in de polarisatie waardoor de kloof tussen vluchtelingen en het Nederlandse publiek groter wordt, waardoor het mogelijk lastiger wordt om de juiste hulp te bieden aan vluchtelingen in de toekomst.

Er zijn een aantal langdurige crises gaande die ervoor zorgen dat mensen hun land ontvluchten. Zo zorgt de oorlog in Syrië voor de meeste vluchtelingen. Gevolgd door Venezuela, Afghanistan, Zuid-Soedan en Myanmar (UNHCR Nederland, 2021). Sinds 2015 is er een sterke groei te zien in het aantal vluchtelingen vanuit het Midden-Oosten en Noord-Afrika dat naar Europa trekt (De Coninck et al., 2019). Eind 2020 waren er wereldwijd zo'n 82,4 miljoen mensen op de vlucht. Hiervan was 26,4 miljoen hun eigen land ontvlucht. Het grootste gedeelte van mensen die op de vlucht slaat blijft in eigen land, en wanneer zij de landsgrens wel overgaan is dit meestal naar een buurland of een ander land in de regio. In 2020 hadden 4,1 miljoen mensen een asielaanvraag lopen in een ander land (UNHCR Nederland, 2021), waarvan 416.860 mensen asiel aanvroegen in Europa (VluchtelingenWerk Nederland, z.d.). Wanneer er gekeken wordt naar Nederland, vroegen in 2020 in totaal 19.132 mensen asiel aan (UNHCR Nederland, 2021).

De mening die Europese burgers hebben ten aanzien van vluchtelingen polariseert. Dit komt onder andere door onjuiste informatie over aantallen en de aanname van een verband tussen vluchtelingen en terreur en misdaad. De meerderheid van de bevolking heeft geen rechtstreeks contact met vluchtelingen waardoor uitingen in de media de voornaamste bron van informatie is. Deze media-uitingen spelen daardoor een grote rol in de beeld- en opinievorming ten aanzien van vluchtelingen (De Coninck et al., 2019). Uit onderzoek blijkt dat 55% van de Nederlanders vindt dat zaken rondom vluchtelingen te negatief in het nieuws wordt overgebracht (Special Eurobarometer 469, 2018).

Uit onderzoek (Special Eurobarometer 469, 2018) kwam naar voren dat meer dan de helft van de ondervraagden vond dat zij voldoende zijn geïnformeerd over vluchtelingen. Dit onderzoek stelt ook dat het zien van immigratie als een probleem niet per se vijandigheid tegenover vluchtelingen betekent, maar dat dit eerder laat zien dat overheden het probleem rondom immigranten niet op een adequate manier oplossen. Uit hetzelfde onderzoek kwam naar voren dat meer dan de helft van de respondenten vindt dat immigranten een last zijn voor het sociale zekerheidsstelsel en criminaliteit vergroten. Iets minder dan de helft van de respondenten vindt dat immigranten banen innemen van anderen. Deze bevindingen kunnen wijzen op factoren die een rol spelen in een negatieve attitude tegenover vluchtelingen.

In de resultaten van de European Social Survey, waarin 20 Europese landen zijn bevraagd, kwam naar voren dat Nederland een middenpositie aanneemt wanneer het aankomt op de kijk naar vluchtelingen (De Coninck et al., 2019). Uit dit onderzoek uit 2017 (De Coninck et al., 2019) kwam naar voren dat er weinig verschil zit in opvattingen over vluchtelingen wanneer er gekeken wordt naar geslacht. Er kwam naar voren dat mensen met een hogere sociaaleconomische status positievere opvattingen hebben over vluchtelingen dan mensen met een lagere status. En wanneer er naar leeftijd werd gekeken was te zien dat hoe ouder iemand is hoe negatiever er naar vluchtelingen gekeken wordt en hoe jonger iemand is hoe positiever er naar vluchtelingen gekeken wordt.

Volgens Kloosterman (2018) zijn er een aantal kenmerken die kunnen voorspellen of iemand een positievere of negatievere kijk heeft op vluchtelingen. Over het algemeen hebben mannen, laagopgeleiden, mensen met een Nederlandse achtergrond waarbij geldt dat zowel zichzelf als hun ouders in Nederland zijn geboren, en inwoners van minder verstedelijkte gebieden een minder positieve houding tegenover vluchtelingen dan vrouwen, hoogopgeleiden, mensen met een niet-westerse migratieachtergrond, en stedelingen. Naast deze persoonskenmerken kan contact met vluchtelingen zorgen voor een positievere houding ten aanzien van deze doelgroep (Kloosterman, 2018).

1.5 Doelstellingen

In dit onderdeel worden de verschillende doelstellingen van het afstudeeronderzoek beschreven.

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de factoren die een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude van volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland om Stichting Vluchteling een advies te kunnen geven over hoe de attitude van deze doelgroep positief beïnvloed kan worden.

Er is gekozen voor volwassenen uit Den Haag omdat de opdrachtgever aangaf het onderzoek binnen de Randstad te willen houden. Er is uiteindelijk gekozen voor Den Haag omdat de opdrachtgever hier zelf ook gevestigd is.

Binnen dit afstudeeronderzoek zijn verschillende partijen betrokken. Het is daarom belangrijk dat de doelstellingen van deze verschillende partijen duidelijk zijn. Allereerst zal de doelstelling van de opdrachtgever beschreven worden. Stichting Vluchteling wil via dit onderzoek inzicht verkregen hebben in hoe zij als stichting meer kunnen doen om negatieve attitudes positief te beïnvloeden. Om dit vervolgens in de praktijk toe te passen in de vorm van campagnes.

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verkrijgen in welke factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen om vervolgens een advies uit te brengen op basis van de uitkomsten.

Tot slot is er een persoonlijke doelstelling met betrekking tot dit afstudeeronderzoek. De

persoonlijke doelstelling is om op basis van de uitkomsten van dit onderzoek een passend advies te geven aan Stichting Vluchteling, om op deze manier een bijdrage te leveren binnen het werkveld.

1.6 Onderzoeksvragen

De onderzoeksvraag die centraal staat luidt als volgt: Welke factoren spelen een rol in de vorming van een negatieve attitude bij volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland?

Er is voor deze doelgroep gekozen omdat, zoals eerder beschreven, de opdrachtgever voornamelijk onder deze doelgroep een stijging van negatieve uitlatingen over vluchtelingen opmerkt. Daarnaast is voor de stad Den Haag gekozen omdat de opdrachtgever hier zelf gevestigd is.

De adviesvraag luidt als volgt: Wat kan Stichting Vluchteling doen om de negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen positief te beïnvloeden?

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeks- en adviesvraag zijn twee sub vragen van belang. Allereerst is het belangrijk om na te gaan welke factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen.

“Welke factoren spelen bij de respondenten een rol in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen?”

Nadat er is vastgesteld welke factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude is het vervolgens van belang om na te gaan in hoeverre Stichting Vluchteling de factoren positief kunnen beïnvloeden. Dit is van belang om uiteindelijk een passend en relevant advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling.

“In welke mate kan Stichting Vluchteling de factoren die een rol spelen bij de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen beïnvloeden?”

Op basis van de onderzoeksuitkomsten en de antwoorden op bovenstaande sub vragen, kan er een advies gegeven worden aan Stichting Vluchteling.

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag is een kwalitatieve data-analyse verricht. Hiervoor zijn data verzameld door middel van interviews en een enquête.

1.7 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk biedt een overzicht van de relevante literatuur waarin begrippen, theorieën en modellen met betrekking tot het vraagstuk worden toegelicht. Hoofdstuk 3 gaat in op de onderzoeksmethode en de resultaten. Vervolgens beschrijft Hoofdstuk 4 de conclusie. In Hoofdstuk 5 wordt een kritische blik op het onderzoek geworpen. In hoofdstuk 6 worden de aanbevelingen gepresenteerd. Tot slot worden het advies en het implementatieplan in hoofdstuk 7 gepresenteerd.

2. HET THEORETISCH KADER

In dit hoofdstuk zullen belangrijke begrippen, theorieën en modellen met betrekking tot het vraagstuk uitgelicht worden. Er zal in dit hoofdstuk gekeken worden naar factoren die van invloed kunnen zijn op het ontwikkelen van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen, welke vervolgens in het onderzoek meegenomen kunnen worden.

2.1 Begrippen

In dit onderzoek zal er aan de slag gegaan worden met verschillende begrippen. Deze zullen allereerst uitgelegd worden voordat er op verdere theorie ingegaan zal worden.

Het onderwerp wat in dit onderzoek centraal staat is vluchtelingen. Volgens de wettelijke definitie is een vluchteling een persoon die zijn of haar land van herkomst ontvlucht wegens gegronde vrees voor vervolging wegens ras of nationaliteit, godsdienst, politieke overtuiging, seksuele geaardheid of het behoren tot een bepaalde etnische of sociale groep. Een vluchteling kan in zijn of haar eigen land geen bescherming krijgen van de overheid of de overheid is verantwoordelijk voor deze vervolging. (UNHCR Nederland, 2021).

Niet iedereen die asiel aanvraagt in een ander land is een vluchteling. Een asielzoeker vraagt bescherming aan in een ander land, maar op dat moment is nog niet vastgesteld of deze persoon daadwerkelijk bescherming nodig heeft. Het land waarin asiel wordt aangevraagd onderzoekt of deze persoon daadwerkelijk bescherming nodig heeft, op basis van het VN Vluchtelingenverdrag. Tijdens dit proces wordt vastgesteld of een asielzoeker ook een vluchteling is. Wanneer dit het geval is krijgen zij een vluchtelingenstatus (UNHCR Nederland, 2021).

Naast vluchtelingen en asielzoekers zijn er ook migranten. Dit zijn mensen die zijn of haar eigen land doorgaans op vrijwillige basis verlaten, vaak met de hoop op een beter leven in een ander land. Migrant kunnen veilig terugkeren naar hun land van herkomst, mochten zij dit willen. Dit is een essentieel verschil tussen migranten en vluchtelingen (UNHCR Nederland, 2021).

Niet alle personen voldoen aan de wettelijke definitie van een vluchteling, zoals eerder beschreven, maar hebben wel bescherming nodig tegen schending van fundamentele mensenrechten. Dan kan subsidiaire bescherming toegekend worden. In Nederland wordt in principe geen onderscheid gemaakt tussen vluchtelingen en mensen met subsidiaire bescherming. In sommige landen is dit anders geregeld. Mensen met subsidiaire bescherming hebben dan andere rechten dan mensen met een vluchtelingenstatus. Hierbij is te denken aan een verblijfsvergunning voor een korte periode. Subsidiaire bescherming kan toegekend worden wanneer iemand wordt geconfronteerd met willekeurig geweld door een internationaal of een binnenlands gewapend conflict, foltering, onmenselijke of vernederende behandeling, bestraffing of de doodstraf, of een terechtstelling in zijn of haar land. Deze redenen staan los van de redenen om te vluchten volgens de wettelijke definitie zoals ras, nationaliteit, godsdienst, etc. (UNHCR Nederland, 2021).

2.2 Attitudemodellen

Er zal in dit onderzoek gekeken worden naar de attitude van een bepaalde doelgroep ten aanzien van vluchtelingen. Een attitude is een evaluatie van een attitudeobject zoals een persoon, een voorwerp of ideeën (Aronson et al., 2018).

2.2.1 Tripartitemodel van attitudes

In dit onderzoek wordt gekeken naar attitudes ten aanzien van vluchtelingen. Het is daarom van belang te weten welke attitudes er zijn en hoe deze kunnen ontstaan. Het Tripartitemodel van attitudes van Bohnen en Wänke (geciteerd in Aronson et al., 2018) geeft hier een kijk op.

Volgens het tripartitemodel van attitudes van Bohnen en Wänke (geciteerd in Aronson et al., 2018) zijn er drie componenten die samen een attitude vormen. Dit zijn een affectieve, een cognitieve en een gedragsmatige component. De verhouding tussen deze drie componenten is bij elke attitude anders.

Afhankelijk van de verhouding van de bovengenoemde componenten, zijn er drie soorten attitudes te onderscheiden (Aronson et al., 2018).

Een op cognitief gebaseerde attitude is gebaseerd op iemands opvattingen over de eigenschappen van een attitudeobject. Hierbij is de cognitieve component overheersend. Het doel van deze soort attitudes is om plus- en minpunten van een attitudeobject te classificeren waardoor er snel beslist kan worden of een persoon er iets mee te maken wil hebben of niet (Aronson et al., 2018). Wanneer deze component wordt toegepast op attitudes ten aanzien van vluchtelingen kan er gedacht worden aan het land van herkomst van de vluchtelingen of de reden waarom iemand is gevlucht.

Een tweede attitudevorm is de op affect gebaseerde attitude, waarbij de affectieve component overheersend is. Deze attitude berust meer op emoties en waarden dan op objectieve waardering. Deze attitudevorm kan door verschillende bronnen ontstaan. Deze attitudes kunnen ontstaan uit gewortelde waarden die mensen hebben, uit sensorische reacties, conditionering of priming, wanneer het om een object gaat (Aronson et al., 2018). Wanneer het gaat om de affectieve component binnen attitudes ten aanzien vluchtelingen kan het zijn dat iemand zich meer verbonden voelt met bepaalde groepen vluchtelingen, zoals vrouwen met kinderen.

Tot slot is er nog een op gedrag gebaseerde attitude, waarbij de gedragsmatige component de overhand heeft. Deze attitudes zijn gebaseerd op iemands observatie van hoe hij zich gedraagt tegenover een object. Deze attitudes zullen alleen onder bepaalde omstandigheden gevormd worden. Allereerst moet de oorspronkelijke attitude zwak of ambigue zijn. Ten tweede worden deze attitudes gevormd wanneer men geen andere verklaring heeft voor het eigen gedrag (Aronson et al., 2018). Wanneer deze component wordt toegepast op attitudes ten aanzien van vluchtelingen kan er gekeken worden of iemand regelmatig vluchtelingen helpt.

Op basis van bovengenoemde theorie zal de attitude van de respondenten bevraagd worden. Hierbij zal rekening gehouden worden met zowel de cognitieve, als de affectieve, als de gedragsmatige componenten.

Elke attitude kan op twee niveaus bestaan, expliciete of impliciete attitudes. Expliciete attitudes zijn attitudes die bewust onderschreven en gemakkelijk geproduceerd worden en vaak als volwassene hebben opgedaan. Impliciete attitudes zijn attitudes die onwillekeurig, onbeheersbaar en bij tijden onbewust zijn. Deze attitudes worden voornamelijk gebaseerd op jeugdervaringen (Aronson et al., 2018).

2.2.2 Elaboration likelihood model

Het Elaboration Likelihood model stelt dat er twee routes van informatieverwerking zijn die tot attitudevorming kunnen leiden. Dit zijn de centrale route en de perifere route. Bij de centrale route zijn mensen gemotiveerd en hebben de mogelijkheid om grondig aandacht te besteden en na te denken over de argumenten in een boodschap en deze te verwerken. Bij de perifere route zijn mensen niet gemotiveerd om aandacht te besteden aan de argumenten van de boodschap. Zij kijken alleen naar de oppervlakkige kenmerken van de boodschap. Persoonlijke relevantie is een aspect wat bepaalt of een persoon gemotiveerd is om aandacht te besteden aan een boodschap. Hoe groter de persoonlijke relevantie voor iemand is, hoe groter de kans is dat iemand gemotiveerd is om aandacht te besteden aan de boodschap. Mensen die hun attitudes baseren op een zorgvuldige analyse van de argumenten, zijn meer geneigd om zich langere tijd vast te houden aan deze attitude en daarnaast meer geneigd gedrag te vertonen wat passend is bij deze attitude, dan mensen die hun attitudes baseren op perifere cues (Aronson et al., 2018).

2.3 Attitudeverandering

Er zijn verschillende manieren om attitudes te veranderen. Hieronder worden een aantal modellen toegelicht.

2.3.1. Yale Attitude Change Approach

In het onderzoek van de Yale Attitude Change Approach werd gekeken naar de omstandigheden waaronder mensen het meest geneigd zijn om hun attitudes te veranderen als reactie op persuasieve communicatie, een overtuigend bedoelde boodschap. De effectiviteit van persuasieve communicatie is afhankelijk van wie wat zegt tegen wie. Deskundige en aantrekkelijke boodschappers overtuigen meer. Daarnaast kan ook gezichtsuitdrukking een rol

spelen. Wanneer het gaat om de aard van de boodschap laat men zich eerder overtuigen wanneer een boodschap niet per se bedoeld lijkt om mensen te beïnvloeden en wanneer er voor- en tegenargumenten worden benoemd. Tot slot is de effectiviteit van persuasieve communicatie groter onder bepaald publiek, zoals mensen met een matige intelligentie of mensen in de leeftijdscategorie 18 tot 25 jaar (Aronson et al., 2018). Ondanks dat de effectiviteit van persuasieve communicatie groter is onder een andere doelgroep dan van de doelgroep van dit onderzoek, zal deze theorie meegenomen worden in dit onderzoek. Er is hiervoor gekozen, omdat de theorie effectief kan zijn wanneer er rekening wordt gehouden met de andere factoren als de bron en de aard van de boodschap.

2.3.2. De Contacttheorie

Ondanks dat de Contacttheorie van Allport (geciteerd in Aronson et al., 2018) geen attitudeveranderingstheorie is, kan deze wel ingezet worden om vooroordelen af te laten nemen. Vooroordelen zijn gebaseerd op foutieve informatie. Maar vanwege de onderliggende emotionele aspecten van vooroordelen en cognitieve routines, zijn deze niet alleen te weerleggen met feiten. Herhaald contact met leden van een groep waartoe men zelf niet behoort, kan vooroordelen veranderen. Hierbij is alleen contact niet voldoende, maar moet dit een speciaal soort contact zijn.

Om vooroordelen te verminderen met contact te zijn zes voorwaarden van toepassing. Allereerst moeten beide groepen afhankelijk zijn van elkaar om hun doel te bereiken. Ten tweede moeten beide kanten een gezamenlijk doel nastreven. Ten derde moeten beide kanten een gelijke status hebben. Een vierde randvoorwaarde is dat beide kanten elkaar in een vriendelijke en informele sfeer moeten leren kennen. Ten vijfde moeten beide kanten contact hebben gehad met verschillende leden van de andere groep. Tot slot moeten beide kanten weten dat de sociale normen in hun groep, institutie en gemeente gelijkheid bevorderen en ondersteunen. Wanneer aan deze zes voorwaarden wordt voldaan zullen groepen hun stereotypingen, vooroordelen en discriminerend gedrag afzwakken.

2.4 Factoren met invloed op de vorming van attitudes tegenover vluchtelingen

Er zijn verschillende factoren die invloed kunnen hebben op attitudes tegenover vluchtelingen zoals demografische factoren als geslacht, leeftijd, huwelijks staat, ras en generatiestatus. Met generatiestatus wordt aangegeven of iemand eerste, tweede of derde generatie allochtoon is. Daarnaast spelen ook sociale factoren als opleiding, klasse, taal en ervaring met migratie een rol. Net als politieke factoren als politieke partijen en religie. Daarnaast spelen ook economische factoren een rol, zoals inkomen, nationale trots, arbeidsmarkt, economische zekerheid en de hoogte van belastingen. Hierbij hebben volgens Paas en Halapuu (geciteerd in Butkus et al., 2016) mensen met minder economische zekerheid een negatievere attitude ten aanzien van vluchtelingen. Tot slot spelen ook geografische factoren een rol, zoals locatie en grootte van de stad (Butkus, Maciulyte-Sniukiene en Matuzeviciute, 2016). Uit onderzoek (Kloosterman., 2018) is gebleken dat mensen uit minder verstedelijkte gebieden minder positief zijn ten aanzien van vluchtelingen, dan mensen uit meer verstedelijkte gemeenten. Volgens Hainmueller en Hiscox (geciteerd in Butkus et al., 2016) hebben jongere mensen met een hogere sociaal-economische status, een hogere opleiding en met linkse politieke standpunten een positievere attitude ten aanzien van vluchtelingen. Daarnaast kunnen volgens Finney en Peach (geciteerd in Butkus et al., 2016) persoonlijke ervaringen met migratie leiden tot een positievere attitude. Mensen met rechtse politieke standpunten en meer nationale trots zijn volgens Chandler en Tsai (geciteerd in Butkus et al., 2016) over het algemeen negatiever tegenover immigranten. Volgens Meerdere studies tonen aan dat sociale en culturele factoren een belangrijkere rol spelen in de vorming van een attitude ten aanzien van vluchtelingen, dan economische factoren (Butkus et al., 2016).

Er bestaan verschillende theorieën waarin factoren die attitudes tegenover vluchtelingen en immigranten worden geanalyseerd.

Allereerst stelt de Human Capital Theory van Mayda (geciteerd in Butkus et al., 2016) dat mensen met een hoger onderwijsniveau een hogere tolerantie hebben tegenover vluchtelingen. De theorie stelt dat dit komt doordat mensen met een hoger opleidingsniveau minder kans hebben om te concurreren met vluchtelingen of immigranten wanneer het aankomt op banen. En mensen met een lager opleidingsniveau hier een grotere kans op hebben.

De Theory Of Economic Competition van Rustenbach (geciteerd in Butkus et al., 2016) kijkt naar drie niveaus; regionaal, nationaal en individueel. Op individueel niveau ervaren mensen een dreiging van immigranten vanwege de concurrentie voor banen. Wanneer er naar het regionale niveau wordt gekeken is in gebieden waar mensen wonen die laaggeschoold zijn de houding tegenover immigranten negatiever, doordat er in die gebieden meer concurrentie is voor banen. Wanneer er naar het nationale niveau gekeken wordt, stelt deze theorie dat hoe hoger de werkloosheid is, hoe negatiever de houding tegenover immigranten is.

De Contact Theory van Allport (geciteerd in Butkus et al., 2016) beschrijft hoe verschillende ontmoetingen en relaties impact kunnen hebben op de houding tegenover immigratie. Mensen hebben de neiging om veel vooroordelen te hebben over dingen waar ze weinig van af weten. Wanneer iemand contact heeft met immigranten zonder enige kennis of relatie met diegene, is de uitkomst meestal negatief. Terwijl mensen met een nauwe connectie tot migranten een positievere houding hebben tegenover elk type migrant.

De Neighbourhood Safety Theory van Rustenbach (geciteerd in Butkus et al., 2016) beschrijft ook hoe men angstig kan zijn voor nieuwe en onbekende dingen. De theorie stelt dat immigranten veel nieuwe en onbekende dingen meebrengen binnen een samenleving wat er voor zorgt dat er negatieve attitudes ontwikkeld worden tegenover immigranten.

Naast de eerder genoemde kenmerken kunnen ook andere factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Zo beschrijven meerdere onderzoeken de rol van media in de vorming van attitude. Voor veel burgers is media de voornaamste informatiebron wanneer het aankomt op politieke kwesties. Wanneer er in de media gesproken wordt over problemen of risico's rondom vluchtelingen, is de kans groot dat het publiek hierdoor beïnvloed wordt (Arlt en Wolling, 2016).

Een ander kenmerk wat genoemd wordt als mogelijke factor voor een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen is just world beliefs (Huyge, Vandenberghe, De Smedt, Bertrand en Meylemans, 2021). Het just world fenomeen is het idee dat de wereld rechtvaardig is en dat wat men overkomt, is wat zij verdienen (APA Dictionary of Psychology, z.d.). Uit onderzoek (Kogut, 2011) is gebleken dat mensen die overtuigd zijn van een rechtvaardige wereld op zoek gaan naar redenen om onrecht te verantwoorden. Wanneer het slachtoffer van het onrecht als verantwoordelijke wordt gezien, zal de persoon met het geloof in een rechtvaardige wereld minder snel hulp aanbieden. Uit het onderzoek van Huyge et al., (2021) is gebleken dat jongeren, in de leeftijdscategorie van het middelbaar onderwijs, die overtuigd zijn van een rechtvaardige wereld negatievere kenmerken toewijzen aan vluchtelingen en minder bereid zijn tot sociaal contact met vluchtelingen. Er werd geconcludeerd dat jongeren die overtuigd zijn van een rechtvaardige wereld, negatiever kijken naar vluchtelingen en migratie.

Naast bovengenoemde factoren is er in onderzoek naar voren gekomen dat nabijheid van mensen met een vluchtverhaal of migratieachtergrond van invloed kan zijn op attitudes ten aanzien van vluchtelingen. Hoe vaker iemand contact heeft met personen met een migratieachtergrond of vluchtverhaal, hoe positiever zij vluchtelingen zullen beschrijven en hoe meer bereid zij zijn tot sociaal contact met vluchtelingen. Hierop geldt een uitzondering voor jongeren die zelf een vluchtverhaal of migratieachtergrond hebben. Zij zijn minder bereid tot sociaal contact met vluchtelingen (Huyge et al., 2021).

Ook kunnen genen indirect een rol spelen in de vorming van attitudes. Dit betekent niet dat genen attitudes bepalen. Maar sommige attitudes zijn een indirecte functie van de genetische opmaak. Zaken die verbonden zijn met attitudes zoals persoonlijkheid of temperament kunnen verbonden zijn aan genen. Daardoor kan het zijn dat mensen een persoonlijkheid erven die hen meer ontvankelijk maakt voor bepaalde attitudes. Op deze manier kunnen genen indirect een rol spelen in de vorming van attitude volgens Olson (geciteerd in Aronson et al., 2018).

Tot slot spelen sociale ervaringen een belangrijke rol in de vorming van een attitude. Sociale invloed kan opzettelijk gedrag of attitudes proberen te veranderen, maar men kan ook beïnvloed worden door de aanwezigheid van anderen, hierbij wordt geleerd van de kennis van anderen. Men kan van anderen regels vernemen waarop zij hun attitudes kunnen baseren. Daarnaast kan iemand leren van het gedrag van anderen en op deze manier opmaken welke attitude verwacht wordt. Zo kan men gestuurd worden door opvattingen van de sociale omgeving (Aronson et al., 2018).

In dit hoofdstuk is er gekeken naar welke factoren van invloed kunnen zijn op het ontwikkelen van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Samenvattend zijn er een aantal factoren van invloed op de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Door meerdere onderzoeken wordt de media als factor genoemd in de vorming van een attitude. Wanneer er in de media gesproken wordt over problemen of risico's rondom vluchtelingen, is de kans groot dat het publiek beïnvloed wordt. Een andere factor die genoemd wordt, is just world beliefs. Uit onderzoek is gebleken dat jongeren die overtuigd zijn van een rechtvaardige wereld, negatievere kenmerken toewijzen aan vluchtelingen en minder bereid zijn tot contact met hen. Ook is naar voren gekomen dat nabijheid van vluchtelingen van invloed kan zijn op attitudes ten aanzien van vluchtelingen. Er is gebleken dat hoe vaker iemand contact heeft met personen met een vluchtverhaal, hoe positiever zij vluchtelingen zullen beschrijven en hoe meer bereid zij zijn tot contact met hen. Naast bovengenoemde factoren kunnen genen een indirecte rol spelen in de vorming van een attitude. Dit komt doordat zaken die verbonden zijn met attitudes, verbonden kunnen zijn met genen. Ook sociale ervaringen spelen een belangrijke rol in de vorming van een attitude. Zo kan men gestuurd worden door opvattingen van de sociale omgeving. Tot slot worden er een aantal persoonskenmerken genoemd die van invloed kunnen zijn op de attitudes tegenover vluchtelingen. Zo worden demografische factoren, sociale factoren, politieke factoren, economische factoren en geografische factoren genoemd.

Deze factoren zullen meegenomen worden in het onderzoek.

3. BESCHRIJVING VAN HET ONDERZOEK

In dit hoofdstuk zal het onderzoek beschreven worden met de daaruit volgende resultaten.

3.1 De methode

In dit onderdeel wordt aandacht besteed aan de methode van het onderzoek en de verantwoording van bepaalde keuzes die ten behoeve van het onderzoek zijn gemaakt.

In dit onderzoek is kwalitatief onderzoek uitgevoerd om antwoord te geven op de vraag welke factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude bij volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland. Hiervoor is allereerst literatuuronderzoek gedaan. Vervolgens zijn er interviews gehouden onder volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar in Den Haag en tot slot is onder deze doelgroep een online enquête afgenomen. Hierbij zijn de stappen zoals beschreven in basisboek kwalitatief onderzoek (Baarda et al., 2018) doorlopen. Allereerst is de onderzoeksopzet gekozen, vervolgens is de onderzoekseenheid gekozen, ten derde is het onderzoek uitgevoerd door middel van interviews en een enquête, en tot slot zijn deze resultaten geanalyseerd.

3.1.1. Dataverzameling

Op basis van de uitkomsten van het theoretisch kader is de topiclijst (zie Bijlage 1) voor de interviews en de enquête opgesteld. De volgende topics zijn hierin meegenomen; attitude, media, Just World Beliefs, nabijheid van vluchtelingen, sociale invloed en tot slot overige factoren.

Allereerst zijn semigestructureerde interviews afgenomen onder de gekozen doelgroep. Er is hiervoor gekozen zodat er tijdens de interviews extra vragen of extra uitleg gevraagd konden worden. Dit was van belang, omdat hierbij het standpunt van zowel de onderzoeker als de respondent meegenomen werd in het interview waarbij alle gewenste onderwerpen aan bod kwamen. De vragen in de topiclijst van de interviews zijn op verschillende manieren opgesteld. De vragen bij de topic attitude zijn opgesteld aan de hand van het Tripartitemodel (Aronson et al., 2018) waarbij is gevraagd naar kennis, gedachten en emoties, en gepland gedrag. De vragen bij de topic media zijn opgesteld in samenspraak met de opdrachtgever. Hierbij is gevraagd naar het volgen van mediaberichten rondom vluchtelingen, de beschrijving van deze berichtgeving en de beïnvloeding van deze berichtgeving. Het uitvragen van de topic Just World Beliefs is gedaan aan de hand van de Just World Belief Scale (Lucas et al., 2011). Deze schaal bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel van de schaal bestaat uit acht vragen, gericht op rechtvaardigheid ten aanzien van anderen. Het tweede gedeelte bestaat uit acht vragen, gericht op rechtvaardigheid ten aanzien van jezelf. In overleg met de opdrachtgever is ervoor gekozen om twee vragen van het eerste gedeelte van de schaal mee te nemen in het onderzoek en een vraag van het tweede onderdeel van de schaal. Er is gevraagd naar hoe eerlijk anderen behandeld worden, in hoeverre anderen verdienen wat hen toekomt en in hoeverre men zelf eerlijk behandeld wordt. Naast de vragen uit de Just World Belief Scale zijn er in overleg met de opdrachtgever twee vragen toegevoegd. Er is gevraagd naar wanneer iets als rechtvaardig wordt ervaren en welke momenten ervoor hebben gezorgd dat iemand de wereld als onrechtvaardig ervaart. Er is hiervoor gekozen, omdat de opdrachtgever aangaf in praktijk te ervaren dat men verschillende momenten aangaf waarop de kijk op rechtvaardigheid is veranderd en dit mee wilde nemen in het onderzoek. De vragen bij de topic nabijheid van vluchtelingen zijn opgesteld in overleg met de opdrachtgever. Hierbij is gevraagd naar de manier waarop men contact heeft met vluchtelingen, hoe zij dit contact zouden omschrijven en welke invloed dit contact heeft op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. Ook de vragen bij de topic sociale invloed zijn in overleg met de opdrachtgever opgesteld. Hierbij is gevraagd naar de reactie op het gespreksonderwerp vluchtelingen, met wie men het over vluchtelingen heeft, hoe de nabije omgeving tegen vluchtelingen aankijkt en welke invloed dit heeft op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. Tot slot zijn de vragen bij de topic overige factoren in overleg met de opdrachtgever opgesteld. Hierbij is gevraagd naar welke andere factoren bij de respondent een rol spelen in de vorming van de attitude ten aanzien van vluchtelingen en welke invloed deze factor hierop heeft.

Nadat de interviews zijn gehouden, is er een enquête (zie Bijlage 2) afgenomen. De enquête is opgesteld in de Google Forms software en bestond uit negen meerkeuzevragen, een open

vraag en dertien vragen waarop de respondenten moesten antwoorden met behulp van een 5-puntlikertschaal. Er is gekozen voor een 5-puntlikertschaal omdat de respondenten op deze schaal minder geneigd zullen zijn om uitersten in te vullen, ten opzichte van vragen met minder antwoordmogelijkheden. Daarnaast kan een 7-puntlikertschaal onoverzichtelijk werken voor respondent (Onderzoekdoen.nl, 2017). Om deze twee redenen is er voor een 5-puntlikertschaal gekozen. De vragen zijn aan de hand van dezelfde topiclijst als die van de interviews opgesteld. Er zijn in totaal 23 enquêtevragen gesteld. Er is voor dit aantal gekozen omdat is gebleken dat hoe meer vragen gesteld worden, hoe korter respondenten nadenken over een antwoord. Daarnaast zullen respondenten eerder afhaken wanneer de vragenlijst te lang is (Benders, 2022). Er werd geadviseerd de vragenlijst niet te lang te maken en het aantal vragen tussen de 20 en 25 te houden. 23 vragen valt binnen deze norm.

3.1.2. Inclusie- en exclusiecriteria

Voor het literatuuronderzoek is enkel gebruik gemaakt van data uit 2016 tot en met 2021. Het is van belang om recente en actuele literatuur te gebruiken, zodat er geen achterhaalde literatuur in het onderzoek verwerkt wordt (Krul, 2021). Voor de interviews zijn volwassenen uit Den Haag geselecteerd die binnen de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar vallen. Daarbij hebben alle respondenten alvorens het onderzoek aangegeven op een bepaalde manier negatief te kijken naar vluchtelingen. Dit is gedaan door in het eerste contact met de respondenten hiernaar te vragen. Wanneer werd aangegeven dat een respondent in enige vorm negatief stond tegenover vluchtelingen, werd het interview gepland. Tot slot is de enquête enkel afgenomen onder volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar uit Den Haag.

3.1.3. Onderzoek verloop

Zoals eerder benoemd zijn onder de gekozen doelgroep interviews afgenomen en is er vervolgens een enquête uitgezet. Er is in overleg met de opdrachtgever voor deze opzet gekozen zodat de enquêtevragen aangepast konden worden, mocht er uit de interviews blijken dat er nog een andere belangrijke topic bevraagd moest worden. De interviews boden de mogelijkheid om door te vragen, wat voor nieuwe inzichten had kunnen leiden die belangrijk waren voor de enquête. Waarbij in de enquête weinig mogelijkheden waren om diepgang te verkrijgen in de antwoorden.

Om beter inzicht te krijgen in de bepalende factoren van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen was de insteek om 10 respondenten binnen de doelgroep volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar uit Den Haag te interviewen. Met oog op de beperkte tijd van het onderzoek is er voor dit aantal gekozen. Uiteindelijk zijn er 13 interviews afgenomen. Er zijn meer interviews afgenomen dan op voorhand was ingenomen, omdat er na 10 interviews nog geen volledige inhoudelijke samenhang gevonden werd. Met de drie extra interviews werd de inhoudelijke samenhang sterker.

De respondenten voor de interviews zijn met een sneeuwbalsteekproef gevonden. Op voorhand was gekozen voor zowel een vindplaatsgerichte- als een sneeuwbalsteekproef. Waarbij respondenten gezocht zouden worden bij bijvoorbeeld buurthuizen. In overleg met de opdrachtgever is er uiteindelijk voor gekozen om respondenten binnen het eigen netwerk te zoeken en alleen de sneeuwbalsteekproef in te zetten. Bij een sneeuwbalsteekproef wordt gezocht naar geschikte respondenten. Wanneer zij gevonden zijn wordt gevraagd of zij meer mensen kennen die mee willen doen met het onderzoek. Wanneer hier nieuwe respondenten uit voort komen, wordt aan hen gevraagd of ook zij meer mensen kennen die met het onderzoek mee willen doen (Baarda et al., 2018). In het onderzoek werden de respondenten gevonden vanuit het eigen netwerk, die vervolgens nieuwe respondenten aanleverden. De interviews zijn bij alle respondenten telefonisch afgenomen. Tijdens de interviews zijn, met toestemming van de respondenten, spraakopnames gemaakt om de antwoorden te registreren.

De insteek van de enquête was om deze bij 50 volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar uit Den Haag af te nemen door deze online te verspreiden door middel van de sneeuwbalsteekproef. Hierbij werden de respondenten gevraagd de enquête binnen de eigen kring door te sturen, om zo meerdere respondenten te verkrijgen. Er is in overleg met de opdrachtgever op voorhand gekozen om de enquête onder 50 respondenten uit te zetten, omdat dit aantal gezien de tijd van het onderzoek als reëel werd gezien. Daarnaast levert een

steekproef van minder dan 25 respondenten zelden bruikbare resultaten op (Brinkman & Oldenhuis, 2014).

De enquête heeft tussen 11 april 2022 en 24 april 2022 opengestaan. De enquête is uiteindelijk door 32 respondenten ingevuld.

3.1.4. Data-analyse

De interviews zijn getranscribeerd met behulp van de spraakopnames. Vervolgens zijn deze transcripties open, axiaal en selectief gecodeerd. De enquêteresultaten zijn door de software zelf verwerkt in tabellen en grafieken die vervolgens gebruikt konden worden voor de data-analyse.

3.1.5. Validiteit en betrouwbaarheid

Ten behoeve van de betrouwbaarheid zijn alle interviews opgenomen, zodat deze teruggeluisterd konden worden om deze vervolgens te transcriberen. Ook is rekening gehouden met de betrouwbaarheid tijdens het opstellen van de topiclijst. Hierbij zijn vragen opgesteld die aan elke respondent gesteld werden. Doordat deze vragen vaststonden, werden deze op dezelfde manier aan de respondenten voorgelegd. Om ervoor te zorgen dat respondenten geen sociaal wenselijke antwoorden gaven is er van tevoren benoemd dat de antwoorden anoniem verwerkt zullen worden. Daarnaast is er in de topiclijst rekening gehouden met het stellen van meerdere vragen binnen een topic om zo te controleren of de antwoorden met elkaar overeenkwamen.

Ten behoeve van de validiteit zijn de topiclijst met bijbehorende vragen opgesteld op basis van de literatuur. Hierbij is de literatuur geselecteerd op de relevantie voor de onderzoeksvraag. Om de validiteit te vergroten is binnen het onderzoek gebruik gemaakt van een enquête en interviews om hetzelfde te meten binnen de gekozen doelgroep. Daarnaast is rekening gehouden met de herhaalbaarheid van het onderzoek door in de enquête gebruik te maken van een 5-puntlikertschaal.

3.2 Resultaten

3.2.1. Resultaten interviews

Allereerst zullen de resultaten vanuit de interviews besproken worden. Hierbij zullen de topics, zoals gebruikt in de topiclijst en coderingen, aangehouden worden.

Er zijn in totaal 13 interviews afgenomen onder de doelgroep volwassenen in Den Haag. Ook binnen deze groep respondenten had iedereen de Nederlandse nationaliteit. Daarnaast was 61% van deze groep man. Wanneer er gekeken werd naar het opleidingsniveau, had 61% van de respondenten MBO als hoogst genoten opleiding, 23% MAVO, en zowel 7% HBO als 7% universiteit. De arbeidssectoren waarin de respondenten werkzaam waren liep erg uiteen. 30% van de respondenten gaf aan een kantoorbaan te hebben. De overige respondenten hadden een praktische baan binnen verschillende arbeidssectoren.

Attitude

Allereerst is er onderzoek gedaan naar de attitude van volwassenen in Den Haag. Uit het onderzoek is gebleken dat de omschrijving, kenmerken en gevoelens rondom vluchtelingen over het algemeen neutraal of positief benoemd worden, zoals vrolijk, behulpzaam, goedwillende mensen, vastberaden of doorzetters. Daarnaast gaven een aantal respondenten hier negatieve reacties op, zoals asociaal of denken niet mee met anderen.

Er is gebleken dat er een verschil zit in de kijk op verschillende vluchtelingen. Een aantal respondenten gaf aan positiever te kijken naar vluchtelingen die als gezin zijn gevlucht dan jonge mannen. Een respondent gaf hier het volgende over aan *"Ik denk dat het die jongens zijn die bijvoorbeeld vluchten en die dan zoveel trammelant veroorzaken en onrust en weet ik veel. Dat idee heb ik, dat dat vaak jongens alleen zijn die dan met elkaar in zo'n opvang zitten en dan baldadig worden"* (zie Bijlage 3). Daarnaast werd benoemd dat Oekraïense vluchtelingen als gelijk werden gezien.

De kijk op oorlogsvluchtelingen is het meest positief. Hierbij gaven respondenten aan dat zij voorrang moeten krijgen, geholpen moeten worden en prioriteit hebben. Naast oorlogsvluchtelingen, werd er ook positief gekeken naar vluchtelingen die gevlucht zijn vanwege politieke voorkeur. Respondenten gaven aan dat zij ook opgevangen moeten worden. Ook over vluchtelingen die gevlucht zijn vanwege hun geaardheid werd gezegd dat zij opvang moeten krijgen in Nederland, maar geen voorrang moeten krijgen op andere vluchtelingen. Een respondent gaf het volgende aan *"Ja goed, zij zouden zich dan aan moeten passen aan de wetten en regels van dat land. Dan zou hij zijn homo zijn niet zo moeten uiten in dat land, onder de radar blijven. Dat is moeilijk, maar ik vind dat iemand dat moet doen en geen voorrang verdient hier in Nederland dan andere vluchtelingen. Stel wij waren tien keer zo groot of er was plek genoeg, dan moeten de regels wat versoepelen. Maar dat is nu niet zo."* (zie Bijlage 3).

Wanneer het ging om economische vluchtelingen werd er negatiever naar gekeken. Een respondent gaf het volgende hier over aan *"Ja maar meer over economische vluchtelingen. En daar heb ik niet zoveel mee. Ik vind niet dat je je land moet ontvluchten om economische redenen."* (zie Bijlage 3).

Ook wanneer het om illegale vluchtelingen ging werd er benoemd dit als negatief te zien. Tot slot werd er het meest negatief gesproken over de vluchtelingen in een asielzoekerscentrum ten opzichte van vluchtelingen in Nederland met een verblijfsvergunning, die zich buiten een asielzoekerscentrum bevinden. Een respondent gaf hier het volgende over aan *"Maar als ik dan ook hoor van die verhalen dat ze in asielzoekerscentra, van die agressieve dingen. Dat ze vechten ofzo, ja daar sta ik vaak dan slecht tegenover. Ook al weet ik dat die mensen dat misschien ook doen omdat ze ook niet meer weten waar ze van voor of achter leven bij wijze van spreken"* (zie Bijlage 3).

Het grootste gedeelte van de respondenten gaf aan het belangrijk te vinden dat vluchtelingen zich aanpassen aan de maatschappij. De meest genoemde aanpassing was het vinden van werk. Daarnaast zijn ook het leren van de taal, zijn best doen en de normen en waarden respecteren benoemd. Twee respondenten gaven aan het belangrijk te vinden dat vluchtelingen terug zouden keren naar het land van herkomst, wanneer dit mogelijk zou zijn.

Just world beliefs

Vervolgens is er onderzoek gedaan naar het geloof in een rechtvaardige wereld. Het is gebleken dat er geen geloof in een rechtvaardige wereld is. Een respondent gaf hier het volgende over aan *"Nou dat is voor mij 0,0. Rechtvaardigheid bestaat helemaal nergens."* (zie Bijlage 3).

Vijf respondenten gaven aan het idee te hebben dat mensen, waaronder vluchtelingen, niet eerlijk worden behandeld. Een respondent zei hier het volgende over *"Ik denk toch dat er altijd een soort vorm van hiërarchie is in elke laag, waardoor er op een of andere manier mensen die lager staan, minder behandeld worden. Of dat ze het gevoel kunnen hebben dat ze minder behandeld kunnen worden."* (zie Bijlage 3). Vijf respondenten gaven aan het idee te hebben dat vluchtelingen voorrang krijgen op bijvoorbeeld huisvesting, waardoor Nederlanders de dupe kunnen worden. Wel gaven de respondenten aan het idee te hebben zelf eerlijk behandeld te worden.

Sociale omgeving

Er is ook onderzoek gedaan naar de invloed van de sociale omgeving op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. De respondenten gaven aan over vluchtelingen te praten met hun omgeving. Vier respondenten gaven aan het over nieuwsberichten te hebben wanneer zij spraken over vluchtelingen. Er werd een verschil aangegeven in gesprekken over verschillende vluchtelingen. De respondenten gaven aan positief te spreken over Oekraïense vluchtelingen, en negatief over vluchtelingen in een asielzoekerscentrum. Drie respondenten gaven aan geen reactie te geven wanneer er negatief over vluchtelingen gesproken werd. Daarnaast gaven twee respondenten aan verschillend te reageren, door de verhalen soms te beamen en er grappen over te maken en andere keren er serieuzer op in te gaan. Tot slot gaf een respondent aan positieve ervaringen te delen.

Er is daarnaast ook gekeken naar de mening van de omgeving tegenover vluchtelingen en de invloed hiervan. Drie respondenten gaven aan hun mening over vluchtelingen te delen met de omgeving. Twee respondenten gaven dat de mening van hun omgeving verschillend is en een respondent gaf aan de mening van de omgeving niet te kennen. De mening tegenover vluchtelingen wordt niet beïnvloed door de omgeving. Drie respondenten gaven dit aan, waarnaast twee aangaven dat hun mening bevestigd werd door de omgeving.

Media

Naast bovenstaande topics is ook onderzoek gedaan naar de invloed van de media op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. De meeste respondenten gaven aan de berichtgeving over vluchtelingen niet te volgen. Zij gaven aan dit wel te doen wanneer het regelmatig in het nieuws kwam en wanneer het om de oorlog tussen Oekraïne en Rusland ging.

De kijk op berichtgeving kan op verschillende manieren worden omschreven. Er werd aangegeven in de algemene berichtgeving berichten te zien van aantallen, schrijnende verhalen vanuit Oekraïne, dat er geen plek is in Nederland en welke ontwikkelingen er zijn betreft opvang. Berichtgeving die als positief werd omschreven ging over berichtgeving over Oekraïense vluchtelingen. Ook gaven twee respondenten positieve berichtgeving te missen in de media. Tot slot werden berichten vanuit asielzoekerscentra het meest benoemd onder de negatieve berichtgeving. Een respondent gaf hier het volgende over aan *"Dat komt ook omdat je natuurlijk altijd wel wat je hoort uit de asielzoekerscentra in de media, is dat er trammelant is en steekpartijen."* (zie Bijlage 3). Daarnaast werden vluchtelingen uit Noord-Afrikaanse landen en het Midden-Oosten het meest genoemd wanneer het ging om negatieve berichten.

Het grootste gedeelte gaf aan beïnvloed te worden door de berichten in de media. Zij gaven aan hierdoor vooral negatiever te kijken naar vluchtelingen in het algemeen of specifiek naar mannelijke vluchtelingen. Drie respondenten gaven aan niet beïnvloed te worden door de mediaberichten, maar vast te houden aan hun eigen mening.

Nabijheid van vluchtelingen

Er is onderzoek gedaan naar de invloed van de nabijheid van vluchtelingen op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. De meeste respondenten gaven aan geen contact te hebben met vluchtelingen. Een aantal respondenten gaven aan kort contact te hebben met vluchtelingen. Van de respondenten die aangaven contact te hebben met vluchtelingen, beschreven vier van

hen het contact als neutraal en positief. Een respondent gaf aan het contact als negatief te ervaren vanwege de reden waarom deze personen waren gevlucht.

De respondenten gaven aan bereid te zijn om contact te hebben met vluchtelingen. Hierbij werd het helpen van vluchtelingen het meest benoemd.

Het grootste gedeelte van de respondenten gaven aan niet beïnvloed te worden door het contact met vluchtelingen. Het andere deel gaf aan dat contact met vluchtelingen van invloed is of kan zijn op de mening tegenover hen. Hierbij werd benoemd dat de aard van het contact ervoor zorgt of het positief of negatief beïnvloed wordt.

Overige factoren

Tot slot is er onderzocht welke andere factoren van invloed kunnen zijn op de attitude tegenover vluchtelingen.

Er zijn een aantal factoren gegeven die de attitude tegenover vluchtelingen negatief beïnvloeden. Allereerst is er door een aantal respondenten het woningtekort benoemd. Twee respondenten gaven aan dat deze factor bij anderen tot een negatief beeld kan leiden. Naast het woningtekort gaven twee respondenten aan onvoldoende informatie te hebben over de hoeveelheid vluchtelingen in Nederland. Daarnaast werd onvoldoende duidelijkheid als factor benoemd. Respondenten gaven aan geen duidelijkheid te hebben in wie als vluchtelingen gezien worden en wie niet. Duidelijkheid hierin zou helpen om positiever te kijken naar vluchtelingen volgens de respondenten. Tot slot werd de beïnvloeding door negatieve verhalen vanuit de omgeving benoemd als factor. Twee respondenten gaven aan hierdoor negatiever naar vluchtelingen te kijken.

Tot slot is er door de respondenten ook benoemd welke factoren zouden zorgen voor een positievere kijk op vluchtelingen. Wat het meeste werd benoemd was het vertellen van achtergrond- en succesverhalen van vluchtelingen in Nederland. Daarnaast werd benoemd dat de attitude tegenover vluchtelingen positiever was wanneer respondenten overeenkomsten zagen tussen zichzelf en vluchtelingen. De respondenten gaven aan positiever naar vluchtelingen te kijken wanneer zij meer geïntegreerd zijn in de samenleving, door bijvoorbeeld de taal te spreken of te werken. De respondenten gaven aan dat er binnen de integratie van vluchtelingen factoren meespelen die de houding tegenover hen positiever kunnen beïnvloeden. Zo werd een programma om contact te maken met de buurt benoemd en meer begeleiding bij proces van integreren in de wijk. Tot slot gaf een respondent aan dat meer informatie over vluchtelingen, zoals wanneer iemand een vluchteling is en wanneer niet, zou zorgen voor een positievere attitude tegenover vluchtelingen, door lessen te geven aan jongeren en kinderen.

3.2.2. Resultaten enquête

Vervolgens zullen de resultaten uit de enquête beschreven worden.

De enquête is door 32 respondenten die binnen de doelgroep van volwassenen uit Den Haag vallen ingevuld. Alle respondenten hadden de Nederlandse nationaliteit en 56% van deze groep was vrouw.

Allereerst werd er gevraagd naar de houding tegenover vluchtelingen. Van de respondenten gaf 62% aan een neutrale houding te hebben tegenover vluchtelingen. Daarnaast gaf 34% aan negatief te kijken naar vluchtelingen en 3% gaf aan positief te kijken naar vluchtelingen.

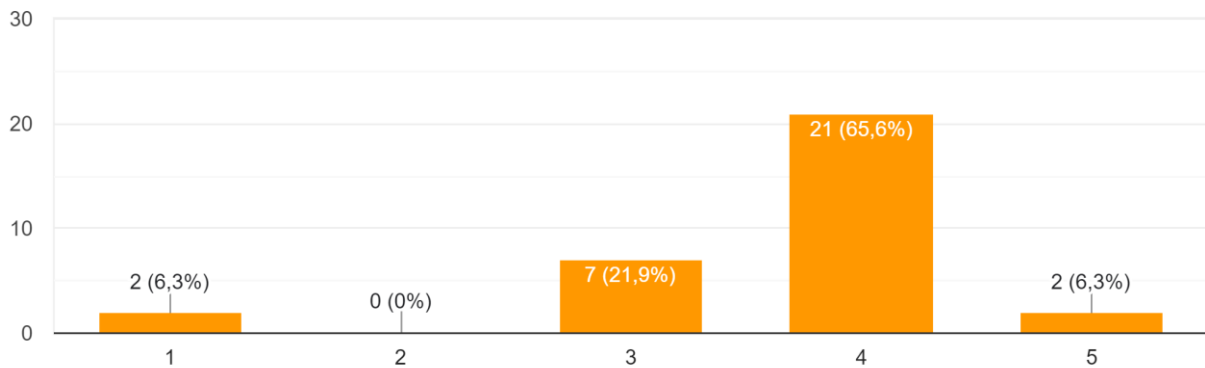
Media

Er is onderzoek gedaan naar de invloed van de media op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. 43% van de respondenten gaf aan soms de media rondom vluchtelingen te volgen. 34% gaf aan dit vaak te volgen. Hierbij omschreef bijna de helft van de respondenten (43%) de berichtgeving als neutraal. 37% zag dit als een negatief, en 6% omschreef de mediaberichten als heel negatief.

Zoals in figuur 1 te zien is, gaf meer dan twee derde van het aantal respondenten aan beïnvloed te worden door mediaberichten, waarbij 65% wel werd beïnvloed en 6% helemaal wel werd beïnvloed.

In hoeverre beïnvloedt deze berichtgeving uw mening tegenover vluchtelingen?

32 antwoorden

Figuur 1

Just world beliefs

Er is onderzocht of de wereld als rechtvaardig werd gezien. Hierbij waren de respondenten verdeeld, waarbij een derde (15% zelden, 21% nooit) vond dat mensen eerlijk behandeld werden.

Daarnaast gaf driekwart van de respondenten aan zelf een eerlijke behandeling te krijgen, waarbij 50% aangaf vaak eerlijk behandeld wordt en 25% altijd eerlijk behandeld wordt.

Nabijheid van vluchtelingen

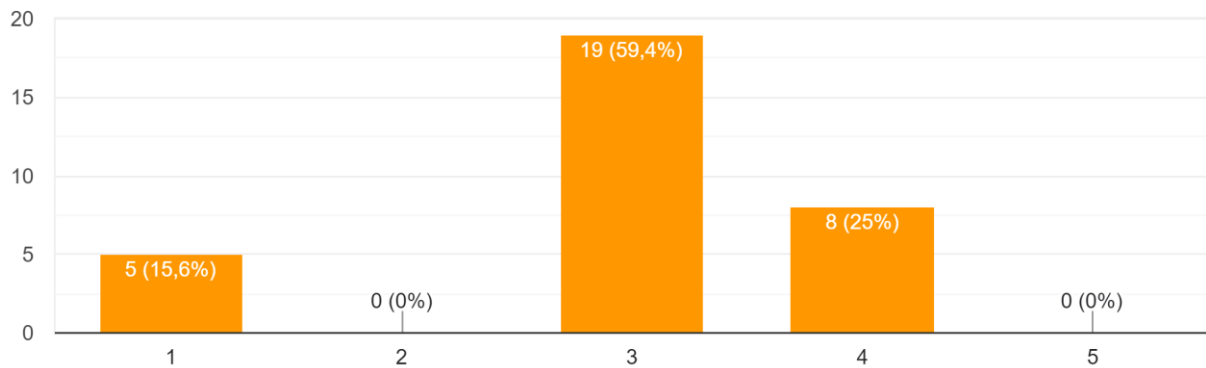
Er is onderzoek gedaan naar de invloed van de nabijheid van vluchtelingen op de attitude tegenover hen. Bijna alle respondenten gaven aan geen contact te hebben met vluchtelingen, waarbij 25% zelden contact heeft en 68% nooit contact heeft met vluchtelingen. 6% van de respondenten gaf aan wel contact te hebben met vluchtelingen. Van de respondenten die aangaven zelden of regelmatig contact te hebben met vluchtelingen, omschreef 20% dit contact als positief. De overige 80% omschreef het contact als neutraal.

Bijna de helft van de respondenten (46%) was neutraal in de bereidheid tot contact met vluchtelingen. 18% gaf aan wel bereid te zijn tot contact en 6% gaf aan helemaal wel bereid te zijn tot contact met vluchtelingen. Daarnaast gaf 28% van de respondenten aan niet bereid te zijn tot contact met vluchtelingen.

Zoals in figuur 2 te zien is, stond meer dan de helft van de respondenten (60%) neutraal in de invloed van het contact met vluchtelingen op de houding tegenover hen. Een kwart van de respondenten gaf aan wel beïnvloed te worden door het contact met vluchtelingen en 15% gaf aan helemaal niet beïnvloed te worden.

In hoeverre wordt uw mening over vluchtelingen beïnvloed door het contact met vluchtelingen?

32 antwoorden

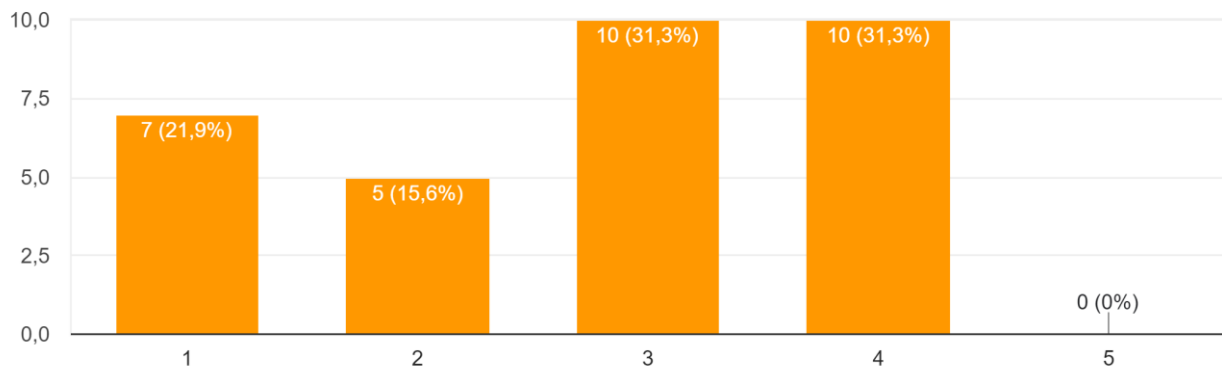
Figuur 2

Sociale omgeving

91% van de respondenten gaf aan het over vluchtelingen te hebben met zijn of haar omgeving. Bijna de helft van de respondenten (43%) gaf aan dat hun omgeving een neutrale kijk heeft op vluchtelingen. Daarnaast gaf 28% aan dat hun omgeving negatief naar vluchtelingen kijkt. De andere 28% gaf aan dat hun omgeving positief naar vluchtelingen kijkt. Zoals in figuur 3 te zien is gaf het grootste gedeelte van de respondenten aan niet beïnvloed te worden door de mening van zijn of haar omgeving, waarbij 15% niet wordt beïnvloed en 21% helemaal niet. Daarnaast gaf 31% aan wel te worden beïnvloed door de mening van de omgeving en 33% gaf aan neutraal te staan in de beïnvloeding vanuit de sociale omgeving.

In hoeverre wordt uw mening over vluchtelingen beïnvloed door uw omgeving?

32 antwoorden

Figuur 3

Overige factoren

Er is tot slot gevraagd welke overige factoren invloed hebben op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. Hierbij gaf 40% van de respondenten aan het meest beïnvloed te worden door de media. 12% van de respondenten gaf aan beïnvloed te worden door verhalen van anderen over criminaliteit en overlast, veroorzaakt door vluchtelingen. En tot slot gaf 6% van de respondenten aan dat de reden van het vluchten invloed heeft op de attitude tegenover vluchtelingen. 77% van de respondenten gaf aan wel beïnvloed te worden door de door hun aangegeven factoren.

4. CONCLUSIE

In dit hoofdstuk zal op basis van de resultaten uit de enquête en de interviews een conclusie worden geschreven.

De onderzoeksvraag luidde als volgt "Welke factoren spelen een rol in de vorming van een negatieve attitude bij volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland?". Deze vraag is opgesteld om uiteindelijk aan Stichting Vluchteling een advies te geven. Deze adviesvraag luidde als volgt "Wat kan Stichting Vluchteling doen om de negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen positief te beïnvloeden?". Om antwoord te krijgen op de hoofdvraag en uiteindelijk de adviesvraag, zijn aan het begin van dit onderzoek twee deelvragen opgesteld. De deelvragen zullen in dit hoofdstuk beantwoord worden.

Allereerst zal er ingegaan worden op de eerste deelvraag. Deze luidde als volgt "Welke factoren spelen bij de respondenten een rol in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen?". Om antwoord te kunnen geven op deze deelvraag is er een enquête uitgezet en zijn er interviews afgenomen. Hieruit is ook naar voren gekomen dat meerdere factoren van invloed kunnen zijn op de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Zowel uit de enquête als uit de interviews is gebleken dat de media de meeste invloed heeft op de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Hierbij is aangegeven dat er negatiever gekeken wordt naar mannelijke vluchtelingen. Uit de enquête is ook gebleken dat de sociale omgeving van invloed is op de attitude ten aanzien van vluchtelingen. Uit de resultaten is gebleken dat ook de nabijheid van vluchtelingen van invloed is op de vorming van een attitude ten aanzien van vluchtelingen. Vanuit de interviews is gebleken dat de aard van het contact invloed heeft op de vorming van de attitude. Naast bovengenoemde factoren is er door de respondenten nog een aantal factoren genoemd. Deze zijn de reden van het vluchten, verhalen over criminaliteit en overlast, woningtekort, onvoldoende duidelijkheid over wie er onder vluchtelingen vallen en negatieve verhalen over vluchtelingen.

Vervolgens zal er ingegaan worden op de laatste deelvraag. Deze luidde als volgt "In welke mate kan Stichting Vluchteling de factoren die een rol spelen bij de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen beïnvloeden?". Wanneer er gekeken wordt naar de factoren die in de literatuur en het onderzoek naar voren gekomen zijn, zijn er een aantal factoren die niet door Stichting Vluchteling te beïnvloeden zijn. Dit zijn genen, de persoonskenmerken, verhalen van anderen over criminaliteit en overlast van vluchtelingen, het woningtekort, de reden van het vluchten, het geloof in een rechtvaardige wereld en andere negatieve verhalen over vluchtelingen. Naast deze factoren is de factor media lastig te beïnvloeden. Daarnaast zijn er twee factoren die deels te beïnvloeden zijn. Dit zijn de nabijheid van vluchtelingen en sociale ervaringen. Tot slot kan de factor meer duidelijkheid over wie er onder vluchtelingen vallen ook beïnvloed worden.

Tot slot zal er ingegaan worden op de hoofdvraag "Welke factoren spelen een rol in de vorming van een negatieve attitude bij volwassen in de leeftijdscategorie 26 tot 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland?". Uit zowel de theorie, als de enquête, als de interviews is gebleken dat de media een rol speelt in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Daarnaast is uit de theorie gebleken dat de nabijheid van vluchtelingen van invloed is op de vorming van de attitude. Daarnaast kwam uit de theorie naar voren dat sociale ervaringen met vluchtelingen van invloed kunnen zijn op de vorming van de attitude. Naast bovengenoemde factoren is gebleken dat geloof in een rechtvaardige wereld van invloed is op de vorming van de attitude ten aanzien van vluchtelingen. Uit de theorie kwam naar voren dat genen en persoonskenmerken ook een rol kunnen spelen in de vorming van de attitude ten aanzien van vluchtelingen. En tot slot is uit het onderzoek gebleken dat de reden van het vluchten, criminaliteit en overlast van vluchtelingen, andere negatieve verhalen, het woningtekort en onvoldoende duidelijkheid over vluchtelingen ook van invloed kunnen zijn op de vorming van de attitude.

Ondanks dat er uit zowel de theorie als het onderzoek verschillende factoren naar voren zijn gekomen die van invloed kunnen zijn op de vorming van een attitude ten aanzien van vluchtelingen, zijn er een aantal die niet beïnvloed kunnen worden. Welke factoren wel beïnvloed kunnen worden, zullen meegenomen worden in het advies aan de opdrachtgever.

5. KRITISCHE BLIK

In dit hoofdstuk zal de kritische blik geschreven worden waarbij ingegaan zal worden op zowel product als proces en de reflectie op de eigen rol binnen het onderzoek.

Terugblikkend op het onderzoek, zijn er verschillende aspecten die anders hadden kunnen verlopen om betere en meer specifieke adviezen aan de opdrachtgever mee te geven.

Allereerst zou er gefocust zijn op de meest negatieve doelgroep, waarbij andere respondenten niet meegenomen zouden worden. Ten tweede zou de enquête als eerst uitgezet worden om zo een globaal beeld te krijgen van de factoren die meespelen bij de gekozen doelgroep. Om vervolgens hier meer op in te spelen tijdens de interviews. En tot slot zouden de vragen onder alle topics gebaseerd worden op modellen en theorieën, zodat deze beter onderbouwd waren en er wellicht specifiekere vragen gesteld konden worden aan de respondenten.

5.1. Product

Allereerst zal er een kritische blik geworpen worden op het product. Er zijn een literatuuronderzoek, enquête en interviews ingezet om tot de resultaten te komen. De enquête en interviews zijn gebaseerd op een topiclijst die opgesteld is aan de hand van het literatuuronderzoek. De vragen onder de topics 'attitude' en 'Just World Beliefs' zijn gekozen aan de hand van modellen. Hierdoor zijn de vragen voor deze topics onderbouwd. De vragen bij de andere topics zijn niet gebaseerd op modellen, maar zijn in overleg met de opdrachtgever opgesteld, waardoor deze minder onderbouwd zijn. Hier had nog verder naar gekeken kunnen worden door andere onderzoeken te bekijken of modellen die de topics uitvragen. Wanneer dit was gedaan, zouden alle topics beter onderbouwd zijn. Nu dit niet gedaan is bestaat de mogelijkheid dat niet alle onderwerpen op de juiste manier zijn bevraagd bij de respondenten. Als dit het geval is, kunnen de resultaten anders uitvallen zijn dan wanneer alle vragen binnen de topics op modellen gebaseerd waren.

In het onderzoek is niet naar alle bepalende factoren gevraagd, zoals huwelijkse staat, klasse, politieke partij, religie en economische factoren. Er is hiervoor gekozen omdat dit onder bijzondere persoonsgegevens vallen en daarom niet gebruikt mogen worden (Autoriteit Persoonsgegevens, z.d.). Wanneer er wel naar deze factoren was gevraagd had er wellicht een nog beter beeld van de bepalende factoren ontstaan. Daarnaast is ook niet volledig gefocust op de doelgroep die vanuit de literatuur naar voren kwam als meest negatief. Er is hier in overleg met de opdrachtgever voor gekozen. Hierdoor is het onderzoek niet specifiek gericht op de doelgroep waar de opdrachtgever de meeste interesse in had. Dit heeft als gevolg dat de adviezen niet specifiek gericht kunnen worden op deze doelgroep en de adviezen daarmee globaler zijn. Deze groep werd omschreven als mannen, laagopgeleiden, mensen met een Nederlandse achtergrond van minder verstedelijkte gemeenten (Kloosterman, 2018). In dit onderzoek is er wel gezocht naar laagopgeleide mannen met een Nederlandse achtergrond. Desondanks zijn er ook vrouwelijke respondenten gevonden en was niet elke respondent laagopgeleid. Daarnaast vond het onderzoek plaats in een verstedelijkt gebied. Ook dit zorgt ervoor dat het advies niet gericht zijn op de meest negatieve doelgroep, maar meer globaal in te zetten zijn.

Daarnaast zijn er voor de enquête niet genoeg respondenten gevonden. Om een betrouwbaarheid van 95% te krijgen met een foutmarge van 5% moeten er minimaal 384 mensen deze enquête invullen. Als dit wordt bereikt is de betrouwbaarheid van het onderzoek hoger en zijn de resultaten daardoor ook betrouwbaarder. Wanneer dit wel was gebeurd, was de steekproef representatiever geweest voor de gekozen doelgroep. Dit had toch resultaten kunnen leiden die specifiek gericht waren op de meest negatieve doelgroep. Wat vervolgens had geleid tot nog concretere adviezen, gericht op deze doelgroep. Daarnaast is er onder de respondenten van de interviews wel verzadiging opgetreden, waardoor deze wel representatief was voor de doelgroep.

5.2. Proces

Het onderzoek heeft in een korte periode plaatsgevonden vanwege de deadline vanuit de opdrachtgever. Hierdoor is het onderzoek minder uitgebreid uitgevoerd, dan wanneer er meer tijd was geweest. Hierbij moet rekening gehouden worden met de korte tijd waarin het onderzoek uitgevoerd moest worden, los van de deadline vanuit de opdrachtgever. Wanneer het onderzoek meer uitgebreid was uitgevoerd hadden er meer respondenten geworven

kunnen worden en had het onderzoek zich nog meer kunnen richten op de meest negatieve doelgroep. Hierdoor hadden de resultaten anders kunnen zijn, waardoor de adviezen nog specifiek gericht konden worden op de doelgroep.

Daarnaast is het vooropgestelde plan van het onderzoek niet volledig gelopen zoals deze beschreven was. Er was vooraf gekozen om via een vindplaatsgerichte steekproef respondenten te vinden en vervolgens via de sneeuwbalsteekproef de groep respondenten uit te breiden. In het daadwerkelijke onderzoek is, na overleg met de opdrachtgever, via eigen contacten gezocht naar respondenten, die vervolgens via de sneeuwbalsteekproef zijn uitgebreid. Wanneer er voor een vindplaatsgerichte steekproef was gekozen, hadden er wellicht meer respondenten negatiever tegenover vluchtelingen in het algemeen gestaan in plaats van een deel van de vluchtelingen. Dit had ervoor gezorgd dat de adviezen nog specifiek gericht konden worden op de doelgroep die negatief staat tegenover vluchtelingen.

5.3. Reflectie en visie op de eigen rol

Wanneer er wordt gereflecteerd op de eigen rol binnen het onderzoek, kunnen er een aantal zaken benoemd worden. Allereerst is opgevallen dat het houden van interviews een verbeterpunt is. Er is ondervonden dat het doorvragen tijdens de interviews lastig was, waardoor dit niet bij alle interviews even sterk naar voren komt. Hier had rekening mee gehouden kunnen worden door gestructureerde interviews te houden in plaats van semigestructureerde interviews. Dit had er wellicht voor gezorgd dat de resultaten nog sterker waren geweest. Daarnaast had dit er ook voor gezorgd dat er minder ruimte was om door te vragen, waarmee belangrijke informatie wellicht over het hoofd was gezien.

Daarnaast is er aan het begin van het onderzoek enige vertraging opgelopen door ziekte. Het kan zo zijn dat hierdoor de beoogde hoeveelheid respondenten niet is behaald. Tot slot is het schrijven van een adviesrapport als nieuw ervaren. Hierdoor verliep het schrijfproces niet altijd gemakkelijk. Meer ervaring had dit kunnen verhelpen. Om niet vast te lopen tijdens het schrijven van het adviesrapport zijn veel vragen gesteld aan zowel docent als medestudent als opdrachtgever.

Een van de sterke kanten van het onderzoek is dat alle gevonden respondenten in enige zin negatief zijn over vluchtelingen, waarmee zij binnen de doelgroep vallen die vooraf is opgesteld. Daarnaast is tijdens de interviews saturatie ontstaan, wat ervoor zorgt dat wat er over de doelgroep is gezegd ook geldt voor deze doelgroep. Tot slot zijn interviews en een enquête ingezet om tot de resultaten van het onderzoek te komen. Hierdoor kon gecontroleerd worden of vanuit beide methoden dezelfde antwoorden kwamen. Dit heeft ervoor gezorgd dat de adviezen passend zijn voor de doelgroep.

6. AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk zullen naar aanleiding van de kritische blik aanbevelingen gedaan worden.

Allereerst wordt er aanbevolen om een vervolgonderzoek op grotere schaal binnen de gekozen doelgroep. Hierbij wordt aanbevolen om vooral de enquête op grotere schaal uit te zetten, voor een hogere betrouwbaarheid. Om een betrouwbaarheid van 95% te krijgen met een foutmarge van 5% moeten er minimaal 384 mensen deze enquête invullen. Als dit wordt bereikt is de betrouwbaarheid van het onderzoek hoger en zijn de resultaten daardoor ook betrouwbaarder.

Ten tweede wordt een vervolgonderzoek aanbevolen waarin de steekproef bestaat uit mensen die volgens de literatuur het meest negatief zijn over vluchtelingen. Hierbij zal gekeken moeten worden naar laagopgeleide mannen met een Nederlandse achtergrond uit minder verstedelijkte gemeenten. Wanneer er een onderzoek wordt gedaan met deze doelgroep als steekproef, kan het zo zijn dat de respondenten negatiever staan tegenover vluchtelingen in het algemeen. Op basis van dit vervolgonderzoek kunnen de adviezen nog beter aansluiten op de groep die negatief is tegenover vluchtelingen.

Tot slot wordt nog een vervolgonderzoek aanbevolen waarbij ook gekeken wordt naar de andere factoren die vanuit de literatuur naar voren zijn gekomen. Hierbij is te denken aan demografische factoren, sociale factoren, politieke factoren en economische factoren. Wanneer deze factoren meegenomen worden in een vervolgonderzoek zijn er wellicht andere conclusies te trekken die op hun beurt zorgen voor adviezen die beter aansluiten op de doelgroep.

7. HET ADVIES

In dit hoofdstuk zullen het advies en de bijbehorende implementatie geformuleerd worden.

7.1. Advies

De adviesvraag waarbij in dit hoofdstuk stilgestaan zal worden luidde als volgt “Wat kan Stichting Vluchteling doen om de negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen positief te beïnvloeden?”. Uit de conclusie is gebleken dat er meerdere factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Een aantal van deze factoren kan niet beïnvloed worden door de opdrachtgever. Het advies is om die reden gebaseerd op de factoren die wel beïnvloed kunnen worden door de opdrachtgever. Deze factoren zijn de nabijheid van vluchtelingen, sociale ervaringen en duidelijkheid. Naast deze factoren zal er ook gekeken worden naar de positieve beïnvloeding van positieve verhalen over vluchtelingen. Hiervoor is gekozen omdat het grootste gedeelte van de respondenten heeft aangegeven hierdoor positief beïnvloed te worden. Er is in overleg met de opdrachtgever voor gekozen om de factoren ‘nabijheid van vluchtelingen’ en ‘sociale ervaringen met vluchtelingen’ samen te voegen en hiervoor een advies te geven. Er is hiervoor gekozen omdat het voor de opdrachtgever als effectiever werd gezien om deze samen te voegen, dan hier apart op in te spelen.

In onderstaande tabel worden de factoren weergegeven met mogelijke maatregelen en de moeilijkheidsgraad van de implementatie. De moeilijkheidsgraad van de implementatie is opgesteld aan de hand van het FOETSJE-model (Knoot, z.d.). Het FOETSJE-model toetst verschillende potentiële marketingstrategieën op de haalbaarheid van zeven doelstellingen. Deze zijn financieel, organisatorisch, economisch, technologisch, sociaal, juridisch en ethisch. Elke marketingstrategie wordt per doelstelling gewaardeerd van 1 tot en met 5, wat aangeeft in hoeverre een doelstelling haalbaar, uitvoerbaar of verantwoord is (Knoot, z.d.). Waarbij 35 punten de hoogst haalbare waardering is. Er is voor dit model gekozen omdat het op verschillende doelstellingen overzichtelijk weergeeft hoe de strategie gewaardeerd wordt.

Deze uitwerking is terug te vinden in bijlage 4.

Factor	Maatregel	FOETSJE - score
Sociale ervaringen met en nabijheid van vluchtelingen	Een campagne opzetten waarbij mensen contactmomenten hebben met vluchtelingen	22
Meer duidelijkheid over vluchtelingen	Een campagne opzetten waarbij informatie wordt gegeven over vluchtelingen	25
Verhalen over vluchtelingen	Een campagne opzetten waarbij positieve en succesverhalen worden verteld over vluchtelingen in Nederland	26

Sociale ervaringen met en nabijheid van vluchtelingen scoort 22 van de 35 punten op het FOETSJE-model. Waarbij de doelstelling economisch de laagste score krijgt met een 2. Zowel de doelstellingen financieel als organisatorisch als technologisch als sociaal worden gewaardeerd met een 3. Tot slot worden de doelstellingen juridisch en ethisch gescoord met een 4.

Meer duidelijkheid over vluchtelingen scoort 25 van de 35 punten op het FOETSJE-model. Waarbij de doelstellingen financieel, organisatorisch en technologisch gewaardeerd worden met een 3. De doelstellingen economisch, sociaal, juridisch en ethisch worden gewaardeerd met een 4.

Tot slot scoort verhalen over vluchtelingen 26 van de 35 punten op het FOETSJE-model. De doelstellingen economisch en technologisch worden gewaardeerd met een 3. De doelstellingen financieel, organisatorisch, sociaal, juridisch en ethisch worden gewaardeerd met een 4.

Uit het onderzoek zijn een aantal factoren naar voren gekomen die invloed hebben op de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. Om deze factoren positief

te beïnvloeden worden er een aantal maatregelen voorgesteld. Deze zullen hieronder kort worden toegelicht in de volgorde van meest haalbaar tot minst haalbaar.

1. Een campagne opzetten waarbij positieve en succesverhalen worden verteld over vluchtelingen in Nederland.

In het onderzoek is door het grootste gedeelte van de respondenten aangegeven dat positieve verhalen en succesverhalen van vluchtelingen in Nederland ervoor zorgen dat zij positiever gaan kijken naar vluchtelingen. Het wordt geadviseerd om een campagne op te zetten waarbij deze verhalen worden verteld aan het Nederlandse publiek. Doordat men deze verhalen meer te horen krijgt, zal er positiever gekeken worden naar vluchtelingen.

2. Een campagne opzetten waarbij informatie wordt gegeven over vluchtelingen.

In het onderzoek hebben een aantal respondenten aangegeven geen duidelijkheid te hebben in wie er onder vluchtelingen vallen. Zij gaven aan dat wanneer er meer duidelijkheid zou zijn, zij positiever zouden kijken naar vluchtelingen. Het wordt geadviseerd om een informatieve campagne op te zetten waarbij informatie over vluchtelingen wordt verstrekt. Door middel van deze campagne zullen mensen meer informatie verkrijgen rondom vluchtelingen, waardoor de attitude ten aanzien van hen positief zal worden beïnvloed.

3. Een campagne opzetten waarbij mensen contactmomenten hebben met vluchtelingen.

Uit zowel de theorie als het onderzoek is gebleken dat nabijheid van vluchtelingen en sociale ervaringen met vluchtelingen kunnen zorgen voor een positieve beïnvloeding van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen. De respondenten gaven aan dat de aard van het contact van belang is of de attitude positief of negatief beïnvloed wordt. Er wordt geadviseerd om een campagne op te zetten waarbij mensen contactmomenten hebben met vluchtelingen die als positief worden omschreven. Hierbij ligt de focus op laagdrempelige activiteiten zoals een spel spelen of een gesprek voeren. Op deze manier kunnen mensen tijd doorbrengen met vluchtelingen, waardoor zij positiever naar hen kunnen kijken.

Tot slot heeft de opdrachtgever aangegeven een campagne waarbij de factoren 'sociale ervaringen' en 'duidelijkheid' gecombineerd worden, als het meest nuttig te zien. Er zal daarom ook een plan opgesteld worden waarbij beide factoren in een campagne ingezet kunnen worden.

Alle gegeven adviezen vallen binnen een van de drie componenten van het Tripartitemodel (Aronson et al., 2018). Zo valt het vertellen van succesverhalen onder de affectieve component. De campagne waarbij informatie over vluchtelingen verstrekt wordt, valt onder de cognitieve component. En tot slot valt de campagne waarbij contact wordt gelegd met vluchtelingen onder de gedragsmatige component. Hiermee kunnen de verschillende adviezen inspelen op de componenten en deze alle drie positief beïnvloeden. Wanneer de adviezen allemaal ingezet worden, zullen alle drie de componenten van een attitude positief beïnvloed worden.

Bovenstaande adviezen zullen in het volgende onderdeel uitgewerkt worden in een implementatieplan.

7.2. Implementatie

In het voorgaande hoofdstuk is het advies besproken, welke is opgesteld aan de hand van de resultaten en conclusie van het onderzoek. In dit hoofdstuk zal per advies een implementatievoorstel gedaan worden.

Zoals bij de adviezen is benoemd, vallen de adviezen onder de verschillende componenten van attitudes zoals benoemd in het Tripartite model (Aronson et al., 2018). In het implementatieplan zal benoemd worden op welke manier elk advies binnen dit model valt. Daarnaast zullen andere theorieën en modellen gebruikt worden om de implementatie van de adviezen te onderbouwen.

1. Een campagne opzetten waarbij positieve en succesverhalen worden verteld over vluchtelingen in Nederland.

Bij deze campagne zal er gebruik gemaakt worden van persuasieve communicatie. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van zowel de centrale route naar overtuiging als de perifere route naar overtuiging, zoals omschreven in het Elaboration Likelihood-Model (Aronson et al., 2018). Een groot deel van de doelgroep volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar uit Den Haag zal de boodschap van de campagne als niet relevant ervaren. Zij zullen daarom minder aandacht besteden aan de argumenten van het verhaal. Er zal daarom gefocust moeten worden op de oppervlakkige kenmerken van de boodschap, zoals of de bron van de boodschap een bekend iemand is. Naast de oppervlakkige kenmerken van de boodschap zal ook gefocust worden op de argumenten van de boodschap. In de boodschap moet gelet worden op wie de bron is van de boodschap, wat de aard is van de boodschap en wie het publiek is van de boodschap.

Deze campagne sluit aan bij de affectieve component van het Tripartitemodel waarbij het gaat om gedachtes en emoties.

Betrokkenen: de campagne zal door het team communicatie en fondsenwerving opgezet worden, eventueel in overleg met medewerkers van andere afdelingen. Dit team zal ook verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de campagne. Daarnaast worden de ambassadeurs ingezet en worden vluchtelingen in Nederland met een succesverhaal ingezet.

Taken: het team communicatie en fondsenwerving is verantwoordelijk voor het opzetten van de campagne. Hierbij is het belangrijk om de vluchtelingen met een positief verhaal te werven en de verschillende betrokkenen op de hoogte te houden van de campagne. Hierbij worden keuzes gemaakt voor de positieve verhalen en de succesverhalen die verteld zullen worden. Daarnaast zal door dit team bedacht worden op welke manier de berichten vertoond zullen worden.

Waar: Het opzetten van de campagne kan bij Stichting Vluchteling zelf gedaan worden.

Hoe: Er zullen twee vormen van berichtgeving opgezet worden binnen de campagne. Het eerste deel van de positieve verhalen zal door de ambassadeurs van Stichting Vluchteling verteld worden, omdat zij al bekend zijn onder het Nederlandse publiek en op die manier invloed kunnen hebben. Het tweede deel van campagne, waarbij succesverhalen van vluchtelingen worden verteld, zal door vluchtelingen in Nederland met een succesverhaal verteld worden. Hierdoor spelen zij in op het verhaal zelf, en daarmee de aard van de boodschap. Deze positieve en succesverhalen vormen de basis van de campagne. Verder zal bedacht moeten worden hoe deze verhalen worden vertoond. Hierbij is te denken aan sociale media of tv.

Wanneer: het streven is om de campagne binnen een jaar opgezet te hebben, om deze vervolgens uit te voeren. Hieronder is de planning voor de campagne weergegeven.

Activiteit	Tijd
Succesverhalen zoeken	Maand 1 – 2
Vluchtelingen met succesverhalen werven + ambassadeurs op de hoogte stellen	Maand 3 – 5
Vorbereidingen treffen voor opnames (locatie, materialen, camera's)	Maand 6 -7
Verhalen opnemen	Maand 8 – 10
Opnames klaarmaken voor uitzending (bewerken, heropnames)	Maand 11
Opnames uitzenden	Maand 12

Zodra de campagne is uitgevoerd, zal Stichting Vluchteling de cijfers bekijken van de hoeveelheid mensen die is bereikt met deze campagne en de cijfers van de donaties. Deze cijfers kunnen bij sociale mediaberichten en tv-uitzendingen bekeken worden.

2. Een campagne opzetten waarbij informatie wordt gegeven over vluchtelingen.

Stichting Vluchteling maakt al gebruik van verschillende kanalen om voorlichting te geven, zoals pers en media, eigen sociale mediakanalen, de website en via hun evenementen. Voor deze campagne is het van belang om de doelgroep volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar, op een andere manier te benaderen dan al gedaan wordt. Zo kan de campagne ingezet worden in de gemeente Den Haag waar de doelgroep zich veelal bevindt, zoals bijvoorbeeld op straat zoals Het Plein of Grote Markt.

Bij deze campagne zal ingegaan worden op de cognitieve component van de attitude.

Betrokkenen: de campagne zal door het team communicatie en fondsenwerving opgezet worden, eventueel in overleg met medewerkers van andere afdelingen. Dit team zal ook verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de campagne.

Taken: het team communicatie en fondsenwerving is verantwoordelijk voor het opzetten van de campagne. Hierbij is het belangrijk om van tevoren op te stellen wat er verteld moet worden.

Waar: de campagne kan op verschillende plekken in de gemeente Den Haag uitgevoerd worden.

Hoe: de campagne wordt uitgevoerd door medewerkers van Stichting Vluchteling. Om informatie te laten verstrekken over vluchtelingen op verschillende plekken in de gemeente Den Haag. Hierbij zal de doelgroep volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar, aangesproken worden.

Wanneer: het streven is om de campagne binnen een jaar opgezet te hebben, om deze vervolgens uit te voeren. Hieronder is de planning voor de campagne weergegeven.

Activiteit	Tijd
Verkennen (welke informatie, waar, hoe)	Maand 1 - 3
Informatie samenvoegen	Maand 4
Vorbereidingen treffen (locatie, flyers, banners)	Maand 5 -6
Uitvoeren	Maand 7 - 8

Zodra de campagne is uitgevoerd, zal Stichting Vluchteling de doelgroep kort bevragen over het effect van de campagne. Hieraan is af te leiden of de campagne succesvol is gebleken.

3. Een campagne opzetten waarbij mensen contactmomenten hebben met vluchtelingen.

In deze campagne zal gebruik gemaakt worden van de contacttheorie (Aronson et al., 2018). Hierbij is het belangrijk om aan de zes randvoorwaarden te voldoen. Om aan de randvoorwaarde van een informele en vriendelijke sfeer te voldoen is bij deze campagne te denken aan het spelen van een spel of een wedstrijd waarin de andere randvoorwaarden ook meegenomen worden. Allereerst is het belangrijk om ervoor te zorgen dat in het spel of wedstrijd de doelgroepen volwassenen van 26 tot en met 40 jaar en vluchtelingen afhankelijk zijn van elkaar en een gezamenlijk doel moeten nastreven. Er moet rekening gehouden worden met dat beide groepen een gelijke status hebben in het spel en dit door beide groepen bevorderd wordt, waarbij iedereen van de groepen contact maakt met elkaar.

Deze campagne kan ingezet worden tijdens de evenementen van Stichting Vluchteling of op locaties waar zij voorlichting geven. Deze campagne sluit aan op de gedragsmatige component van het Tripartitemodel.

Betrokkenen: de campagne zal door het team communicatie en fondsenwerving opgezet worden, eventueel in overleg met medewerkers van andere afdelingen. Dit team zal ook verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de campagne. Daarnaast is de medewerking van vluchtelingen in Nederland vereist. Tot slot wordt de campagne uitgevoerd in Den Haag, waarbij de doelgroep volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar wordt benaderd.

Taken: het team communicatie en fondsenwerving is verantwoordelijk voor het opzetten van de campagne. Hierbij is het belangrijk om de verschillende betrokkenen van de campagne te werven en op de hoogte te houden van de campagne.

Waar: op verschillende locaties waar Stichting Vluchteling evenementen organiseert of voorlichting geeft.

Hoe: de campagne zal uitgevoerd worden op verschillende locaties waar Stichting Vluchteling evenementen organiseert of voorlichting geeft. De campagne zal hiervan een apart onderdeel worden. De campagne zal bestaan uit het organiseren van laagdrempelige contactmomenten met vluchtelingen, waarbij hetzelfde doel behaald moet worden. Hierbij is te denken aan spellen of wedstrijden tegen andere teams, waarbij de doelgroep volwassenen uit Den Haag in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar moeten samenwerken met vluchtelingen uit Nederland.

Wanneer: het streven is om de campagne binnen een jaar opgezet te hebben, om deze vervolgens uit te voeren. Hieronder is de planning voor de campagne weergegeven.

Activiteit	Tijd
Vorbereidingen (wat wordt de activiteit, bij welke evenementen vindt het plaats, wat is er voor nodig)	Maand 1 -2
Plan uitwerken voor de activiteit	Maand 3 - 4
Vorbereidingen treffen (materialen bestellen, locatie uitkiezen)	Maand 5
Vluchtelingen werven	Maand 6 - 7
Uitvoeren	Maand 8 - 10

Zodra de campagne is uitgevoerd, zal Stichting Vluchteling de doelgroep volwassenen in de leeftijdscategorie 26 tot en met 40 jaar kort bevragen over het effect van de campagne. Hieraan is af te leiden of de campagne succesvol is gebleken.

4. *Een campagne opzetten waarbij mensen contactmomenten hebben met vluchtelingen en informatie krijgen over vluchtelingen.*

Tot slot zal er een implementatievoorstel worden gedaan voor de campagne waarbij contactmomenten met vluchtelingen en informatieverstrekking over vluchtelingen worden gecombineerd.

Zoals bij de factor sociale ervaringen is benoemd, bepaalt de aard van het contact of de attitude positief of negatief beïnvloed wordt. Er is bij deze campagne voor korte informele contactmomenten met vluchtelingen gekozen, zodat deze als positief ervaren kunnen worden. Daarnaast zal er door medewerkers van Stichting Vluchteling informatie verstreken worden.

Betrokkenen: de campagne zal door het team communicatie en fondsenwerving opgezet worden, eventueel in overleg met medewerkers van andere afdelingen. Dit team zal ook verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de campagne. Daarnaast is de medewerking van vluchtelingen in Nederland vereist. Tot slot wordt de campagne uitgevoerd onder de Nederlandse bevolking.

Taken: het team communicatie en fondsenwerving is verantwoordelijk voor het opzetten van de campagne. Hierbij is het belangrijk om de verschillende betrokkenen te werven en op de hoogte te houden van de campagne.

Waar: op verschillende locaties in Den Haag. Hierbij is te denken aan het centraal station, het Plein of Grote Markt.

Hoe: bij deze campagne is het van belang dat de doelgroep in een informele setting contact maakt met vluchtelingen, hierbij is te denken aan momenten waarbij vluchtelingen voedsel serveren in kiosken op stations of producten uitdelen. Daarnaast zal een medewerker van Stichting Vluchteling aanwezig zijn om extra informatie te verstrekken over vluchtelingen. De campagne kan op meerdere plekken ingezet worden, waarbij het belangrijk is dat de gekozen doelgroep korte positieve contactmomenten ervaart met vluchtelingen. En waarnaast extra informatie wordt verschaft.

Wanneer: het streven is om de campagne binnen een jaar opgezet te hebben, om deze vervolgens uit te voeren. Hieronder is de planning voor de campagne weergegeven.

Activiteit	Tijd
Vorbereidingen (hoe gaat de activiteit er uit zien, welke informatie wordt verteld)	Maand 1 – 2
Plan uitwerken voor de activiteit	Maand 3
Vorbereidingen treffen (locatie, flyers, banners, materialen bestellen)	Maand 4 -5
Vluchtelingen werven	Maand 6 -7
Uitvoeren	Maand 8 - 10

Zodra de campagne is uitgevoerd, zal Stichting Vluchteling de doelgroep kort bevragen over het effect van de campagne. Hieraan is af te leiden of de campagne succesvol is gebleken.

8. BRONNEN

- APA Dictionary of Psychology. (z.d.). American Psychological Association. Geraadpleegd op 16 maart 2022, van <https://dictionary.apa.org/just-world-hypothesis>
- Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M., & Sommers, S. R. (2018). *Sociale psychologie* (9e editie). Pearson.
- Wat zijn persoonsgegevens? (z.d.). Autoriteit Persoonsgegevens. Geraadpleegd op 15 juni 2022, van <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/over-privacy/persoonsgegevens/wat-zijn-persoonsgegevens>
- Baarda, B., Bakker, E., Boullart, A., Fischer, T., Julsing, M., Peters, V., & Van der Velden, T. (2018). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek* (4de editie). Noordhoff.
- Begrippenlijst: veelgestelde vragen over vluchtelingen - UNHCR Nederland. (2021, 9 december). UNHCR Netherlands. Geraadpleegd op 23 februari 2022, van <https://www.unhcr.org/nl/media/begrippenlijst/vluchtelingen/>
- Benders, L. (2022, 19 januari). *Enquêtes correct gebruiken in je scriptie*. Scribbr. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/enquete-in-je-scriptie/>
- Brinkman, J., & Oldenhuis, H. (2014). *Beroep op onderzoek* (2de editie). Noordhoff.
- Butkus, M., Maciulyte-Sniukiene, A., & Matuzeviciute, K. (2016, oktober). SOCIO-DEMOGRAPHIC FACTORS INFLUENCING ATTITUDE TOWARDS REFUGEES: AN ANALYSIS OF DATA FROM EUROPEAN SOCIAL SURVEY. https://www.researchgate.net/profile/Mindaugas-Butkus/publication/312626192_SOCIO-DEMOGRAPHIC_FACTORS_INFLUENCING_ATTITUDE_TOWARDS_REFUGEES_AN_ANALYSIS_OF_DATA_FROM_EUROPEAN_SOCIAL_SURVEY/links/58870f24aca272b7b44cf0a9/SOCIO-DEMOGRAPHIC-FACTORS-INFLUENCING-ATTITUDE-TOWARDS-REFUGEES-AN-ANALYSIS-OF-DATA-FROM-EUROPEAN-SOCIAL-SURVEY.pdf
- Cijfers over vluchtelingen: Nederland, Europa & wereldwijd. (z.d.). Unc Inc/ Unc Inc Amsterdam - uncinc.nl. Geraadpleegd op 6 juni 2022, van <https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/nieuws-en-kennis/cijfers-over-vluchtelingen-nederland-europa-wereldwijd>
- Cijfers over vluchtelingen wereldwijd en in Nederland - UNHCR Nederland. (2021, 24 juni). UNHCR Netherlands. Geraadpleegd op 12 februari 2022, van <https://www.unhcr.org/nl/wie-we-zijn/cijfers/>
- De Coninck, D., Matthijs, K., Debrael, M., De Cock, R., & D'Haenens, L. (2019). Verdeeldheid onder Europese burgers over vluchtelingen. *Demos*, 35(1), 4–7. <https://lirias.kuleuven.be/retrieve/530030>
- Den Ridder, J., W. Mensink, P. Dekker en E. Schrijver (2016). Burgerperspectieven 2016|2. SCP, Den Haag. https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/monitors/2016/06/30/burgerperspectieven-2016---2/COB_2016_2pdf.pdf
- Kloosterman, R. (2018). *Opvattingen over vluchtelingen in Nederland*. Centraal Bureau Statistiek. <https://www.cbs.nl/-/media/pdf/2018/13/meningen-over-vluchtelingen.pdf>
- Knoot, J. (z.d.). *FOETSJE-model*. Strategischmarketingplan.com. Geraadpleegd op 7 mei 2022, van <https://www.strategischmarketingplan.com/marketingmodellen/foetsje-model/>

- Kogut, T. (2011). Someone to blame: When identifying a victim decreases helping. *Journal of Experimental Social Psychology*, 47(4), 748–755.
<https://doi.org/10.1016/j.jesp.2011.02.011>
- Krul, A. (2021, 25 oktober). *Zo doe je een literatuuronderzoek of literatuurstudie*. Scribbr. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://www.scribbr.nl/scriptie-structuur/literatuuronderzoek/>
- Liveblog: crisis in Oekraïne*. (2022, 5 april). UNHCR Nederland. Geraadpleegd op 16 mei 2022, van <https://www.unhcr.org/nl/live-blog-crisis-in-oekraïne/>
- Lucas, T., Zhdanova, L., & Alexander, S. (2011). Procedural and Distributive Justice Beliefs for Self and Others. *Journal of Individual Differences*, 32(1), 14–25.
<https://doi.org/10.1027/1614-0001/a000032>
- Lukasik, S. (2021, 18 juni). *8 nieuwe feiten over vluchtelingen*. UNHCR Nederland. Geraadpleegd op 10 mei 2022, van <https://www.unhcr.org/nl/2021/06/8-feiten-over-vluchtelingen/>
- Onderzoekdoen.nl. (2017, 1 juli). *5-punts en 7-punts likert schaal, waarom kiezen voor welke likert schaal?* || *Onderzoekdoen.nl*. Geraadpleegd op 14 juni 2022, van <https://www.onderzoekdoen.nl/enquete-onderzoek/likert-schaal/>
- Other talk, Huyge, E., Vandenberghe, H., De Smedt, J., Bertrand, M., & Meylemans, E. (2021). *Een onderzoek naar migratie de attitudes over en mediagebruik bij jongeren in Vlaanderen*. <https://s3-eu-central-1.amazonaws.com/zapdrupalfilesprod/stampmedia/inline-files/Onderzoeksrapport%20Other%20Talk%20-%20attitudes%20over%20migratie%20en%20mediagebruik%20bij%20jongeren%20%28digitaal%29%201.pdf>
- Rea, A., Martiniello, M., Meuleman, B., Mazzola, A., De Bruxelles, É. D. L., Bevelander, P., Van Hoetegem, A., & Ambrosini, M. (2019). *The Refugee Reception Crisis in Europe*. Éditions de l'Université de Bruxelles.
- Special Eurobarometer 469 "Integration of immigrants in the European Union"*. (2018, april). <https://doi.org/10.2837/918822>
- Stichting Vluchteling*. (z.d.). Stichting Vluchteling. Geraadpleegd op 14 maart 2022, van <https://www.vluchteling.nl/>
- The Refugees: Threatening or Beneficial? Exploring the Effects of Positive and Negative Attitudes and Communication on Hostile Media Perceptions. (2016). *Global Media Journal*, 06(1). https://boris.unibe.ch/120343/1/GMJ11_Arlt_Wolling_final.pdf
- Vluchtelingen en migranten hebben recht op goede behandeling*. (2019, 22 januari). Amnesty International. Geraadpleegd op 14 maart 2022, van <https://www.amnesty.nl/wat-wedoen/themas/vluchtelingen-en-migranten>

9. BIJLAGEN

9.1. Bijlage 1 – Topiclijst

Topiclijst – afstudeeronderzoek Stichting Vluchteling

De onderzoeksvraag: Welke factoren spelen een rol in de vorming van een negatieve attitude bij volwassen in de leeftijdscategorie 26 tot 40 jaar uit Den Haag ten aanzien van vluchtelingen in Nederland?

De adviesvraag: Wat kan Stichting Vluchteling doen om de negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen positief te beïnvloeden?

De deelvragen:

- Welke factoren spelen bij de respondenten een rol in de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen?
- In welke mate kan Stichting Vluchteling de factoren die een rol spelen bij de vorming van een negatieve attitude ten aanzien van vluchtelingen beïnvloeden?

Onderwerpen	Sub onderwerpen
Introductie	Welkom heten Doel van het onderzoek uitleggen Vragen of het opgenomen mag worden
Persoonskenmerken	Wat is uw geslacht? Wat is uw leeftijd? Wat is uw nationaliteit? Wat is uw hoogst genoten opleiding? In welke arbeidssector werkt u?
Attitude	Uitleg geven over wat een attitude is Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt? Welk gevoel roepen vluchtelingen bij u op? Hoe zou u vluchteling definiëren? Welke kenmerken schrijft u toe aan vluchtelingen? In hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen? Wat is uw eerste reactie wanneer u een vluchteling tegenkomt? Wat vindt u van vluchtelingen in onze samenleving? Hoe is deze attitude volgens u ontstaan?
Media	Volgt u de berichtgeving rondom vluchtelingen in de media? Hoe zou u de berichtgeving rondom vluchtelingen in de media beschrijven? Op welke media platformen neemt u de meeste berichtgeving rondom vluchtelingen tot zich? In hoeverre beïnvloeden deze mediaberichten uw attitude ten aanzien van vluchtelingen? Op welke manier beïnvloeden deze mediaberichten uw attitude ten aanzien van vluchtelingen?
Just world beliefs	In hoeverre heeft u het gevoel dat mensen eerlijk behandeld worden? In hoeverre vindt u dat mensen verdienen wat hen toekomt?

	In hoeverre vindt u dat u eerlijk behandeld wordt? Welke momenten hebben ervoor gezorgd dat u de wereld als onrechtvaardig ervaart? Wanneer voelt iets als rechtvaardig voor u?
Nabijheid van vluchtelingen	Op welke manier heeft u in uw directe omgeving te maken met vluchtelingen? Hoe zou u dit contact omschrijven? Op welke manier heeft dit contact invloed op uw attitude ten aanzien van vluchtelingen? Op welke manier heeft u naast direct contact nog meer te maken met vluchtelingen? Op welke manier beïnvloedt dit uw attitude ten aanzien van vluchtelingen?
Sociale invloed	Met wie praat u over vluchtelingen? Wat is uw reactie wanneer het onderwerp vluchtelingen aan bod komt? Hoe denkt uw nabije omgeving over vluchtelingen? In hoeverre heeft dit invloed op uw attitude ten aanzien van vluchtelingen?
Overige factoren	Kunt u andere factoren bedenken die een rol spelen in de vorming van uw attitude? Kunt u deze factor verder toelichten? In hoeverre beïnvloedt deze factor uw attitude ten aanzien van vluchtelingen?

9.2. Bijlage 2 – Enquête

Enquêtevragen

Persoonskenmerken

Wat is uw geslacht?

Wat is uw nationaliteit?

Attitude

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Open vraag

Hoe ziet u vluchtelingen?

Heel negatief – negatief – neutraal – positief – heel positief

Welke kenmerken schrijft u toe aan vluchtelingen?

Open vraag

Media

Hoe zou u de berichtgeving over vluchtelingen omschrijven?

Heel negatief – negatief – neutraal – positief – heel positief

In hoeverre volgt u deze berichtgeving in de media?

Nooit – zelden – soms – vaak – altijd

In hoeverre beïnvloedt de berichtgeving over vluchtelingen uw mening?

Helemaal niet – niet – neutraal – wel – helemaal wel

Just world beliefs

In hoeverre vindt u dat mensen eerlijk behandeld worden?

Helemaal niet – niet – neutraal – wel – helemaal wel

Kunt u uw vorige antwoord toelichten?

Open vraag

In hoeverre vindt u dat u eerlijk behandeld wordt?

Nooit – zelden – soms – vaak – altijd

Kunt u uw vorige antwoord toelichten?

Open vraag

Nabijheid van vluchtelingen

Op welke manier komt u in contact met vluchtelingen?

Open vraag

Hoe vaak heeft u contact met vluchtelingen?

Nooit – zelden – soms – vaak – altijd

Hoe zou u dit contact omschrijven?

Heel negatief – negatief – neutraal – positief – heel positief

In hoeverre beïnvloedt het contact met vluchtelingen uw attitude?

Helemaal niet – niet – neutraal – wel – helemaal wel

In hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Helemaal niet – niet – neutraal – wel – helemaal wel

Sociale invloed

Met wie praat u over vluchtelingen?

Open vraag

Hoe zou u de attitude van uw directe omgeving beschrijven?

Heel negatief – negatief – neutraal – positief – heel positief

In hoeverre beïnvloedt dit uw mening?

Helemaal niet – niet – neutraal – wel – helemaal wel

Overige factoren

Beïnvloeden andere factoren uw attitude ten aanzien van vluchtelingen? Zo ja, welke?

Open antwoord

In hoeverre beïnvloedt deze factor uw attitude?

Helemaal niet – niet – neutraal – wel – helemaal wel

9.3. Bijlage 2 – interviews

Interview 1

Geïnterviewde: respondent 1

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 5 april 2022 om 14.00 uur

Hartelijk bedankt dat u tijd vrij heeft willen maken voor dit interview

Geen probleem. Ik help je graag verder met je onderzoek.

Allereerst zal ik het doel van het onderzoek aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn afstudeeronderzoek waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 38 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

Mavo

In welke arbeidssector werk u?

Op kantoor bij een bank. In een dienstverlenende functie

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Dan denk ik aan oorlog. Dat ze vluchten uit oorlogsgebied.

Denkt u nog aan specifiek oorlogsgebied?

Nou dat denk ik wel voornamelijk aan Syrië, het Midden-Oosten daar ja.

Oké. Kunt u omschrijven welk gevoel vluchtelingen bij u oproepen?

Dan medelijden. Dat ik me probeer voor te stellen hoe erg het is als je alles achter moet laten wat je hebt, je hele leven, je huis, alles. Dat je dan bijvoorbeeld met kinderen moet vluchten uit je veilige omgeving. Ja wat dan geen veilige omgeving is, maar voor jou de vertrouwde omgeving. Dat lijkt me wel het ergste wat er is ja.

Hoe zou u vluchtelingen definiëren?

Ja hoe zou ik vluchtelingen definiëren. Dat weet ik niet.

Hoe zou u aan mij uitleggen wat vluchtelingen zijn als ik het niet zou weten?

Vluchtelingen zijn mensen die vluchten bijvoorbeeld naar een veilige omgeving waar ze in ieder geval niet, ja niet bang hoeven te zijn. Waar het veilig is en geen oorlog is. Waar ze alles kunnen zeggen ze willen zonder dat ze bang zijn dat ze opgepakt worden. Dat.

En welke kenmerken zou u aan vluchtelingen toeschrijven?

Ja dan bedoel je meer karakter?

Bijvoorbeeld.

Ja dat je wel vastberaden bent en een doorzetter bent. Als je bijvoorbeeld met je gezin gaat vluchten heb je daar moed voor nodig en lef dat je dat durft maar ook dat je het doet uit angst. Ik denk dat die mensen wel heel bang zijn, maar dat je het toch doet om ergens weer een beter leven te krijgen.

Hoe zou u reageren wanneer u een vluchteling tegenkomt op straat?

Daar heb ik helemaal geen beeld van. Je weet ook niet of iemand vluchteling is of niet. Dat vind ik een moeilijke vraag. Ik heb daar geen beeld bij. Ja het is niet dat ik bang ben. Ik bedoel ik denk niet dat bij die mensen van oh ik moet oppassen, want die gedragen zich agressief of die stelen van mij ofzo dat denk ik helemaal niet eigenlijk. Nee.

U zegt niet te weten hoe u zou reageren wanneer u een vluchteling tegenkomt. In hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Nou ik heb er nu wel aan gedacht, wel serieus aan gedacht, maar ga het toch niet doen om bijvoorbeeld Oekraïense mensen in huis te nemen. Omdat je die eerste beelden ziet van zo'n oorlog en ja je kan alleen maar denken van wat zou jij willen. Stel dat mij zoiets overkomt dan zou het zo fijn zijn als er mensen zijn die jou in huis nemen en zeggen van joh hier krijg je eten, hier ben je veilig en verder zien we wel. Dus dat kan ik me heel goed voorstellen. Ik wilde het wel en toch doe ik het niet. Omdat we eigenlijk eerlijk gezegd dan toch te weinig ruimte hebben. Je hebt maar één kamer en je bent wel je totale privacy kwijt. Het is niet voor een paar weken dus misschien zit je wel twee jaar lang vast aan iemand. Dus ik snap het heel goed dat mensen dat doen, maar dat is wel wat mij tegenhoudt. Want dan denk ik je zit twee jaar lang met iemand. Ja de eerste weken is zo iemand wildvreemd en stel dat het niet klikt of je krijgt irritatie. Je wil zo'n persoon ook niet weer wegsturen. Dus dan denk ik dan ondersteun ik liever door bijvoorbeeld kleding of als mensen spullen nodig hebben dat ik gewoon materiële dingen geef. Als ik ze bijvoorbeeld daar mee kan steunen in plaats van ze echt in ons huis op te nemen, want ik denk wel dat het een hele inbreuk, ja in je leven, in je gezinsleven is. Kijk heb je nog ergens in de tuin een blokhut waar je nog een leuke kamer van kan maken, weet ik het, is dat prima maar ja nu zitten ze in je huis.

U zei dat u er aan dacht om Oekraïense vluchtelingen in huis op te nemen. Heeft u diezelfde overweging al eens eerder gemaakt voor vluchtelingen uit een ander gebied?

Ja daar denk ik dan minder aan ja. En ik weet niet waarom. Ja omdat dit natuurlijk heel erg in het nieuws is. Het nieuws wordt natuurlijk overspoeld en het is dichtbij. Maar het neemt natuurlijk niet weg dat voor die mensen daar het net zo gruwelijk is.

Wat maakt dat het dichterbij is?

Nou fysiek dichterbij, in kilometers. Dus je rijdt een dag en dan ben je ben er al, maar Syrië is toch wat verder weg. Dus het staat wat verder van je af. Ook dat je hen gewoon minder ziet in de media en op het journaal. Dit is dichtbij. Deze oorlog waarvoor ze vluchten kan ook gevolgen hebben voor Europa, dus je volgt het ook wel wat meer. Zeker in het begin. Nu raak je er toch een soort van aan gewend. Dan denk ik wel eens vanavond even geen journaal, al die ellende. Dan is het natuurlijk niet weg. Nee, maar het is wel dichterbij. De mensen zijn natuurlijk hetzelfde. Ik bedoel dat zijn ook ouders met kinderen die moeten vluchten die daar hun hele goede baan opgeven en waarom zou je die mensen niet opvangen. Weet je, dat zijn vaak ook weer hoogopgeleide mensen. Die kunnen hier natuurlijk net zo goed weer werk vinden. Ik vind niet, ik heb niet zoiets van nou je moet helemaal niet hiernaartoe komen want zij pikken dan al onze banen in dat heb ik helemaal niet.

U noemde net ook dat u Oekraïense vluchtelingen wilt helpen door bijvoorbeeld spullen te doneren. Hoe staat u daar tegenover wanneer het om vluchtelingen uit andere gebieden komt?

Als er een inzameling zou zijn ofzo zou ik hetzelfde doen voor vluchtelingen bijvoorbeeld uit Syrië. Dat maakt niks uit. Daar zit geen verschil in nee.

Wat vind je van vluchtelingen in onze samenleving?

Nou ik vind wel dat ze zich moeten aanpassen. Dus ze moeten wel een baan zien te vinden. Er zijn natuurlijk ook heel veel asielzoekers die niks doen. Ik vind wel dat je, als je dan hier bent, dat je er wel iets voor terug moet doen naar de maatschappij.

En doen vluchtelingen dat volgens jou?

Dat weet ik niet, dat weet ik eigenlijk niet zo goed. Dat komt ook omdat je natuurlijk altijd wel wat je hoort uit de asielzoekerscentra in de media is dat er trammelant is en steekpartijen. En weet je, dan denk ik waarom doe je dat want je komt wel hier naartoe. Probeer je aan te passen, want ja je hebt zo een hele valse start op deze manier. Want vaak zijn dat denk ik ook wel, ik heb dat beeld erbij en ik weet niet of dat klopt, maar dat het vaak jongens zijn die hier alleen naar toe zijn gekomen bijvoorbeeld die dan een beetje op het verkeerde pad komen. En bij Oekraïne denk ik toch meer van dat zijn al gezinnen of uit Syrië die echt met hun hele hebben en houden en kinderen zijn. Dat ik denk dat die sneller proberen, ook voor hun kinderen, om gewoon een normaal leven proberen op te bouwen. Dus van weer een huis te zoeken, proberen werk te zoeken, sneller aanpassen ook voor hun kinderen. Want dan ben je al een gezin, dus wil je eigenlijk denk ik dan terug naar hetzelfde in ander land, maar wel naar hoe je daar leefde. Zodat je hier dan op dezelfde manier een beetje leeft. Ik denk dat als je als gezin vlucht sneller probeert dat het een beetje normaal is voor zover dat kan. Ik denk het die jongens zijn die bijvoorbeeld vluchten en die dan zoveel trammelant veroorzaken en onrust en weet ik veel. Dat idee heb ik, dat dat vaak jongens alleen zijn die dan met elkaar in zo'n opvang zitten en dan baldadig worden.

Waar komt dat idee volgens u vandaan?

Ja ik denk toch de media. Omdat je vaak van die jongens in zwarte trainingspakken ziet en jongens alleen. Het zijn nooit gezinnen. Dat hoor je bijna nooit. Misschien is dat wel zo maar dat weet ik dus niet goed.

Nu we het toch over beeldvorming in de media hebben. Hoe zou u de berichtgeving rondom vluchtelingen omschrijven?

Ja je hoort zo veel over fake news, dat het gemanipuleerd is, niet echt. Maar bij het journaal, wat je daar ziet en hoort over cijfers, ik neem aan dat dat klopt. Want als dat al niet meer klopt welk journaal of medium moet je dan nog volgen. Dus dat klopt voor mij wel. En hoe ze vluchtelingen dan in beeld brengen? Nou ja ik denk als we het bij het journaal houden, denk ik dat dat eerlijk is. Zoals bijvoorbeeld de doden in Oekraïne, ik denk dat dat wel goed in beeld gebracht wordt.

En hoe zou u hetgeen wat in beeld gebracht wordt omschrijven?

Ja ik denk vaak, als ik nu even denk aan die baldadige jongens waarvan ik denk dat die alleen uit een land gevlucht zijn, of met een stel vrienden of hoe dat dan ook maar gaat. Dat is natuurlijk niet positief, maar ik denk wel dat het de waarheid is. Dus dat is niet positief. Tenminste het journaal brengt het zoals het is en dat is voor hun niet positief. En wij krijgen daardoor allemaal een heel negatief beeld. En je ziet denk ik maar heel weinig op de tv, als ik het daar even bij houd, hoe mensen succesvol integreren in de maatschappij wanneer ze gevlucht zijn. Je ziet altijd van er komen zoveel asielzoekers binnen. Nu is het wel een beetje anders met Oekraïne, want die willen we allemaal helpen. Dus opeens gaan er veel meer deuren open, ze zijn aan het kijken naar kantoorgebouwen die ze om kunnen bouwen. Dus opeens wordt er voor die groep vluchtelingen wel heel veel gedaan. Ik denk voor Syriërs die ook voor oorlog gevluchte zijn, en hier al een tijdje zitten dat het voor hen wel heel pijnlijk moet zijn. Van nou wij hebben ons maar moeten redden. Voor ons stond Nederland niet met hele open armen en nu bij wijze van spreken wel

Ziet u hier dan ook verschil in de berichtgeving, bij beide groepen?

Nou je ziet nu nog wel heel veel zielige verhalen van de Oekraïners. Je ziet ook hè 'mensen zitten al vier weken ondergedoken in een metro station' dat hoor je nu veel en nooit meer iets over Syrië terwijl het daar nog steeds oorlog is. Dus ja de aandacht is er veel meer voor Oekraïne. Maar ik denk ook dat is om A: het gevolgen kan hebben voor ons. Want straks als

er geen kernwapens gebruikt gaan worden, maar anders zitten we straks in een derde wereld oorlog, dan zijn wij ook in oorlog. Syrië is verder weg, daar staan wij verder vanaf, dus ja daar ben je niet zo mee bezig. Maar ja als jij misschien straks in een land woont waar ook oorlog is, volg je dat ook meer denk ik. En dat heb je met Syrië natuurlijk niet. Dat is hetzelfde als dat er bijvoorbeeld in Zuid-Amerika een oorlog is. Weet je daar zijn ook die kartels en drugsbendes enzo en dan luister je dat en dan denk je wat een vreselijke toestand en we gaan weer verder. Daar worden natuurlijk ook heel veel mensen afgeslacht en weet ik het. Dus ja ik denk wel dat als het dichterbij je is dat je er veel meer begrip, naja begrip, dat je het veel meer volgt. Dat het wat spannender is. En natuurlijk hebben wij zelf ooit een oorlog meegemaakt. Naja wij niet maar vroeger. Toen moesten ook de mannen achterblijven, of die werden naar Duitsland gestuurd om te werken. Die verhalen kennen we allemaal van opa's en oma's. en nu zie je hetzelfde, al die vrouwen en kinderen gaan weg en laten de mannen daar achter. Dus je hebt veel meer begrip voor die vrouwen en kinderen die komen want je denkt ja dat hebben onze opa's en oma's ook op die manier meegemaakt.

Gaat het dan vooral om herkenning in die groep?

Ja dat denk ik wel.

Ontbreekt die herkenning dan bij de mannelijke vluchtelingen?

Ja dat denk ik wel. Omdat heel veel gedacht wordt, nou ja wat je er over hoort is het altijd trammelant. Dus dat je veel sneller denkt van joh je komt hierheen doe even normaal. Blijf van spullen af en zorg dat je je leven op de rit krijgt. En dat zie je niet zo snel. Je hoort altijd maar ellende. Ze hebben bushokjes vernielt of er is een steekpartij geweest. Dan denk ik waar ben je nou mee bezig. Je gaat vluchten uit een ander land, dan ben je in een ander land waar je denkt dat je het goed gaat krijgen en dan doe je dit. En dat hoor je niet onder gezinnen die vluchten. Vind ik, denk ik.

U gaf net aan berichtgeving rondom vluchtelingen in het journaal te volgen. Volgt u deze berichtgeving daarnaast ook nog op andere media?

Nou op facebook heb je nu.nl ik weet niet of dat helemaal eerlijk is.

Merkt u verschil in de berichtgeving bij deze bron?

Nou ik vind wel bij nu.nl, maar dat komt ook door de reacties die je daar onder leest zoals dat het fake news is, dan krijg ik het idee van klopt het wel precies wat jullie schrijven. En bij het NOS journaal, wat al honderd jaar bestaat, daar ga ik vanuit dat dat wel wat ze naar buiten brengen. Dat dat klopt, in tegenstelling tot het Russische journaal bijvoorbeeld.

U had het net over reacties onder berichtgeving op sociale media. Leest u deze ook wel eens wanneer het bericht gaat over vluchtelingen?

Ja, zeker wel.

Hoe zou u die omschrijven?

Nou heel veel wel negatief. Reacties als 'ja die houden de huizen voor onze kinderen bezet' en 'we raken onze banen kwijt'. Dat wel, maar er zijn ook mensen die wel lieve reacties schrijven. Zoals bijvoorbeeld 'wij hebben burens uit dat en dat land, het zijn lieve mensen, en werken hard'. Ja die heb je natuurlijk ook, maar vaak heeft het negatieve wel de overhand. Maar dat komt ook als ik vaak de reacties op facebook lees, ik heb ook wel eens een mening over een artikel op facebook maar ik reageer daar niet onder. Ik denk dat mensen die al heel negatief zijn over vluchtelingen, veel sneller er iets onder schrijven. En dat mensen die het wel prima vinden dat vluchtelingen hier komen ofzo, dat die de behoefte niet hebben om te reageren. Vaak zijn het natuurlijk schreeuwers die overal wat van vinden. Je ziet ook vaak dat het dezelfde personen zijn die reageren. Dan denk je werk je niet ofzo. Maar dat zijn natuurlijk de schreeuwers, die schreeuwen dan van 'de grenzen moeten dicht' of 'Nederland is vol' of 'we gaan allemaal naar de sodemieter' nouja schelden en doen en weet ik het.

Beïnvloeden deze reacties u?

Nee.

Op geen enkele manier?

Nou misschien wel, dat weet ik niet. ik denk van niet, maar ik denk dat je altijd wel beïnvloed wordt. Maar ik neem de reactie niet over. Ik denk er vooral negatief over. Dat ik denk waarom moet je zo reageren? Er zijn ook een heleboel die zich wel aanpassen en werk willen of een opleiding willen volgen. Wat ik al helemaal niet snap is wanneer mensen hier wachten op asiel en al kinderen hebben gekregen en dan uiteindelijk moeten ze met het hele gezin terug. Die kinderen wonen hier al tien jaar, waarom stuur je zo'n heel gezin dan weer weg. Dat snap ik dan ook weer niet goed.

Ik hoor u al meerdere keren onderscheidt maken tussen mensen die als gezin, met kinderen vluchten en mannen die alleen vluchten.

Ja kijk ik snap wel, stel dat die jongens bijvoorbeeld homo zijn en dat mag in dat land niet. dan snap ik dat ze willen vluchten, want anders word je misschien wel vermoord of gevangen gezet of gemarteld. Dus ik snap dat je wilt vluchten. Maar ik snap niet dat je je vervolgens zo gaat gedragen in een land. Maak dan wat van je leven. je vlucht niet voor niets uit een land, maar maak er dan wat van. En gedraag je, blijf van andermans spullen af. En dat bedoel ik met dat je dat meer hoort dat het jongens zijn die een beeld geeft dat zij trammelant veroorzaken. Dat zie je niet bij een vader en een moeder met een paar kinderen die een paar bushokjes in elkaar slaan. Maar dat is bij de Nederlandse jeugd natuurlijk ook. Die doen dat natuurlijk ook, maar dat zijn vaak jongens in groepjes. Dus ik snap dat iemand uit een land vlucht.

Begrijp ik het goed dat u wel verschillend kijkt naar beide groepen?

Ja daar kijk ik wel anders naar ja. Maar we hebben hier nu in de buurt een jongen, ik denk uit Syrië, die een eigen kapperszaak is begonnen. En laatst kwam hij een winkel binnen en ik had hem op Facebook al gezien, dus toen zei ik van 'hé jij bent de nieuwe kapper van de overkant, wat leuk dat je zo begonnen bent en succes. Ik stuur m'n man wel een keer langs'. Dus ja dat vind ik wel heel leuk. Dan denk ik dat is toch helemaal super tof dat zo'n jongen dan hier een pandje kan huren en daar dan barbier wordt. Dat is toch leuk. Dan denk ik niet van zo ga jij maar lekker terug naar je land en laat een Nederlander hier maar kapper worden.

Als een vluchteling succesvol is in Nederland, kijkt u dan positiever naar diegene?

Nou, nee. Als iemand z'n best maar doet. Als je maar niet alleen maar gaat zitten en je hand ophoudt. Je vlucht hierheen dus maak er wel wat van. Ga werken, volg een opleiding. Zorg in ieder geval dat je de Nederlandse taal gaat spreken. Dat vind ik sowieso, daar vind ik wel wat van. Dat er natuurlijk vluchtelingen zijn die, zeker in die jaren dat alle Turkse mensen hierheen kwamen dat de mannen hier werkten en vervolgens hun vrouwen en kinderen lieten komen. Die vrouwen spraken na 40 jaar nog geen Nederlands. Dat merk ik nu nog. Als mensen op mijn werk langskomen hebben ze vaak een zoon of dochter bij zich die van jouw leeftijd is. Die vrouw is dan in de 50 en die spreekt totaal de taal niet. dan denk ik hoeveel jaar woon je hier nou al. Dat is, dan ben je toch een soort van gehandicapt. Daar kan ik wel negatief over zijn. Niet dat ik dat zeg, maar dan denk ik wel gelijk ga in ieder geval de taal leren.

Dus als ik het goed begrijp heeft u graag dat mensen die naar Nederland vluchten zich aanpassen aan de maatschappij, door bijvoorbeeld de taal te leren?

Ja inderdaad. Ja je kan je eigen cultuur wel behouden, kijk van mij mag een moslim wel haar hoofddoek ophouden en aan de ramadan doen, helemaal prima. Maar je gaat wel de taal leren. Je gaat naar een ander land en je kan niet altijd vragen of je kinderen of de buurvrouw het woord voor je doen. Dat vind ik wel en dat snap ik niet. Dan denk ik waarom doe je daar niks aan. En als je uit een oorlogsgebied komt en dan een halfjaar nodig heeft om eerst bij te komen. Dat snap ik wel maar ga in ieder geval iets doen. Het geeft ook niet als de zin niet helemaal klopt maar probeer jezelf duidelijk te maken in de taal. Dat vind ik wel. En dat hoort ook bij de inburgeringscursus. Dat is een vereiste. Mijn man heeft wel eens verteld dat in

Denemarken iedereen welkom is als je maar een baan hebt, de taal spreekt en het Deense paspoort aanneemt. Daar vind ik wel wat voor te zeggen. Maar dat zijn misschien geen oorlogsvluchtelingen, dus is dat misschien anders. Maar op een gegeven moment moet je je wel aanpassen. Dat vind ik echt een heel belangrijk punt.

In hoeverre heeft u het gevoel dat mensen eerlijk behandeld worden?

Nou, en dan kijk ik even naar de overheid hier, dan vind ik lang niet dat iedereen eerlijk behandeld wordt. Kijk maar naar de toeslagenaffaire of daar de Groningse mensen waarvan hun huis op instorten staat die al 10 jaar zo zitten waar niks aan gebeurt. Ja die krijgen allemaal geen eerlijke behandeling nee, absoluut niet. Daar kan ik me heel druk over maken. Dat helpt niet, maar daar kan ik wel heel boos van worden. Dat ik denk nou komt ergens in een dorp of in een stad komt een kunstwerk van staal op een rotonde wat €100.000 kost. Ik snap ook niet die toeslagen ouders die krijgen allemaal € 30.000, maar heeft er nog geen een geld gehad. Ik denk hoe moeilijk is het. Ga met een stel bij elkaar zitten, rekeningnummer, overboeken via internetbankieren en het staat gelijk op de rekening. Ik vind dat een heleboel mensen niet eerlijk behandeld worden.

Vallen vluchtelingen daar ook onder?

Dat weet ik niet. Nee oké nou goed uiteindelijk worden ze wel aan een huis geholpen en naar school kunnen. Nu wordt geregeld dat ze leefgeld krijgen zodat ze spulletjes kunnen kopen en eten, dus ja dat is wel, dat vind ik wel goed geregeld. Dan denk ik dat is voor een andere groep wel minder. Het is niet dat ik het niet gun aan mensen uit bijvoorbeeld Oekraïne. Maar het wordt natuurlijk aan iedereen gegeven niet alleen aan hun, dus ja. Dat is wel... vind ik wel eerlijk geregeld. Maar ik vind ja... ik heb dan wel een beetje...dan komen we weer bij een groep van die jongens die dan de boel op stelten zetten en hele bussen vernielen weet ik het. Die krijgen ook leefgeld weet je. Ik heb ze ook aan de balie gehad op werk. Zij zijn snel boos, heel erg opgewonden standjes dat je denkt even dimmen joh. Ze denken ik kan elke week een paar tientjes uit de muur trekken, ja dat krijg je wel je doet verder nog helemaal niks hier. Je zit hier in een land, je krijgt te eten een plek waar je warm bent, dan wel met een paar op een slaapzaal maar goed. Je krijgt geld zodat je wat dingen kan kopen. Zorg dat je leven op de rit krijgt.

Als ik het goed begrijp hoor ik u zeggen dat vluchtelingen best eerlijk behandeld worden, klopt dat?

Nou ik denk dat in eerste instantie de opvang in Nederland voor vluchtelingen wel heel goed geregeld is. Ze krijgen te eten, ze hebben een warm bed, geld voor spullen en kleding. Maar aan de andere kant denk ik, nou als je het zo mag zeggen, onze "eigen" Nederlanders zijn er een hele boel die gewoon in de kou blijven staan, maar niks voor wordt gedaan. Dat moet eerst onderzocht worden. Dat vind ik wel moeilijk want dat ligt niet aan die vluchtelingen, dat ligt gewoon aan hoe de overheid dat heeft geregeld. Dus dat kan je die vluchtelingen die kwalijk nemen. Die mensen moeten ook geholpen worden, maar je moet ook niet die hele groep hier vergeten. Want met die toeslagen, nu gaat alles omhoog qua energie, de boodschappen worden duurder. Dan lees ik van de week een artikel of een interview met een met een vrouw die zegt 'ik heb het nog op een akkoordje weten te gooien met mijn woningbouw, maar ik kan anders de huur niet betalen, alles wordt duurder en ik heb gewoon niet meer geld. Het is dat ik met de woningbouw iets heb kunnen regelen anders had ik deze week met mijn dochttertje of met mijn kind op straat gestaan en was ik dakloos geworden.' Dan denk ik van dat moet niet kunnen hier in dit land. Aan de andere kant vangen we allemaal mensen op logisch, maar vergeet onze eigen mensen dan ook niet. Of mensen wonen in beschimmelde flats en betalen ook € 700 huur, ja kom op zeg. Pak die woningbouwvereniging en ga regelen dat mensen niet ziek worden. Dat moet ook gedaan worden. Je moet die vluchtelingen helpen maar ook die groepen mensen in Groningen die wonen in gestutte huizen. Zij trekken al jaren aan de bel en het is nog steeds na 10 jaar nog steeds dezelfde situatie. Maar dat kan je die vluchtelingen niet kwalijk nemen, die kunnen er niks aan doen. Zo sta ik er in. Bij de overheid gaat er iets finaal mis.

In hoeverre vindt u dat uzelf eerlijk behandeld wordt?

Ik betaal natuurlijk veel te veel belasting. Nee ik word wel eerlijk behandeld. Maar ja ik ben ook gewoon een doorsnee Nederlander. Ik werk, ik betaal altijd alles op tijd. Ik ben niet een moeilijke Nederlander ofzo.

Wanneer wordt iemand eerlijk behandeld volgens u?

Nou, wanneer je iedereen gelijk trekt. Dus nu komen er natuurlijk extreem veel Oekraïners deze kant op. Natuurlijk moet dat groot aangepakt worden, dan gaan ze kijken kunnen we kamers leegmaken in kantoorpanden, dat is prima. Maar waarom is dat niet al eerder gedaan voor bijvoorbeeld studenten. Waarom zorg je er niet voor dat je op die manier meer studentenkamers krijgt. Of jonge starters. Die vinden het prima misschien om een studiootje te kopen of te huren, daar wordt niks aan gedaan. Helemaal niks. Maar nogmaals dat kan je de vluchtelingen niet kwalijk nemen. Nu wordt er ineens heel veel gedaan hè, maar aan de andere kant wordt er heel weinig gedaan. Want er zijn meer dan elfhonderd kinderen bij hun ouders weggehaald en nog geen een van hen is terug. Daar moet net zo hard voor geknokt worden, als voor de vluchtelingen die hierheen komen. Ik doe dat niet, want nogmaals ik neem het de vluchtelingen niet kwalijk, maar er zijn mensen die roepen van 'ja maar, eerst eigen mensen, zorg dat er huizen zijn, dat er veilige huizen zijn, dat de kinderen teruggaan en dat mensen hun geld krijgen'. Ja dat ga je dan natuurlijk krijgen.

Snapt u die mensen?

Aan een kant wel. Ja ik zou... ja je kan het die mensen niet kwalijk nemen. Maar ik neem het de overheid wel kwalijk. Want dan denk ik nu kan je dus bedenken dat je in lege kantoorpanden kamers kan maken. Waarom kan je dat dan niet voor de jongeren die allemaal op zoek zijn naar een huis?

Deelt u deze mening dan, zonder hem uit te spreken?

Ja, maar ten delen. Vaak zijn dat natuurlijk schreeuwers en die roepen vaak onze mensen eerst en vluchtelingen ver van mijn bed show. Nee dat vind ik dus niet. maar ik vraag me wel hetzelfde af. Waarom kan dit allemaal grootschalig aangepakt en snel snel snel. En duurt het voor die mensen allemaal zo lang. Dat snep ik dan niet. maar ik zou nooit zo reageren zoals die schreeuwers dan doen. Dan moet je zorgen dat je op de juiste partij stemt, maar ja welke is dat. Want ja uiteindelijk spelen ze allemaal onder een hoedje en lijkt het verdomde veel op elkaar.

U gaf net al aan dat u de mening van anderen voorbij ziet komen in reacties op bijvoorbeeld facebook. Heeft u het in uw directe omgeving ook weleens over vluchtelingen?

Nou ja nu bijvoorbeeld bij de bank. Zij gaan nu versneld voor een heleboel mensen rekeningen openen want daar moet dat leefgeld op gestort worden. en een collega die bijvoorbeeld mee gaat helpen om spullen in te zamelen. Maar ook wel dat je zegt van jeetje wat verschrikkelijk. Maar wel nu, omdat het bij Oekraïne is.

Hoe was dat dan daarvoor?

Nou bijna niet. Mensen zien toch meer overeenkomsten of toch meer zichzelf, die mensen lijken, nou ja lijken, qua uiterlijk hadden het net zo goed Nederlanders kunnen zijn. En nogmaals ook door onze tweede wereldoorlog, mannen die achterblijven, vrouwen en kinderen die vluchtten. Dat je dan denkt van nou gelukkig ben ik in dit land geboren en niet daar.

Klopt het dat de mensen met wie u het over vluchtelingen heeft, medelijden hebben met hen?

Volgens mij wel, ik heb nog nooit iemand hoor zeggen van nee dat hoef ik hier niet hoor, nee. Ik weet niet goed hoe mijn man er tegen aan kijkt, maar dan probeer ik wel tijdens het journaal bijvoorbeeld te zeggen hoe erg het is als ik met de kinderen weg moet en hij moet blijven.

Stel het onderwerp vluchtelingen komt aan bod, in negatieve zin, wat zou uw reactie zijn denkt u?

Ik zou zeggen 'hoe zou jij je voelen?' 'stel je zou daar wonen wat zou jij dan doen en willen'. Ik denk steeds stel ik moet vluchten, dan zou je zo blij zijn als je ergens opgevangen kan worden. Daarom heb ik er over nagedacht om iemand op te vangen, maar dat werd het toch niet. Maar ik betrek het op mijzelf. Dan denk ik van ik zou zo blij zijn als ik ergens naartoe vlucht en er zijn daar aardige mensen die zeggen van joh het komt wel goed, hier heb je eten en kleding.

Dus als ik het goed begrijp zou u er iets van zeggen. En daarmee proberen mensen er beter over na te laten denken?

Ja klopt, laten nadenken over wat ze zouden doen als ze zelf in zo'n situatie zitten. Want zelf zou je ook niet in een oorlogsgebied blijven. Hetzelfde met orgaandonoren. Van mij mogen ze alles pakken. Maar als iemand geen donor is maar zelf iets nodig heeft, zeg je dan van nee doe maar niet. dat is ook zo iets. Ik denk altijd, je zou het zelf maar nodig hebben. Je zou zelf maar moeten vluchten.

Heeft u in uw directe omgeving wel eens contact met vluchtelingen?

Nee. Nee.

En buiten uw directe omgeving?

Ja, op mijn werk. Maar ik weet niet of die mensen vluchtelingen zijn, want ik heb geen gegevens van hen. Dat kunnen ook mensen die gewoon naar Nederland zijn gekomen zijn, die hier een leven willen opbouwen. Dus dat weet ik niet.

Hou zou u dit contact met hen omschrijven?

Ja dat is natuurlijk maar heel kort en ik behandel iedereen gelijk. Ik behandel hen wel iets anders dan Nederlanders. Als in ik zou proberen om ze meer op hun gemak te stellen. Wanneer iemand dan boos of geïrriteerd doet, kan ik daar wel negatief over gaan denken. Maar dat is hetzelfde bij Nederlanders, dat komt niet omdat het dan om vluchtelingen gaat. Je moet je gewoon normaal gedragen. Maar buitenlandse mensen zijn over het algemeen aardig, merk ik.

Zijn er tot slot nog factoren die op u van invloed kunnen zijn in uw houding naar vluchtelingen?

Ik weet het niet. Ik denk dat het vooral door de media komt. Daar hoor ik het meeste over. De succesverhalen zorgen er wel voor dat ik ze misschien wat positiever ga vinden.

Oké, dit waren al mijn vragen. Ik wil u enorm bedanken voor uw tijd.

Graag gedaan.

Interview 2

Geïnterviewde: respondent 2

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 5 april 2022 om 20.00 uur
Telefonisch

Bedankt dat u tijd heeft willen maken voor dit interview.

Geen probleem.

Voordat we beginnen zal ik het doel van het onderzoek aan u uitleggen. Ik ben aan het afstuderen waarvoor ik een onderzoek doe naar welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik zodat vervolgens een advies kan geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, helemaal goed.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 40 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

Mavo 4.

En in welke arbeidssector bent u werkzaam?

In de automotive

Wat is je eerste reactie als u over vluchtelingen nadenkt?

Nog meer?

En welk gevoel roepen vluchtelingen bij u op?

Nou ja mensen die vluchten voor oorlogsgeweld dat schaal ik onder vluchtelingen.

Hoe zou u vluchtelingen verder omschrijven?

Mensen die vluchten omdat hun leven bedreigd wordt.

En zou u vluchtelingen als positief of als negatief omschrijven?

Dan maar positief, want ik zou precies hetzelfde doen.

Welke kenmerken zou u geven aan vluchtelingen?

Welke kenmerken? Goedwillende mensen die vluchten. Die op de vlucht gaan om hun leven en hun hachje te redden.

En in hoeverre bent u bereid om contact te hebben met vluchtelingen?

Oh ja daar ben ik wel best toe bereid ja.

Op welke manier zou u contact leggen met vluchtelingen?

Werk gerelateerd, hulp gerelateerd, nou ja voor wat ik voor hulp kan bieden. Ik kan geen onderdak bieden of wat dan ook dus ja. Ja dan spullen, kleding, van alles wat we over hebben en niet gebruiken dat kunnen we naar vluchtelingen.

Bent u ook bereid tot vriendschappelijk contact met vluchtelingen?

Oh ja hoor, maar dat ligt niet aan de vluchtelingen maar dat ligt gewoon aan de mensen zelf.

Wat zou uw eerste reactie zijn als u een vluchteling tegenkomt?

Waar kom je vandaan en hoe ja hoe gaat? Ik zou in gesprek en zijn verhaal aanhoren.

En hoe ziet u vluchtelingen in de Nederlandse samenleving?

Oh op zich, als zij hier tijdelijk verblijven omdat de oorlog in hun land zodanig uit de hand loopt dat ze er niet naartoe terug kunnen ja dan zo zie ik een vluchteling.

Vindt u dat vluchtelingen goed zijn voor onze samenleving?

Ja op zich. We hebben handjes te kort in onze samenleving dus we kunnen, als ze dat willen, kunnen we ze ook inzetten. Dan kunnen ze ook gewoon geld verdienen en eventueel een bestaan opbouwen voor zover het mogelijk is. In principe vind ik dat wanneer de oorlogssituatie over is in een land dan zou je eigenlijk terug moeten.

Wat vindt u dan van vluchtelingen die blijven?

Nou ja goed, je moet er wel een goede reden voor hebben om hier te blijven. Een baan of kinderen en daar moeten we ook voortgang mee maken. Die moeten we niet te lang laten wachten.

Volgt u de berichtgeving rondom vluchtelingen?

Ja zeker. Nu vooral met Oekraïne.

En hou zou u deze berichtgeving omschrijven?

Nou ik vind het dapper van die mensen dat ze huis en haard verlaten en dat ze ja naar ons toe komen of dat ze in ieder geval een veilig onderkomen zoeken.

Heeft u voordat de vluchtelingen uit Oekraïne veel in het nieuws kwamen ook al berichtgeving rondom vluchtelingen gevolgd?

Ja maar meer over economische vluchtelingen. En daar heb ik niet zoveel mee. Ik vind niet dat je je land moet ontvluchten om economische redenen.

Waarom vindt u dat?

Ik vind dat je dan dat in dat land zelf moet gaan aanpakken en opknappen.

Dus u staat positiever tegenover vluchtelingen uit Oekraïne?

Tegenover oorlogsvluchtelingen, maar goed dat zijn er nu veel uit Oekraïne. Of Afghaanse vluchtelingen, die hier naartoe komen omdat ze daar geholpen hebben met de wederopbouw door de UN en daardoor ook weer levensbedreigend bestaan daar nu hebben. Ik vind dat je daar netjes mee om moet gaan. Als ze je daar hebben geholpen, moet je dat nu hier ook doen.

En tegenover economische vluchtelingen staat u anders?

Ja.

Via welke media neemt u de meeste nieuwsberichten rondom vluchtelingen tot u?

Vooraf om het journaal, dat is het enige eigenlijk wat ik een beetje kijk en nu.nl. maar net als facebook en al die andere sociale media vind ik nooit serieuze berichtgeving.

Volgt u dat wel?

Ik zie het voorbij komen, maar dat swipe ik meteen weg.

En het nieuws op het journaal volgt u wel?

Jazeker. Of als ik kranten onder ogen krijg, dan lees ik dat ook. Maar dan wel een kwaliteitskrant. Geen telegraaf of AD.

En hoe vindt u dat vluchtelingen worden neergezet in deze berichtgeving?

Ligt er aan. Het is onafhankelijke berichtgeving. Niet positief en niet negatief.

Beïnvloedt deze berichtgeving u?

Nee. Ik heb mijn eigen mening. Zoals ik net zei mogen mensen die voor oorlog vluchten naar Nederland komen, maar dan moet dat wel van tijdelijke aard zijn. Maar ik snap dat dat niet altijd het geval kan zijn en dan moet je die mensen een perspectief kunnen bieden.

In hoeverre heeft u het idee dat mensen eerlijk worden behandeld?

Mensen worden aan hun lot overgelaten vind ik. Bijvoorbeeld de vluchtelingenkampen in Syrië. Ja de berichtgeving die ik dan zie, mensen worden aan hun lot overgelaten omdat er een aantal ministers in hun land het niet eens zijn met waar ze naartoe gaan. Binnen de Europese Unie moeten ze gewoon een commissie samenstellen die dat gaat begeleiden vind ik. Maar dan hoor je de Europese Unie niet.

En hoe vindt u dat vluchtelingen in Nederland behandeld worden?

Over het algemeen denk ik dat ze welkom zijn, zeker oorlogsvluchtelingen. Aan de andere kant laten we die mensen veel te lang bungelen. Ik zag net op het journaal dat er in Nederland iets van 8900 statushouders zijn, daar zijn in een hele korte periode 4000 statushouders bijgekomen. Voornamelijk Oekraïense vluchtelingen die heel snel statushouder zijn geworden en Afghaanse vluchtelingen. Ja die zitten in een AZC en er is geen ruimte in dit land en dat is het probleem. We zeggen kom maar, maar we bieden geen perspectief. En ik vind dat we daar duidelijk over moeten zijn. Je kan hier komen, je kan in een AZC verblijven zolang het kan. We hebben wel een regelgeving dat statushouders binnen dertien weken toegang moeten krijgen tot een woning. En dat is niet aan de orde. En dat kan je de gemeente niet opleggen vanuit het rijk, dat ze toegang moeten maken. Want dan benadeel je mensen die al zeven jaar op een wachtlijst staan voor een woning.

Klopt het dan dat u vindt dat vluchtelingen in dat opzicht oneerlijk worden behandeld in Nederland?

We zijn niet duidelijk tegen ze.

In hoeverre vindt u dat mensen verdienen wat hen toekomt?

Vluchtelingen verdienen dingen wel, maar het is er niet. Omdat we een regering hebben niet vooruit denkt. En dat gebeurt in dit land totaal niet. Je weet dat er zo veel vluchtelingen in AZC's zitten, je weet dat je dan woningen moet bijbouwen, je weet ook dat er heel veel mensen op een wachtlijst staan voor een woning, met name jongeren. En dan gebeurt er niets. Ja nu worden brandjes geblust door Tiny Houses op een grasveld neer te zetten. Maar dat is uiteindelijk ook geen oplossing meer. En ik vind dat die mensen oneerlijk worden behandeld omdat we niet anders kunnen. Dat is gewoon de fout van de politieke regering.

Ziet u de regering dan als degene die de fout maakt?

Jazeker.

In hoeverre vindt u dat u zelf eerlijk wordt behandeld?

Ik betaal altijd te veel belasting. Maar voor de rest, nee ik word niet oneerlijk behandeld.

Hoe ziet u terug dat andere mensen oneerlijk worden behandeld?

Dat zie ik terug in de media. Als je zeven jaar lang mensen laat dolen, statushouder of niet, dat kan je gewoon niet maken. Je kan mensen niet in onzekerheid laten, dan moet je gelijk duidelijk zijn. Het is ja of nee. En dat moet je binnen drie tot vier maanden kunnen besluiten.

Wanneer ziet u iets als rechtvaardig?

Als men krijgt wat hen toekomt of wat hen toegezegd is. En als er dan ook, nogmaals als er duidelijkheid is. Nee is ook een antwoord, dat vind ik rechtvaardig. Als iemand nee tegen mij zegt en het is nee. Als iemand ja tegen mij zegt en het blijkt achteraf nee, dan vind ik dat onrechtvaardig. Dan heb je niet goed genoeg nagedacht over je eerste antwoord.

Heeft u wel een contact met vluchtelingen?

Nee, nooit. Niet in mijn werkkring, niet in mijn privéleven.

Waardoor komt dat denkt u?

Ik ben geen lid van groepen waar vluchtelingen naartoe komen.

Maar u zou wel openstaan voor dat contact had ik begrepen?

Jazeker. Ik zou wel een gesprek aangaan of hen helpen als ze om hulp vragen in een winkel bijvoorbeeld.

Denkt u dat het ontbreken van het contact met vluchtelingen van invloed kan zijn op uw houding tegenover vluchtelingen?

Nee, ik denk gewoon heel recht toe recht aan. Oorlogsvluchtelingen die om hun hachje te redden naar een ander land vluchten, ik vind dat je die moet opvangen en daar heel duidelijk in moet zijn. Wat kom je doen, hoelang denk je te blijven. Daar moet je heel duidelijk over zijn, vanaf het begin al. Je moet ze eerst tot rust laten komen en daarna het gesprek met die mensen aangaan. Economische vluchtelingen ik noem het de zogenaamde gelukszoekers, die om wat voor redenen hiernaartoe komen. Ja daar zijn gouden bergen aan beloofd, dat zijn vooral mensenhandelaren die mensen een beter bestaan aanbieden in een ander land. Zodat ze 5500 duizend euro betalen om de reis te aanvaarden. Ja, die komen hier en die komen op straat terecht, want die hebben eigenlijk geen recht op bestaan binnen dit kleine landje. We zitten natuurlijk al hartstikke vol in dit land.

En hoe staat u tegenover andere vluchtelingen? Naast economische vluchtelingen en mensen die vluchten voor de oorlog?

In principe als ze om politieke redenen vluchten, vind ik in principe als hun leven daarvan af hangt, dat je ze op moet vangen. De politiek in dat land moet veranderen. Je hebt natuurlijk heel veel mensen die van een andere aard zijn, of anders geaard. Die in een land waar ze dat niet kunnen uitoefenen of niet kunnen exploiteren. Ja dat vind ik moeilijk.

Waarom vindt u dat moeilijk?

Ja goed, wordt hun leven, hun bestaan bedreigd in dat land? Ja, daar zou je een goede afweging voor moeten maken vind ik.

Waarom vindt u dat?

Omdat je anders ook weer met mensen hier zit die van een bepaalde geaardheid zijn, die in hun eigen land. Volgens eigen zeggen bedreigd worden. En ja goed als dat zo is dan zou je ze moeten kunnen opvangen. Maar je moet dan wel heel goed van bewust zijn, en zeker van zijn dat het zo is, want anders komt iedereen maar dit land binnen.

Vindt u dat zij op dezelfde manier behandelt moeten worden als bij voorbeeld mensen die vluchten voor oorlog?

Oorlogsvluchtelingen hebben prioriteit.

Waarom vindt u dat?

Omdat, nogmaals, hun leven wordt bedreigd. Daarom pakken zij alles op en vluchten naar een ander land. En zijn vaak bereid om terug te gaan naar hun eigen land als dat voorbij is. Ja als dat 20/30 jaar gaat duren zo'n oorlog in een land, dan zie ik ook geen kans op teruggaan. Dus ja dan moet je die mensen voorrang bieden.

Hoe staat u er tegenover wanneer iemand van een andere geaardheid bedreigd wordt in zijn of haar eigen land, moeten zij dezelfde behandeling krijgen hier in Nederland?

Ja goed, zij zouden zich dan aan moeten passen aan de wetten en regels van dat land. Dan zou hij zijn homo zijn niet zo moeten uiten in dat land, onder de radar blijven. Dat is moeilijk,

maar ik vind dat iemand dat moet doen en geen voorrang verdient hier in Nederland dan andere vluchtelingen. Stel wij waren tien keer zo groot of er was plek genoeg, dan moeten de regels wat versoepelen. Maar dat is nu niet zo.

Heeft u het weleens over vluchtelingen met anderen?

Ja hoor, met collega's.

Hoe zou u zo'n gesprek omschrijven?

Over het algemeen hebben we natuurlijk een hele negatieve kijk op vluchtelingen. Omdat we altijd maar kijken naar die economische vluchtelingen.

Gaat het daar dan ook over in die gesprekken?

Vaak wel.

Wat doet u als iemand anders iets negatiefs zegt over vluchtelingen?

Soms beaam ik dat, maken we er grappen en grollen over. Soms ben ik er iets serieuzer in. maar goed je moet maar eens in zo iemand zijn schoenen gaan staan. Er was pas een programma van een Marokkaanse man, een economische vluchtelingen in de jaren 70. Die man is ook doordat ze hem gouden bergen beloofd hadden, in Parijs terecht gekomen. Die heeft de eerste paar jaar een heel slecht bestaan gehad. Hij vertelde ook dat wat mij was beloofd, niet waar was. En hij deed illegale dingen om aan geld te komen. En ik zou precies hetzelfde doen. Ik zou ook gaan overleven. Maar wel overlast bezorgden aan de rest van de bevolking.

Vindt u dat vluchtelingen dat doen?

Degene waar geen duidelijkheid aan gegeven is, die op straat zwerven en geen uitkering hebben, ja die moeten wel. Op zich kan je hen de schuld niet geven, maar aan de andere kant denk ik ja het lukt niet hier, het is niet zoals het voorgespiegeld is, probeer terug te gaan. Of zoek een beter inkomen. Maar ga niet hier jaren op straat zwerven, van allerlei illegale praktijken ontplooiën om hier een bestaan op te bouwen.

Denk u dat de verhalen die u hier over hoort u mening beïnvloedt?

Ik vind het, ik heb medelijden met dat soort mensen. Dan denk ik daar heb je weer zo'n gelukszoeker die de boel hier even komt vernachelen. Dan denk je oké ja ik zou precies hetzelfde doen, maar dan moet je wel het verhaal erachter kennen.

Denk u dat het zou helpen om die verhalen te horen?

Ja, dat kleurt je mening natuurlijk.

Positiever of negatiever?

Voor de vluchtelingen positiever. Dan krijg je een positiever beeld van die mensen en waarom zij op straat leven. dan kijk je ook positiever naar vluchtelingen in het algemeen. Een mens is ingesteld om positief te kijken naar dingen, daar ga ik vanuit. Ja als je bestaansrecht wordt bedreigd, ga je tot het uiterste om je hoofd boven te houden. En je krijgt een afkeer naar de westerse samenleving, want je ziet alles om je heen, maar kan er geen deel vanuit maken. En als je dan een baantje vindt, word je uitgebuit. En ja dat vind ik ook niet kunnen. Mensen die dat doen moeten ze ook bestraffen, de uitbuiters. Maar je moet er wel op blijven controleren en dat is haast niet te doen. Wij als Nederland moeten niet zo veel hooi op ons vork nemen want dat kunnen zij niet. daar moet je echt heel goed over nadenken. En ik vind dat de Europese commissie daar een rol in moet gaan spelen. En Denemarken, die hebben zo veel ruimte. Dan moet de Europese commissie gaan aanwijzen wie naar welke landen moeten. De marge qua tijd om die mensen op te vangen, hebben we niet in Nederland. Daar moeten we met die regeringen om de tafel om dat te organiseren. Dat gebeurt nu veel te weinig, helemaal niet volgens mij. Maar dat weet ik niet zeker.

U heeft een aantal keer genoemd dat Nederland te vol is.

Ja er zijn geen woningen. Mensen die in een kleine kamer met hele gezinnen moeten leven, dat is niet te doen.

De politieke partij in Den Haag met de meeste stemmen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen, heeft als standpunt dat Den Haag te vol is. Hoe staat u daar tegenover?

Dat snap ik wel. De woningnood is hoog, de criminaliteit neemt toe. Mensen zien steeds meer mensen op straat. Ik vind het niet alleen voor den haag gelden, maar voor heel Nederland.

Denkt u een goed beeld heeft van de hoeveelheid vluchtelingen in Nederland?

Nee dat denkt ik niet. Ik denk dat het percentage steeds minder wordt, omdat er steeds meer mensen hier wonen. Als je puur kijkt naar het aantal Nederlanders, dan is het niet veel denk ik. Maar als je kijkt naar de omstandigheden, zoals de huizen, dan wordt het gewoon te veel.

Ik heb u al een aantal keer gehoord over het woningtekort. Is dat de voornaamste reden voor u dat vluchtelingen minder welkom zijn?

Ze zijn wel welkom, maar ze moeten onderdak hebben. En dat kunnen wij ze niet geven. Misschien hebben we ze wel nodig, als arbeidskrachten. Maar dan zijn we nu te laat. Daar hadden we tien jaar geleden een stop op moeten zetten. Wat ik vanuit de media begrijp is dat Nederland als een walhalla wordt gezien voornamelijk voor economische vluchtelingen. Gastarbeiders passen zich aan bijvoorbeeld. Maar die hebben een huis in hun eigen land en gaan weer terug. En wanneer ze hier zijn, zijn ze zo aangepast dat ze net als een Nederlander zijn.

Vindt u het belangrijk dat zij zich aanpassen?

Ja. Ze moeten onze normen en waarden respecteren. En als wij een kinderfeest hebben moeten we dat niet laten vergallen door een stelletje oproerkraaiers met een andere kleur die zeggen 'ik voel me gediscrimineerd'.

Heeft dat een invloed op uw manier van kijken naar vluchtelingen?

Ja zeker. Die mensen hebben geen recht van spreken. Als ik in een ander land terecht kom, pas ik mij ook aan. En als ik me niet aan wil passen moet ik daar wegwezen.

Zijn er nog andere factoren die van invloed zijn op hoe u naar vluchtelingen kijkt?

Nogmaals, wat ik dan zie in de media. Over mensen die op straat leven en in de criminaliteit belanden. Dan krijg je wel een negatief beeld over vluchtelingen. Maar dat is wel gekleurd natuurlijk. Er worden ook wel positieve dingen benoemd hoor. Maar die ene die in de criminaliteit beland verziekt het voor de anderen. En dat komt vanuit de media maar ook verhalen van anderen.

Is er dan te zeggen dat u vooral wordt beïnvloed door de media en de verhalen van anderen?

Ja.

Oké dan wil ik u enorm bedanken voor uw tijd, en dan was dit het einde van het interview.

Interview 3

Geïnterviewde: respondent 3

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 8 april 2022 om 12.00 uur

Voordat we beginnen met het interview zal ik het doel van mijn onderzoek nogmaals herhalen. Ik doe een onderzoek naar welke factoren een rol spelen in de vorming van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dit doe ik om vervolgens een advies uit te brengen aan Stichting Vluchteling over hoe zij mensen positiever naar vluchtelingen kunnen laten kijken.

Helemaal duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 26 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlands.

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

Ik ben momenteel bezig aan mijn master op de universiteit.

In welke arbeidssector bent u werkzaam?

Ik heb een bijbaan in de horeca.

Wat is uw eerste reactie als u aan vluchtelingen denkt?

Op een of andere manier toch iets negatiefs, alleen ik kan niet per se omschrijven wat ik dan in m'n hoofd heb ofzo. Maar toch als je dan vluchteling hoort denkt je toch op een of andere manier iets negatiefs. Maar het tweede wat in je op komt is wel dat die mensen zielig zijn.

En hoe zou u vluchtelingen definiëren?

Iemand die vlucht uit zijn eigen land vanwege omstandigheden die daar zijn waardoor hij niet veilig is.

Welke kenmerken zou u toeschrijven aan vluchtelingen?

Ik moet zeggen dat het een beetje verschillend is hoe ik daar tegenover sta. Want ik heb het idee dat sommige juist heel asociaal zijn en die denken niet echt mee met wat er om hen heen gebeurt. Terwijl er zijn ook mensen die heel vrolijk en behulpzaam zijn en die zijn blij dat ze ergens een tweede kans kunnen opbouwen. In mijn werk heb ik ook mensen die uit andere landen komen, die hierheen zijn gevlucht. En daar zitten mensen bij die absoluut geen interesse hebben in wat er om hen heen gebeurt. En die zijn een beetje asociaal. En er zijn mensen die zijn juist heel erg vrolijk en behulpzaam.

Zijn dat dan mensen waar je mee samenwerkt of klanten?

Met wie ik samen werk.

En hoe zou u het contact met hen omschrijven?

Ja op zich positief, ze proberen altijd wel toch mee te doen zeg maar en dan te begrijpen wat ze moeten doen en dat soort dingen. Ook al is het communiceren ook wel lastig zeker als ze de Nederlandse taal niet spreken. Af en toe wekt dat irritaties op. Dat je denkt ja nu heb ik geen tijd om zeg maar heel ingewikkeld met handgebaren uit te leggen wat ze moeten doen. Je merkt gewoon dat ze ongeïnteresseerd zijn ofzo.

Op wat voor manier merkt u dat dan?

Dat ze doen wat ze zelf willen.

Op welke manier heeft dat contract invloed op uw mening tegenover hen?

Ik denk dat dat persoonlijke contact niet per se invloed heeft aangezien er hele positieve gevallen zijn en wat meer negatieve gevallen. Maar toch heb je op het moment dat je hoort dat er iemand uit Syrië of zo'n soort land komt en hier naartoe is gevlucht en pas een paar jaar hier wonen en toch de taal al best goed spreken, heb je toch de neiging om te helpen als ze bang zijn om fouten te maken. Dan zeg je van het maakt niet uit. Dan heb je toch het idee dat het best goed gaat, zeker als ze inzet tonen. Dan merk ik dat ik ze sneller accepteer dan wanneer iemand nooit zin heeft en wat meer afhoudend is. Dan heb je eerder het idee dat ik er niet zo veel mee heb.

Vindt u het belangrijk dat mensen zich aanpassen, bijvoorbeeld door de taal te spreken of zich in te zetten?

Aan de ene kant wel maar ze hoeven zich niet zo zeer aan te passen, maar wel in kleine mate. Maar niet dat ze alleen maar hun eigen idee willen doordrammen.

Op welke manier vindt u dat ze zich wel moeten aanpassen?

Nou ja mensen die integreren in Nederland en hun best doen, daar heb ik meer respect voor.

Heeft u ook contact met vluchtelingen buiten uw werk om?

Nee. Ja ik ken wel mensen die uit het buitenland komen, maar ik weet niet zeker of ze gevlucht zijn.

En hoe zou u dat contact omschrijven?

Normaal. Toch is de taal wel een dingetje. Dat gaat dan minder makkelijk. Maar verder zijn ze super aardig. Maar op het moment dat iemand aardig is heb je er snel minder problemen mee.

In hoeverre denkt u dat het contact dat u heeft met vluchtelingen, invloed heeft op uw mening tegenover hen?

Ik denk dat dat tegenvalt. Ik denk dat mijn mening meer gevormd wordt door het nieuws ofzo. Of verhalen die je hoort. En minder door wat ik zelf meemaak.

En als we het dan hebben over de media. Volgt u de berichtgeving over vluchtelingen in de media?

Niet per se dat ik het volg, het is meer dat ik het af en toe voorbij hoor of zie komen. In deze tijd heb je natuurlijk veel berichten over vluchtelingen uit Oekraïne. Maar het is niet per se dat ik dat volg.

En hoe zou u de berichtgeving over vluchtelingen omschrijven?

Ik denk toch dat het vooral negatief is. Ik heb van de week ook de krant gelezen en daar stond een stuk in over dat mensen dan vluchtelingen met open armen ontvangen en dat ze zich eerder daarvoor openstellen omdat het toch ons soort mens is. Maar toch stonden er dan negatieve verhalen over. Dat het niet makkelijk is, dat ze doen wat ze zelf willen. En dan krijg je toch weer iets negatiefs er over mee. Dan denk ik toch van ja ik zou dat ook niet zo snel doen, vluchtelingen in huis nemen. Terwijl als je het om zou draaien en je denkt ik zou vluchten, zou je het fijn vinden als met open armen wordt ontvangen. Want je bent in principe alles kwijt geraakt. Maar af en toe maken mensen misbruik van de situatie lijkt het, tenminste als je de media mag geloven.

En kunt u zich vinden in de negatieve berichtgeving in de media?

Als je het leest denk ik wel dat het klopt. Dan krijg je toch op de een of andere manier bevestiging krijgen. Maar bij sommige dingen kan ik het niet bevestigen wat er staat, maar denk ik toch ja dat zal dan wel zo zijn.

Dus dan neemt u de berichten aan?

Ja dan neem ik het aan.

Waar komt uw informatie vandaan die u vervolgens bevestigd krijgt in de media?

Misschien ook wel weer door ander nieuwsberichten of wat je zelf als vooroordeel hebt.

En waar komen die vooroordelen denkt u vandaan?

Ik denk toch de media. Want het is niet dat ik zelf heel veel contact heb met vluchtelingen, ik kom ze wel eens tegen op de werkvloer. Maar dan is het lastig om daar een oordeel over te vormen.

Klopt het dan dat uw vooroordelen voortkomen uit de media en vervolgens ook weer worden bevestigd door de media?

Ja ik denk het wel. Want als ik puur op m'n eigen contact met vluchtelingen kijk, dan heb ik daar niet echt iets negatiefs over meegemaakt. Dus in dat opzicht zou het niet echt iets negatiefs zijn.

In hoeverre heeft u het idee dat mensen eerlijk behandeld worden?

Niet zoals zou moeten denk ik. Dus te weinig.

Op welke manier?

Ik denk toch dat we er altijd een soort vorm van hiërarchie is in elke laag waardoor er op een of andere manier mensen die lager staan, minder behandeld worden. of dat ze het gevoel kunnen hebben dat ze minder behandeld kunnen worden.

Vindt u dat vluchtelingen eerlijk behandeld worden?

Ja dat weet ik niet zo goed. Kijk als je dan sommige verhalen... maar ja ik denk niet dat ze per se oneerlijk behandeld worden. het is maar net hoe je er tegenaan kijkt. Door sommige mensen worden ze oneerlijk behandeld. Bijvoorbeeld als mensen niet willen dat ze hier naartoe komen. En dan hebben ze er geen goede reden voor, dan geef je ze geen kans. Anderen hebben wel een goede reden. Zo heb ik weleens gehoord dat mensen vinden dat vluchtelingen wel huisvesting krijgen en starters niet. daar kan ik me wel in vinden, dat vind ik ook raar. Maar ja als je ziet waar vluchtelingen in gehuisvest worden, kan je ook geen starterwoningen noemen. Sommige mensen behandelen vluchtelingen niet zoals ze behandeld zouden moeten worden. in principe zou je ze moeten helpen want ze vluchten niet voor niets. Maar op een of andere manier denk je zo niet na.

In hoeverre heeft u het idee dat u zelf eerlijk behandeld wordt?

Ik moet zelf bijvoorbeeld nog op zoek naar een huis, dus denk denkt ik dat er wel de dupe van ga zijn. Maar dat komt omdat ze geld investeren in andere zaken en daardoor minder hebben om dit probleem op te lossen. Ik denk dat ik daarin wel oneerlijk behandeld wordt. Maar als ze geld weg halen bij een andere sector of probleem, dan krijg je het probleem op een andere plek. Dus het is altijd een beetje een afweging. Dus nu heb je het idee dat je wordt benadeeld, maar als je het ergens anders weghaalt hebben die mensen dat idee. Maar als je na gaat dat.... ik weet niet hoe veel vluchtelingen ze precies opvangen, maar dat kost natuurlijk ook geld. En als je dan denkt die mensen zitten in veel grotere problemen, maar de problemen in ons eigen land zijn in principe nog niet opgelost. Je hebt mensen die geen dak boven hun hoofd hebben, dan denk je moet je niet eerst je eigen problemen oplossen voordat je zo veel vluchtelingen je opneemt.

Heeft u een idee van hoe veel vluchtelingen er in Nederland opgevangen worden?

Ik heb er wel eens over gehoord, maar dat zou ik nu niet durven zeggen. Ik denk wel dat het er heel veel zijn. We hebben veel verschillende culturen. Niet dat die mensen eerste generatie vluchteling zijn, maar dat hun ouders ooit naar Nederland zijn gevlucht. Maar daardoor heb je wel verschillende dingen, doordat ze bijvoorbeeld arbeidsmigranten naar Nederland hebben gehaald. Ik denk dat het onderscheid daarin niet wordt gemaakt. En dat daardoor die mensen,

arbeidsmigranten, ook worden gezien als vluchteling. En dan hebben mensen het idee dat vluchtelingen hier naartoe komen als gelukszoekers. Maar dat kan bijvoorbeeld ook een bepaalde generatie arbeidsmigranten zijn, en daar wordt het onderscheid niet tussen gemaakt.

Ziet u kinderen van arbeidsmigranten als vluchteling?

Nee niet echt. Ik zie sowieso mensen niet echt snel als vluchteling. Ik vind dat een lastig iets, een lastige label om aan iemand te geven. Ik snap dat als ze gevlucht zijn, dan zijn ze vluchtelingen. Ik denk dat mensen niet snel worden gezien als vluchteling, maar als buitenlander.

Maakt u daar voor uzelf onderscheid tussen?

Ik vind het lastig te benoemen of iemand vluchteling is of niet. bijvoorbeeld mensen uit Syrië zijn vluchteling, maar zijn mensen uit Marokko dat dan ook. Ik zou niet weten wie ik als vluchteling moet zien.

Weet u wanneer iemand een vluchteling is?

Volgens mij als je uit je land vlucht omdat je daar niet veilig bent door oorlogsomstandigheden of politieke omstandigheden. Sommige landen vinden dat je geen homo mag zijn bijvoorbeeld, volgens mij mag je dan ook uit je land vluchten.

Vindt u het dan lastig om onderscheid te maken tussen migranten en vluchtelingen?

Ja en ik ben denk ik niet de enige. En dat iedereen op het moment dat het over vluchtelingen gaat, dat iedereen die niet uit Nederland komt dat die dan worden gezien als vluchteling.

Waardoor denkt u dat het komt dat u het lastig vindt om daar onderscheid in te maken?

Doordat we zo veel verschillende achtergronden hebben in Nederland. We zijn zo'n multiculturele samenleving en van elk land hebben we wat. Dan is de vraag wanneer is iemand hierheen gekomen als vluchtelingen en wanneer als arbeidsmigrant. En dan hoor je vaak in het nieuws dat zij vaak in de drugshandel of dat soort dingen, maffia zitten. En dan hoor je in het nieuws vaak dat dat buitenlanders zijn zeg maar. Meestal Noord-Afrikaanse mensen ofzo. En op het moment dat het dan weer over vluchtelingen gaat die uit het zuiden moeten komen, dus niet mensen uit Oekraïne. Dan wordt er al snel gedacht van die mensen hebben we al hier, die hoeven we niet. want die zorgen er alleen maar voor dat onze samenleving kapot gaat.

Heeft u het idee dat de negatieve berichtgeving die u net noemde over buitenlanders gaat of over vluchtelingen?

Naar mijn idee zijn dat vaak mensen uit Noord-Afrika. Dat zie je vaak. En dan denk ik automatisch als ik aan vluchtelingen denk aan die groep mensen. Maar als je dan na gaat denken, zijn dat misschien wel arbeidsmigranten. Maar ik weet niet wat ik onder vluchtelingen moet zien en wat niet. Dus ik denk dat er als snel over een kam wordt geschoren terwijl dat niet zou mogen. Ik denk dat je sowieso het niet zo snel kan generaliseren. Maar door de media heb je toch snel dat idee. Maar aan de andere kant, het is niet de media die overvallen pleegt of drugs smokkelt. De media publiceren dat alleen en door wie. Maar daardoor krijg jij er zicht op over wat voor soort mensen dat doen en dat het gebeurt.

En denkt u dat dat een eerlijk beeld is?

Dat weet ik dus niet, of ze alleen die beelden laten zien of dat er ook andere beelden zijn. Maar het is niet per se dat ik denk dat de media het beeld schetst, misschien ook wel hoor want soms maakt de media er ook gewoon iets moois van. Maar ja het is de media die het naar buiten brengt om het voor ons zichtbaar te maken. Dus uiteindelijk geef je alsnog de media de schuld.

Brengt de media ook positieve berichten naar buiten over vluchtelingen?

Ik kan niet zo een twee drie bedenken dat de media iets positiefs heeft gezegd over vluchtelingen. Maar ook niet per se iets negatiefs over vluchtelingen, maar vooral over buitenlanders. En op het moment dat je het over vluchtelingen hebt denk ik waarom zijn die mensen naar Nederland gekomen. Maar dat is misschien een beetje krom als je er over na gaat denken.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen met mensen in uw omgeving?

Soms, maar niet zo vaak

Wat is uw reactie wanneer het onderwerp vluchtelingen aan bod komt?

Ja op een of andere manier is het dan toch eerder negatief dan positief. Ik heb het niet per se tegen vluchtelingen maar toch is het negatieve wat in me op komt. Dat komt misschien omdat ik geen positieve verhalen heb over vluchtelingen, die ik zelf ken. Kijk ik heb er geen last van. Dan denk ik toch aan nieuws de overvallen, drugsmokkel, dat soort dingen.

Hoe denkt uw omgeving over vluchtelingen?

Sommige zeggen dat ze niet negatief zijn maar dan in een gesprek blijkt dat ze toch negatiever zijn dan ze gedacht hadden. En sommige zijn bij voorbaat al negatief en zijn wat meer van de oude stempel. Ik denk dus toch wel negatief. Sommige zeggen dan positief maar als je dan vraagt waarom komt er ook niet echt een nuttig antwoord uit. Ja dan zeggen ze dat ze die mensen zielig vinden, en dat vind ik ook wel maar dat wil niet zeggen dat je geen negatieve kijk er op kan hebben denk ik.

In hoeverre beïnvloedt de mening van uw omgeving uw mening?

Niet echt heel veel. Als iemand het er dan over heeft kan ik me er wel bij neerleggen als er punten zijn waar ik het dan mee eens ben. Maar er is nog niet echt een gesprek geweest dat ik de punten waardoor ik er negatief naar kijk, dat die zijn weggenomen.

Denkt u dat het uw mening positiever maakt als u in gesprek gaat met iemand die die punten kan ontkrachten?

Het zou best kunnen helpen. Maar het is niet zo dat ik er op zit te wachten om gesprekken te hebben over vluchtelingen 1 op 1. Maar stel op school ofzo, als vluchtelingen een lezing geven, ik denk dat dat best van invloed kan zijn op je kijk op vluchtelingen. Dan hoor je ook het verhaal van die mensen en dan zie je van wat hebben zij meegemaakt en wat doen ze sinds ze in Nederland wonen.

Denkt u dan dat positieve verhalen van vluchtelingen uw mening positief kunnen beïnvloeden?

Ja dat denk ik wel. Ik zou niet weten in welke context ik een 1 op 1 gesprek zou moeten hebben. Maar ik denk wel dat het zou helpen. Misschien komt het ook omdat ik niet iemand ben die graag 1 op 1 gesprekken voert.

In hoeverre ben je bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Bijvoorbeeld met werken heb ik er geen probleem mee, het is dan af en toe lastig maar het is niet dat ik bang ben om met die mensen contact te hebben. Je merkt dat ze soms andere gewoontes hebben maar dat maakt verder niet heel veel uit. Het is niet dat ik bang voor ze ben. Soms denk ik wel dat ik ze zou kunnen helpen, maar toch doe ik het niet. Bijvoorbeeld voedsel sturen ofzo. En soms merk ik dat ik wel nieuwsgierig ben naar de verhalen van vluchtelingen maar ik weet niet in hoeverre ik door zou kunnen vragen. Kijk als iemand uit de oorlog komt ofzo, in hoeverre zit diegene er op te wachten dat ik er vragen over ga stellen. Ik heb het er een keer met iemand over gehad en die vertelde dat zij uit Syrië kwam en hier nu vier jaar woont en de taal nog niet zo goed kan. Dan snap ik dat ze gevlucht is voor de oorlog. Maar als iemand bijvoorbeeld uit Afrika komt denk ik waar ben je dan voor gevlucht. Dat is minder duidelijk dan wanneer iemand is gevlucht voor oorlog. Dan denk ik kan ik daar over doorvragen of niet. daardoor vind ik het lastig om te communiceren of een gesprek aan

te knopen met die mensen. Dan ben ik wel geïnteresseerd, maar misschien vinden ze het vervelend als ik daar vragen over stel.

Kunt u andere factoren bedenken die een rol hebben gespeeld in de vorming van uw mening over vluchtelingen?

Niet zo snel.

Als ik het samenvat begrijp ik dat u vanuit de media informatie krijgt over buitenlanders en het lastig vindt om onderscheidt te maken tussen buitenlanders en vluchtelingen. Dat u uw gedachtes baseert op media berichten en deze vervolgens worden bevestigd door andere berichten vanuit de media. En dat u eigenlijk de positieve verhalen over vluchtelingen mist.

Ja klopt.

En uw mening wordt minder beïnvloed door eigen ervaringen met vluchtelingen.

Ja dat is ook wel een stukje maar toch is dat minder groot. Dat weegt minder zwaar.

Waarom denkt u dat de berichten uit de media dan zo zwaar wegen?

Omdat je dat vaker ziet denk ik. Of er vaker over hoort. Kijk zo'n gesprek heb je een keer met iemand, terwijl het soms wekenlang gaat over een zaak over taghi of over vluchtelingen die uit Syrië komen. En ik denk dat het een beetje daardoor komt. Als je dan veel beelden ziet van mensen die uit dat gebied komen, dan denkt je die hoeven wij hier niet. Maar ook mensen uit andere gebieden doen dingen fout bijvoorbeeld uit Colombia of Curaçao. Ook weer buitenlanders. Je ziet toch minder vaak dat het Nederlanders zijn, die heb je wel, maar zie je toch minder vaak.

Denkt u dat dat ook de werkelijkheid is?

Dat denkt ik niet. Misschien blijven de verhalen van Nederlanders minder hangen. Maar dan denkt je toch bij mensen uit het buitenland van waarom kom je dan hier. Zorg dan voor een beter leven hier.

Zijn er ook nog factoren die ervoor kunnen zorgen dat u positiever tegen vluchtelingen zou aankijken?

Ik denk toch wat meer positieve verhalen vertellen. Ja dat denk ik.

Oké, dat was mijn laatste vraag. Dan wil ik u enorm bedanken voor uw tijd.

Geen probleem, ik hoop dat je er wat mee kan.

Interview 4

Geïnterviewde: respondent 4

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 8 april 2022 om 15.00 uur

Telefonisch

Heel erg bedankt dat u tijd vrij heeft willen maken voor dit interview

Geen probleem hoor

Eerst zal ik het doel van het onderzoek nogmaals aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn scriptie waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Ja, helemaal duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 36 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

Mavo

In welke arbeidssector werk u?

Ik werk in een museum. Daar doe ik een beetje van alles.

Wat is uw eerste reactie als u aan vluchtelingen denkt?

Dat is een beetje dubbel maar ik denk toch aan mensen helpen. Ik heb al heel veel mensen geholpen.

Hoe zou u vluchtelingen omschrijven?

Mensen die in noodsituaties zitten. Zoals de mensen in Oekraïne nu. Mensen die zonder voedsel en kleding zitten. Dat soort dingen.

Welke persoonskenmerken zou u aan vluchtelingen toekennen?

Dat vind ik een lastige vraag. Ja je weet waar ze vandaan komen. De vluchtelingen van nu. We hebben ook een tijd gehad dat mensen uit Syrië kwamen, zij konden nog makkelijk opgevangen worden in de centra. Nu is dat een heel ander verhaal. Voor die mensen is dat nu natuurlijk lastig. Zij worden ergens heen gestuurd en dan moeten ze weer door naar een andere locatie. Dus ik denk dat je dan wel een doorzetter moet zijn om dat vol te houden. Alles raakt nu wel vol natuurlijk, en we kunnen eigenlijk geen mensen meer kwijt.

Hoe ziet u vluchtelingen in onze samenleving?

Ik vind wel op het moment dat mensen die bijvoorbeeld uit Syrië gevlucht zijn en weer terug kunnen naar hun eigen land, en dat moet dan wel kunnen, maar dat die dan wel weer terug moeten. Je moet ze wel de kans geven om hier tot rust te komen. Maar ze moeten op een gegeven moment ook wel weer weg, want anders worden we zo buitenlander in ons eigen land.

Hoe zit dat dan bijvoorbeeld met vluchtelingen die vluchten voor iets anders dan oorlog?

Dat vind ik wel een hele lastige vraag want er zijn natuurlijk heel veel mensen die daarvoor vluchten. Ik vind dat die mensen dan wel de kans moeten krijgen om wel te aarden. Ik heb er

niks tegen. Mij maakt het niet of iemand homo/lesbisch/transseksueel is. Ik feest met ze allemaal.

Volgt u ook de berichten in de media over vluchtelingen?

Ja zeker. Gisteravond zelfs nog.

Hoe zou u die berichten omschrijven?

Wat ik heel lastig vind is dat er nu zo veel vluchtelingen komen en dat daar eigenlijk geen plek voor is. Dat is wat je nu ook heel veel ziet in de media. Ik denk dat de vluchtelingen dat zelf ook wel weten, maar dat is wel lastig ja.

Op welke mediaplatformen volgt u de berichten over vluchtelingen het meest?

NPO1. Zij hebben het er regelmatig over, daar zat ik gister nog naar te kijken. Of naar Jinek. Maar je krijgt het ook op je telefoon natuurlijk, op Facebook enzo. Dan wordt er wat minder positief gesproken over vluchtelingen.

Wordt u beïnvloedt door die berichten?

Ja.

Op welke manier?

Ik denk vooral door de beelden. Je kan het je niet voorstellen wat die mensen doormaken. Er zijn heel veel mensen die in Nederland wonen en familie hebben in oorlogsgebieden en dat is eigenlijk het ergste.

En hoe zit dat met berichten over vluchtelingen die niet uit Oekraïne komen?

Ja die zie je nu een stuk minder natuurlijk. Je hoort dan verhalen over AZC's natuurlijk. Die zijn minder positief. Je hoort over verkrachtingen en geweld en weet ik het wat allemaal. Ja dat is gewoon niet goed.

Heeft u wel eens contact met vluchtelingen?

Met 1. Iemand van mijn vrienden, zijn moeder is Oekraïens. En hij heeft veel familie daar. Hij is dan nu toevallig in Nederland en daar heb ik twee weken geleden ongeveer een gesprek mee gehad. En als je dat dan hoort is dat wel heftig. Dus toen heb ik ook wel kleding gepakt enzo en in een doos gestopt. Een winterjas, oude schoenen noem het maar op. Daar help je die mensen ook mee weet je.

Denkt u dat zulke achtergrondverhalen invloed kunnen hebben op hoe mensen naar vluchtelingen kijken?

Ja dat denk ik wel. Maar ik denk eerder dat je met ze mee gaat leven. Je kan ook zeggen van ik ga me er niets van aantrekken want het heeft niks met mij te maken, maar ik denk toch dat je dat wel doet. Media doet daar natuurlijk een hele grote stap in. We worden natuurlijk gebombardeerd met dat soort dingen om mensen te helpen. Aan de ene kant vind ik het een hele goede zaak, maar aan de andere kant spelen er nog zo veel andere dingen mee die wij niet weten.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen met de mensen om u heen?

Ja tuurlijk.

En hoe gaan die gesprekken dan?

Ja kijk daar zijn een heleboel meningen over. De ene zegt wij zijn een buitenlander in ons eigen land. Dat snap ik ook wel want als je op de Haagse markt loopt dan denk je dat je in het buitenland loopt. Dus ik kan me heel goed voorstellen dat mensen zo denken. Steeds meer mensen gaan natuurlijk ook buiten de stad wonen en werken. Dat snap ik wel heel goed. Ik kan me ook goed voorstellen dat mensen er bang voor zijn.

Waarom kunt u zich dat goed voorstellen?

Ik heb in de binnenstad gewerkt en daar heb ik veel gezien en meegemaakt tot schietpartijen aan toe. Mijn dochters gaan daar bijvoorbeeld ook uit, dan zeg ik je gaat wel met een groepje want anders zou ik daar wel bang voor zijn. Niet dat het alleen maar buitenlanders zijn, maar je merkt dat het wel vaker buitenlanders zijn die strijd hebben met elkaar bijvoorbeeld. Dat zie je dan ook weer veel in de media.

Heeft u het idee dat die verhalen veel worden belicht in de media?

Ja, maar kijk bijvoorbeeld naar opsporing verzocht. Dan kijk je en zie je veel buitenlanders. 95% van de gevangenen zitten vol met Marokkanen. Dat heeft te maken met de opvoeding en dat is toch wel een dingetje.

Wat is uw reactie wanneer iemand zich negatief uitlaat over vluchtelingen?

Nou ik laat mensen altijd hun eigen mening hebben. Net als met de coronaregels bijvoorbeeld ook. Dan zeg ik nou ja dat is jouw mening, ik denk er anders over. Maar ik ga er niet over in discussie ofzo. Dan denk ik nou laat die persoon maar denken zoals hij denkt. Ik geef wel mijn eigen mening, maar verder doe ik er niks mee.

In hoeverre heeft u het idee dat vluchtelingen eerlijk behandeld worden in Nederland?

Nou het beleid is natuurlijk wel heel streng tegenwoordig. In die centra enzo. Als mensen willen werken, kan dat niet zomaar dan zitten er allemaal regeltjes aan verbonden. En met mensen uit Syrië waren ze bijvoorbeeld bang dat er mensen van IS bij zouden zitten. Ik kan me dan heel goed voorstellen dat dat onderzocht moet worden voordat mensen hier naar binnen mogen. Maar ik denk wel dat er Nederlanders zijn die minder goed behandeld worden doordat vluchtelingen voorrang krijgen, op bijvoorbeeld huizen enzo. Een jaar of 10 geleden had den haag een heleboel illegalen. En dat is niet fijn voor mensen. Daar moet je ook rekening mee houden.

Heeft u het idee dat mensen dan eerder negatief kijken naar mensen die illegaal in Nederland verblijven dan naar mensen in een AZC?

Dat denk ik wel. Heel veel mensen in het Westland met die kassen enzo die komen hier werken. Dat zijn mensen die heel even hier in Nederland zijn. Die werken hier 24 uur per dag en gaan vervolgens weer terug. Die praktijken zijn er ook. Dat is moeilijk tegen te houden. Mensen die uit Oekraïne komen, dan weet je ja die vluchten voor de oorlog. Maar uit Syrië of iets, daar hoor je niks over.

Heeft u het idee dat doordat er nu veel berichtgeving is over vluchtelingen uit Oekraïne, er minder aandacht is voor vluchtelingen uit andere landen?

Daar heb ik geen idee van. Ik denk dat de berichtgeving over vluchtelingen uit andere landen juist de negatieve verhalen uit AZC's zijn. Maar je ziet natuurlijk heel veel over Oekraïne nu. Er wordt ook heel veel gediscrimineerd hè. Maar dat is ook maar net wat iemand heeft meegemaakt.

Heeft u het idee dat contact met vluchtelingen uw mening kunnen beïnvloeden?

Ja zeker. Maar dat ligt er maar net aan wat voor situatie je tegenkomt. Als ik morgen een Surinamer tegenkom die iemand in elkaar slaat, ja daar ga ik dan negatief naar kijken. Maar dat kan ook met mensen van andere plekken zo zijn. Niet alleen maar met Surinamers. Of als je ruzie hebt met een Marokkaan dan vertel je dat ook aan anderen dat die slecht zijn en ruzie maken. Maar je hebt overal slechte en goede tussen zitten. Kijk je mag ze niet over een kam scheren, maar dat doe je dan toch wel.

Welke factoren hebben bij u invloed op de vorming van uw mening over vluchtelingen?

Nou kijk het klinkt misschien raar maar als je naar opsporing verzocht kijkt dan zie je heel veel buitenlanders voorbijkomen. Dan zie je dat er iets is gebeurd en dan denk je van het zal

wel weer een buitenlander zijn, en dat is dan ook zo. In de media wordt dat heel veel uitgelicht natuurlijk. Als er dan een keer een blanke bij zit kan dat ook een Pool of een Roemeen zijn.

Heeft de media dan volgens u de grootste rol hierin?

Nou ja het komt natuurlijk heel erg in het nieuws als er weer eens een vechtpartij is. Er kan ook gevochten worden tussen boeren maar dat zie je minder dan wanneer er gevochten wordt op een Turkse bruiloft. Vlak bij mijn oude huis was een pand waar veel van die bruiloften waren. En elke maand was er wel weer een opstootje. En dan niet zomaar vechten, nee echt gelijk schieten enzo. Gelijk grof geweld. Dat komt misschien omdat wij er anders in staan. Je weet het niet. misschien zijn het wel Koerdische, die hebben ook onderling veel problemen. Ja ze hebben ook veel meegemaakt. Stel je hebt in een oorlog gezet, dan heb je misschien wel eens iemand moeten vermoorden voor je eigen veiligheid. Dan doe je dat vervolgens ook weer sneller als je hier bent. En daar zijn we hier ook weer bang voor. Je weet niet wat er uit Syrië gekomen is. Er schijnen ook weer heel veel ISers bij. En dat maakt het zo lastig. Je kan niet tegen iedereen zeggen dat ze slecht zijn natuurlijk.

Klopt het dat uw mening vooral gevormd is door de media en eigen ervaringen?

Jazeker. Je ziet die dingen toch weet je. Maar ja ik kijk ook wel gewoon positief naar ze en help ze wel door voedsel of kleren te sturen ofzo.

Welke factoren hebben er voor gezorgd dat u dan ook positief kijkt naar vluchtelingen?

Nou het klinkt misschien gek, maar ik heb zelf een tijd op straat gezworven en ik weet wat het is om honger te hebben. Dan ben je heel blij als je ergens komt en eten krijgt. En ik denk dat de positieve verhalen van vluchtelingen en hun achtergrond ook er aan bijdragen. Dat denk ik.

Oké dat was mijn laatste vraag. Dan wil ik u heel erg bedanken voor uw tijd.

Graag gedaan.

Interview 5

Geïnterviewde: respondent 5

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 9 april 2022 om 12.00 uur

Telefonisch

Bedankt dat u tijd wilde maken voor dit interview,

Geen probleem.

Allereerst zal ik het doel van het onderzoek nogmaals aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn afstudeeronderzoek waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké. Welke opleiding doe je?

Toegepaste psychologie.

Oh oké, dan weet ik ook een beetje wat je doet.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 40 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik ben persoonlijk assistente.

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Mijn eerste reactie wanneer ik denk aan vluchtelingen... dat dat mensen zijn die huis en haard verlaten omdat het echt niet anders kan. Wat je nu heel recent ziet met de oorlog in Oekraïne. Maar niet alleen vanwege oorlog, maar ook bijvoorbeeld in Rusland als je het er een ander soort denkvermogen op na houdt. Maar niet alleen in Rusland, in China zie je dat ook heel erg. En dat zie ik als vluchteling iemand die zijn leven niet veilig is en daarom moet vluchten.

Welke persoonskenmerken zou u toekennen aan vluchtelingen?

Ik zou daar denk ik geen kenmerken aan toe kunnen kennen, omdat ze van allerlei lagen in de bevolking komen.

In hoeverre bent u bereidt tot contact met vluchtelingen?

Naja ik vind dat ze als ieder anders mens zijn, en dat daar gewoon contact is. Maar wat ik wel vind is dat mensen daarin begeleidt moeten worden. Niet alle gewoontes zijn hetzelfde dus soms kan je iets heel goed bedoelen wat niet goed overkomt. Dus ik vind wel dat daar goede begeleiding in moet zijn. Maar ik vind dat het contact er gewoon moet zijn. Ik bedoel elke willekeurige toerist is net zo hetzelfde als iemand die huis en haard achter laat en vlucht uit zijn land.

Wat vindt u van vluchtelingen in de Nederlandse samenleving?

Nouja ik vind dat als je een plekje in de Nederlandse samenleving hebt gekregen, vind ik dat prima. Er zijn genoeg plekken die niet opgevuld kunnen worden door Nederlanders, bijvoorbeeld in het werkproces. Dan denk ik ja als jij heel graag je wil toont en je gaat er gewoon voor, tuurlijk, gewoon doen. Dan ben je van harte welkom.

Vindt u het belangrijk dat vluchtelingen zich inzetten in de samenleving door bijvoorbeeld werk te zoeken?

Niet altijd, ik kan me bijvoorbeeld goed voorstellen dat mensen die nu uit Oekraïne komen, wat je in de media ziet, ik weet niet of dat waar is. Maar zij hebben een mindset van wij komen hier tijdelijk en dan gaan we terug om ons land op te bouwen. Ik kan me voorstellen dat die mensen nu met hele andere dingen bezig zijn dan met werken. Die moet je niet nu de kassen insturen of een ziekenhuis insturen of wat dan ook. Die mensen moeten hier gewoon opgevangen worden om even tot rust te komen. En als het in hun land weer veilig is kunnen ze gewoon weer terug, dan gaan ze ook gewoon weer terug. Dus ik vind niet dat die mensen een plekje in onze samenleving moeten hebben. Maar ik vind wel als het langdurig is of mensen die echt niet terug kunnen omdat het meer politiek is, ja maak jezelf nuttig.

En vindt u het dan wel belangrijk?

Ja dan vind ik het wel belangrijk dat zij zich binnen hun eigen waarde, in de Nederlandse gemeenschap aanpassen en dat ze gaan werken of iets gaan betekenen. Niet iedereen kan werken, maar dat je wel je best doet om je daarin te socialiseren.

Heeft u het idee dat vluchtelingen in Nederland nu voldoende doen?

Mijn mening is dat zo'n vluchteling vaak te lang blijft. Omdat de procedures naar mijn mening niet helemaal optimaal zijn. Dat maakt het niet alleen lastig voor de vluchtelingen zelf maar ook voor de mensen die in de buurt wonen van vluchtelingenkampen. Dus ik denk dat het een heel belangrijk is dat ze naar de procedures gaan kijken en heel zwart wit gaan zeggen van jij hebt het recht om in Nederland te blijven en daar zitten privileges maar ook rechten en plichten aan vast. En daarnaast vind ik dat er nu een hele grote groep uitgeprocedeerd. Zij hebben niet het recht om hier te blijven en dan vind ik ook dan moet je kortdaad zijn en zeggen jij hebt niet het recht om hier te zijn, dus jij moet terug gaan.

Volgt u de berichtgeving over vluchtelingen in de media?

Ik ben er niet bewust naar op zoek. Maar ik zie wel wat er op tv bijvoorbeeld langskomt. Maar het is niet dat ik echt op zoek ga naar berichtgeving over vluchtelingen.

Wanneer u het tegenkomt bekijkt u het wel?

Ja zeer zeker. En ik moet wel eerlijk zeggen wanneer er hele zielige beelden langskomen met hele schrijnende gevallen met mensen die met kinderen langs de weg lopen. Ja dan druk ik het wel even weg. Je weet dat het gebeurt, maar je kan het je bijna niet voorstellen dat je zelf in zo'n situatie terecht komt. Dat je alles op moet pakken uit je eigen huis en dan door moet gaan. Dus weet je dat zijn gewoon hele schrijnende gevallen en daar moet je zelf ook niet aan denken. Maar je hebt bijvoorbeeld ook zeg maar de ontwikkelingen zijn van mensen die hier opgevangen worden waar wat voor gedaan wordt, er worden van allerlei acties opgericht. Nou je ziet ook inderdaad mensen die hier aankomen die beelden daarvan. Ja dat soort dingen bekijk ik dan wel en luister ik naar. Daar vind ik wel echt dat ik denk dat is heel erg pittig om te zien.

Hoe vindt u dat vluchtelingen in het nieuws omschreven worden?

Ik denk dat dat positiever zou kunnen. Want wat het vaak is dat, en dan heb ik het meer over de lang verblijvende vluchtelingen, is dat het vaak alleen maar nieuws is uit vluchtelingenkampen als er gevochten is, als er brand uit gebroken is, als ze elkaar te lijf gaan, verkrachtingen, of als er in de buurt overlast is. Maar wat ik eigenlijk nooit hoor zijn de succesverhalen. Van er is iemand in Ter Apel geweest, die heeft een huis toegewezen gekregen, de kinderen gaan naar school toe, de moeder doet iets in het sociale buurt gelegen, want het is vaak zo dat de vrouwen niet werken in die cultuur, en vader heeft een hele goede baan op kantoor. Dat hoor je gewoon niet. Ik vind wel dat berichtgeving eenzijdig is en dan vaak negatief.

Is dat van invloed op uw mening tegenover vluchtelingen?

Absoluut. En dan eerder negatief. Als je alleen maar negatieve zaken hoort van wat hun verblijf hier oplevert dan ga je ook automatisch negatief lezen en dan ga je dat ook koppelen aan je eigen negatieve ervaring. En dan ga je zeggen van zie je wat ze op tv zeggen is waar. Maar ik heb bijvoorbeeld ook een vrouwtje van de hondentraining, zij heeft een Syrisch gezin in de wijk wonen. Die kindjes doen het hartstikke goed op school, die vader is inderdaad dus gewoon arts en die moeder helpt een beetje in de buurt en vangt oude mensen op. En als je meer van dat soort verhalen zou horen, dan zou je daar positiever over denken.

Denkt u dat zulke positieve verhalen nodig zijn om mensen positief te laten kijken naar vluchtelingen?

Ik denk dat dat tweeledig is. 1 deel meer van die succesverhalen en 2 zorg dat je zaken op orde zijn in dat soort kampen zodat zulke negatieve verhalen niet meer nodig zijn. Want dat gebeurt ook alleen maar door overbevolking, mensen die er te lang zitten en geen uitzicht hebt. Kijk als je ergens naartoe gaat en je weet van je zit drie maanden in een procedure en ze gaan kijken naar wat er met mij gaat gebeuren. En als je een echte vluchteling bent sta je er denk ik ook anders in dan wanneer je een economische vluchteling bent, dan ben je hier op zoek naar een beter leven. terwijl je het thuis niet slecht had, dus dan denk ik dat je je ook iets anders gedraagt. Als ze die termijn korter maken en na die sluitingstijd gelijk zeggen waar je aan toe bent, dat ze dan zeggen van oké jij mag hier blijven en dan gaan we je ook helpen. Dan mag je ze van mij in een huis stoppen en helpen opstarten zodat ze hier een leven kunnen opbouwen. En stel er wordt gezegd van nee oké jij krijgt geen status, ja dan moet je kortdaad kunnen zeggen van ga die mensen wegsturen. Dus wat er nu gebeurt is die mensen moeten uit een opvangcentra en gaan zwerven op straat. Dat zorgt voor die negatieve verhalen. Dus ik denk als ze dat goed aanpakken dat zorgt ook al voor minder negatieve berichtgeving.

Denkt u dat de negatieve berichtgeving vooral gaat over mensen die geen status hebben gekregen?

Deels wel want dat zijn de mensen die dan in de omgeving gaan lopen schuilen en scharrelen. Maar ook een deel die zeg maar hierzo zit. Want wat ook gewoon gebeurt, dat zie je nu ook. In een centrum zetten ze twee groeperingen uit. Twee hele sociaal verschillende culturen en dat is gewoon lastig weet je. Mensen zijn al prikkelbaarder, ze komen uit een rotsituatie en waar ze dan bijvoorbeeld heel veel mannen die vrouwen niet zo hoogwaardig hebben zitten ineens in aanraking komen met heel veel Oekraïense gezinnen waarvan de mannen nog in Oekraïne zitten. Ja dan is er ook niet gewoon de beste combinatie. Ik denk dat daar ook naar gekeken moet worden. Van wie zet je bij elkaar. Ik denk dat de organisaties zelf dat moeten doen. Ze moeten op een gegeven moment ook eerlijk zijn. Wat je heel recent hoort is dat die tenten bij Ter Apel afgebroken moeten worden omdat die mensen het daar niet goed hebben. Ja ik snap dat ze opgevangen moeten worden, maar je moet ook kunnen zeggen van het kan niet we zitten vol. Je helpt mensen er niet mee door in een overvol iets te zitten. Dan komen er nog meer slechte ervaringen en gebeuren er nog meer slechte dingen. Dus ik denk dat het bij de organisaties ligt. Dat zij 1 snellere procedures moeten doen, dat er meer doorstroom is zodat je meer ruimte hebt om ook de crisissituatie, als er heel veel mensen tegelijk komen om die dan op te vangen. En twee door eerlijk te zijn van er is te weinig capaciteit en we moeten naar een nieuwe locatie gaan zoeken.

Heeft u het idee dat vluchteling eerlijk behandeld worden in Nederland?

Ik denk niet dat ik daar heel goed over kan oordelen. Ik denk dat je daarvoor echt wat meer in het systeem moet zitten en de ene kant kan je eerlijk zien in het positieve en negatieve. Ik vind wel dat er soms vluchtelingen zijn waarvan ik denk als je kijkt waar ze vandaan komen en hoe ze naar hier komen en wat ze dan allemaal krijgen. Vind ik soms wel heel erg uit balans liggen dan wat ze voor een soortgelijk iemand doen die in Nederland zit. Daarmee worden ze soms voorgetrokken. Een vriend van mij woont ad hoc. Dat hele gebouw is leeg getrokken en iedereen die daar woont wordt op straat gezet omdat ze er vluchtelingen in gaan zetten. Ja dat vind ik een oneerlijke behandeling, maar dan voor de vluchtelingen positief. Zij kunnen daar in. Maar ik zou dan eerder gaan kijken van er staan genoeg

kantoorpanden leeg. Doe daar dan wat mee zodat je die mensen daar kunt opvangen. Voor de rest denk ik dat je meer in de organisatie moet zitten om dat echt goed te beoordelen.

Heeft u het idee dat mensen uit Nederland vaker benadeeld kunnen worden door vluchtelingen?

Nee ik vind gewoon dat iedereen gelijk is. Wanneer iemand recht heeft op een uitkering dan moet je dat krijgen. Dat vind ik voor vluchtelingen maar ook voor Nederlanders. En wanneer je er geen recht op hebt dan hoor je hem niet te krijgen. Wat ik wel altijd het allerbelangrijkste vind is dat wanneer je iets krijgt dat er plichten aan verbonden zijn. Of dan wel vrijwilligerswerk of plantsoen prikken, doe iets voor het geld. En dat vind ik niet gelieerd aan een vluchteling of aan een Nederlander. Waar ik wel een heel groot verschil in vind is zeg maar de vluchteling die hier is omdat door oorlog of politiek of wat dan ook of de economische vluchteling. Daarvan vind ik echt van oké jij wil een beter leven hebben in Nederland, dan doe je net als wat ieder mens doet, dan ga je emigreren. Dan ga je niet vluchten. Dan vind ik het spijt me maar ga lekker terug, ga daar de boel op orde maken en kom als een hardwerkende weet ik van wat voor afkomst je bent, naar Nederland om je geld te verdienen. Kom niet hier naartoe om een uitkering te krijgen en die vervolgens naar het buitenland te sturen zodat je daar heel rijk bent. Daar vind ik dat ze een betere controle op kunnen doen. Maar gewoon tussen een echte vluchteling en een Nederlander vind ik dat er geen verschil moet zitten. Gewoon gelijke rechten en plichten voor iedereen.

Op welke manier heeft u wel eens contact met vluchteling?

Toevallig heel recent zijn wij in Hongarije geweest en naast ons was een huis dat van een Oekraïens gezin was. Een van onze groep had daar een kamer gehuurd, in alle andere kamers zaten Oekraïense vrouwen die daarheen gevlucht waren. Allemaal hele gastvrije mensen, heel vriendelijk. Maar wel allemaal heel bang voor wat er daar gebeurt. Ze hebben hun man achtergelaten, hun hele hebben en houden achtergelaten. Dus wat dat betreft ja weet je zijn die mensen toch wel strijdkrachtig en proberen zich van hun beste beentje te laten zien. En ja verder in Nederland in mijn eigen leefomgeving kom ik niet echt iemand tegen die gevlucht is.

Beïnvloeden de contacten die u met vluchteling heeft, uw kijk op hen?

Ik denk sowieso dat je ervaringen invloed hebben op je mening dus als jij meer in contact komt met vluchtelingen dat dat zeker je mening kan veranderen. Of het dan negatief of positief is dat hangt denk ik helemaal af van de ervaringen zeg maar die je hebt. Kijk ik kan mij voorstellen als je ergens in een woonwijk woont en er wordt in een keer tijdelijke opvang bij je neergezet en je hebt daar heel veel overlast van dat je daar een hele negatieve ervaring aan overhoudt. Maar stel dat het hartstikke goed gaat en die mensen die zijn echt heel vriendelijk en dat je daar een hele positieve ervaring mee hebt. En dat heeft denk ik ook wel te maken met het soort vluchteling die je tegenkomt. Een goed antwoord kun je eigenlijk pas geven op het moment dat je echt met die mensen in aanraking komt en ja dat gebeurt eigenlijk niet nee.

En heeft u het wel eens met mensen over vluchtelingen?

Het is nu heel actueel dus je hebt het er veel over. Veel ook inderdaad vanwege de oorlog. Aan de lunchtafel heb je het erover en dat heeft er echt te maken omdat het nu recent is. Als dat niet zo is dan is het niet echt iets waar we het regelmatig over hebben, tenzij er iets in het nieuws is geweest.

Hoe zou u die gesprekken omschrijven?

Vaak negatief, omdat wat er in het nieuws komt ook negatief is en daar ga je dan op reageren. Dan is het van zie je wel want ze doen het niet goed en zie je nou wel het blijkt toch zo te zijn. Dat is wat ik aan het begin aangaf. Als er wat positievere berichtgeving zou zijn dan gaan mensen ook sneller positief over hen praten.

Wat is uw reactie wanneer iemand negatief over vluchtelingen praat?

Nou ja soms kan ik daar zelf ook heel negatief over praten. Omdat dat dan op dat moment het nieuws is dus dat is voor jou dan op dat moment jouw waarheid. Maar als ik een andere mening zou hebben, dat iemand bijvoorbeeld heel positief dan vraag ik wel van nou wat zijn jouw beweegredenen om dan daar zo positief over te praten weet je. Als iemand dan zegt van ja je moet ook een andere kant bekijken. Ja dat snap ik alleen dit is de kant die nu belicht wordt, dus ik kan het niet van een andere kant bekijken. Je kan de andere kant niet zien. Maar wat ik wel altijd zeg, want soms kan het ook een beetje de racistische kant op gaan, wat dan zeg ik er wel wat van. Want ik moet ook eerlijk zijn. Ik vind gewoon dat het niet uitmaakt welke kleur, afkomst, man, vrouw, weet ik veel wat je bent, iedereen moet gewoon gelijk behandeld worden. Maar het moet ook gewoon gelijkwaardig zijn als ze dingen doen. Weet ik veel als er dan op één of andere camping onwils veel trammelant is geweest met allemaal Nederlandse uitkeringstrekkers vind ik dat net zo hetzelfde als wanneer dat gebeurt zeg maar met een groep vluchtelingen. Dus daarin maak ik dan geen verschil.

Zijn er buiten de besproken onderwerpen nog andere factoren die uw mening over vluchtelingen beïnvloedt?

Nee buiten wat ik genoemd heb niet. Ik denk gewoon dat organisaties heel erg moeten gaan kijken van wat er loopt en hoe procedures zijn. En wat ik net ook zei weet je zo'n groep mensen die ad hoc woont die dan ineens hun huis uitgezet worden omdat er andere mensen in moeten. Ja daarmee schep je geen goodwill zeg maar voor die mensen. En die mensen kunnen er helemaal niks aan doen hè, want die komen gewoon ergens. Zij weten niet wat er gebeurd is, maar zij voelen wel meteen als zij daar komen een soort van weerstand van de mensen om hun heen. Want zij hebben de plek ingepikt van die mensen. Dus ik denk als je dat allemaal beter begeleidt en net als nu bijvoorbeeld bij ons in de wijk zijn ze op zo'n braakstuk van die woon units aan het bouwen en daar komen zeg maar mensen die ex gedetineerden mensen die gewoon door schulden bijvoorbeeld geen huis meer hebben ex daklozen die zeg maar weer opnieuw in de gemeenschap komen die gaan ze daar zeg maar laten wonen. Dan denk ik je hebt meer van die braakliggende stukken grond. Binnen een paar weken zet je er van die woon units neer. Creëer een plek voor die mensen zodat zij daar tot rust kunnen komen. Maar doe dat niet wanneer zij een plek van iemand anders inpikken. Ik denk dat er dan ook minder weerstand is om die mensen op te vangen.

Welke factoren kunnen juist een positieve blik geven op vluchtelingen, denkt u?

Meer transparantie, meer informatie geven. Zorg misschien ook door een soort programma's op te zetten waarbij vluchtelingen contact maken met de buurt. Mijn man heeft dat bijvoorbeeld een keer gedaan, hij is weerbaarheidstrainer. En die heeft dus een aantal Afghaanse jongens heeft hij bij hem gehad om die training te geven en dan hoor je ook verhalen en weet je wat ze meemaken. En dan gaat het meer door elkaar verstrengeld. Nu is het een soort wij-hun kamp en dat we gewoon wat meer proberen om dat wat meer door elkaar heen te laten gaan. Ik snap dat als het er heel veel zijn dat dat lastig is. Dus ik vind dat er goed gekeken moet worden naar waar gaan we nu onze energie in stoppen. Goeie procedures maken. En als die mensen dan mogen blijven vind ik dat ze gewoon goed begeleidt moeten worden om de maatschappij in te kunnen. Ze komen in een maatschappij die ze niet kennen met andere gewoontes. Soms bedoelen ze dingen hartstikke goed terwijl het op een andere cultuur heel raar over kan komen. Daarom moeten die mensen daarin begeleid worden. en daarom moet je er een schifting in maken zodat je daar meer tijd voor overhoudt, zodat je niet alleen maar bezig bent met al dat gedonder van mensen die eigenlijk hier officieel niet eens meer mogen zijn. En besteed inderdaad je aandacht aan mensen die het op dat moment echt nodig hebben. Ik denk dat het daar ook echt aan schort gewoon dat die mensen gewoon een beetje in het luchtledige gelaten worden. op tv zag ik van die mooie initiatieven van gezinnen die bijvoorbeeld mensen opvangen, die verwachten dan heel veel 'dankjewel' terwijl die mensen heel gesloten zijn. Ze spreken de taal niet, ze weten niet hoe ze zich moeten uiten en ze moeten zich ineens in dat gezin inpassen. En dat gezin heeft zoiets van kijk eens wat ik doe. Terwijl die andere mensen denken van ik wil thuis zijn en niet hier zijn. Ik vind dat je daarin heel goed moet bemiddelen dat die mensen dat zo mogen vinden. Want ze komen ergens vandaan waar het heel moeilijk was en ze hebben gewoon een plek

nodig om te landen. Dan zitten ze niet te wachten op die reacties van 'oh kijk eens hier heb je allemaal knuffels' 'en kom maar even gezellig de was doen of aardappels schillen'. Kijk als die moeder dat zelf aangeeft, kunnen ze lekker meedoen. Maar eigenlijk moeten ze een plek hebben waar ze helemaal alleen kunnen zijn. En als ze er zelf aan toe zijn kunnen ze contact leggen. Ik denk dat als dat goed begeleid wordt, dat het dan voor iedereen allemaal een stuk makkelijker en de verwachtingen ook beter zijn.

Klopt het dat u vooral begeleiding belangrijk vindt?

Ja inderdaad. De begeleiding tussen de mensen die ze opvangen en de mensen die opgevangen worden, om ervoor te zorgen dat elkaars cultuur manieren leren. Wat je nu ziet is dat er veel hooggeschoolde mensen hier naartoe komen. Waarom niet gewoon op school een klasje inrichten met een lerares erbij. Waarom niet zorgen dat je ergens als die mensen ziek zijn, dat je ook zorgt dat je een dokter hebt die die mensen daar kan helpen. Met een tolk erbij dat iedereen wel gewoon in communicatie is met elkaar. Ik kan me ook voorstellen dat het je eigenwaarde opkrikt. Als je ergens vandaan komt en daar een heel goed bestaan achterlaat en dan hier als een soort tweederangsburger wordt behandeld. Vaak denken mensen dat vluchtelingen heel arme mensen zijn die geen cent te makken hebben en daarom vluchten, maar dat is helemaal niet zo. Mensen laten daar een carrière achter. Dat kan een putjesschepper zijn of iemand die heel hoog opgeleid is. Het kunnen mensen zoals jij en ik zijn. En ik denk dat die realisatie, dat we daar meer op mogen gaan zitten inderdaad om alles positiever te maken.

Interview 6

Geïnterviewde: respondent 6

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 12 april 2022 om 11.00 uur

Voordat we beginnen met het interview zal ik nog even het doel van mijn onderzoek uitleggen. Ik ben bezig met mijn scriptie waarin ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit positief kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 39 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlands

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik ben schoonmaakster.

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Oh eerste reactie als ik denk aan vluchtelingen. Dan denk ik van uit welk land kom je en wat is de oorzaak dat je gaat vluchten. Dat vind ik dan wel heel belangrijk. En is het echt dat ze moeten vluchten omdat door oorlogen ofzo, ja die beelden op tv vind ik wel altijd heel heftig. Maar als ik denk, soms heb je wel eens, althans dat hoeft niet hè, maar soms heb je een beeld van ze komen hier om een soort het gelukt te zoeken. Dat klinkt misschien wat romantisch, maar dan sta ik er wel negatiever tegenover.

Hoe zit dat met vluchtelingen die vluchten om andere redenen dan oorlog of om het geluk te zoeken?

Oh dat vind ik lastig, daar heb ik eigenlijk nooit over nagedacht dat dat überhaupt ook zou kunnen. Dat is ook lastig, is het dan vanwege homoseksualiteit ofzo? Aan de ene kant vind ik van, mensen moeten zichzelf kunnen zijn en dat zou ik heftig vinden als ze daardoor hun land moeten ontvluchten.

Welke kenmerken zou je toeschrijven aan vluchtelingen?

Bedoel je bijvoorbeeld bij wijze van spreken agressief ofzo? Dat vind ik wel lastig, want ik heb ze ook niet echt in mijn omgeving. Dat ik ermee geconfronteerd word ofzo. Ik ken vluchtelingen alleen van tv. En dat is ook wel heel gevaarlijk want media maakt je gek maar ja over het algemeen vind ik de personen die je dan op tv ziet, personen die vluchten voor oorlog ofzo, dat vind ik echt triest, echt verdrietig. Dan heb ik medelijden met die mensen. Maar als ik dan ook hoor van die verhalen dat ze in asielzoekerscentra, van die agressieve dingen. Dat ze vechten ofzo, ja daar sta ik vaak dan slecht tegenover. Ook al weet ik dat die mensen dat misschien ook doen omdat ze ook niet meer weten waar ze van voor of achter leven bij wijze van spreken.

Hoe ziet u vluchtelingen in de Nederlandse samenleving?

Ik vind dat er wel ruimte voor moet zijn. Ik vind dat er ruimte voor moet zijn en ik denk wel, althans dat beeld heb ik dan en ik weet niet hoe dat in het echt is. Maar ik denk dat mensen wel een kans moeten krijgen in Nederland en ik vind ook dat ze goed opgevangen moeten worden, dat ze echt of in centra of soms hoor je in huizen. Dat zie je nu met Oekraïne ook. En ik vind wel dat je ze niet aan hun lot over kan laten. Maar ik weet eigenlijk niet zo goed hoe dat in Nederland is geregeld.

Wat is uw eerste reactie wanneer u een vluchteling tegenkomt?

Dat ligt aan de manier waarop natuurlijk. Stel ik zie iemand echt over de grens vluchten en nou ja dat weet ik eigenlijk niet. maar stel het is iemand die bijvoorbeeld agressief is of steelt, dat doet ook niet iedereen natuurlijk. Maar dan zou ik zelfs wel weglopen misschien. Maar ik zou ze niet negeren ofzo.

In hoeverre ben je bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Nou als het daadwerkelijk, ik zou ze wel willen helpen. Als ik ze zou kunnen helpen, dan zou ik dat wel doen ja.

U heeft net al even kort de media genoemd. Volgt u de berichtgeving over vluchtelingen in de media?

Ja wel als het een hot item. Maar als het bijvoorbeeld al een maand bezig is dan word ik er wel een beetje moe van. Dan denk ik van daar gaan we weer. Ook voor die mensen vind ik het vervelend. Dan is het een soort ver van m'n bed show, ook al is het dichtbij. Als het net begint dan word je door de media er ook best wel naartoe getrokken, want bij elke talkshow zitten er dan wel mensen.

En hoe zit met vluchtelingen die uit andere landen vluchten dan Oekraïne?

Ik denk dat je er op dit moment minder van ziet. Maar dat is een tijdje geleden natuurlijk ook veel geweest. En dat vind ik ook heftig. Alleen het lijkt wel dat, en dat is ook door oorlogen of geloofsovertuigingen ofzo, maar daar wordt toch op een of andere manier minder kenbaarheid aan gemaakt. En als er geen kenbaarheid aan wordt gemaakt door media zal ik zelf niks over opzoeken op internet ofzo.

Hoe zou u de berichtgeving over vluchtelingen omschrijven?

Ik denk in eerste instantie positief en meelevend. Want dan is het nieuw en dan is het heftig en dan wil je ook eigenlijk, dan hoor je van veel mensen van ik ga dit doen of ik ga zo helpen

of ik ga mensen opvangen. En dan denk ik wel eens van zou ik dat ook doen of zou ik dat ook kunnen en willen. Dan sta ik er wel positief over. Maar na een wat langere periode ebt dat weg ofzo, dan ben je er niet meer zo mee bezig. Dan vergeet ik het eigenlijk.

Wat vindt u van de berichtgeving uit bijvoorbeeld AZC's?

Nou illegalen vind ik echt wel een dingetje. Ja dat is ook een beetje dat ik denk van, kijk het blijven mensen en dat maakt het lastig. Je wilt iedereen helpen en verder ben ik ook sociaal opgevoed, dus ik heb wel altijd het beste met iemand voor in eerste instantie. Ik zou ook niet zo snel iemand veroordelen ofzo. Maar uit asielzoekerscentra hoor je eigenlijk altijd alleen maar slechte dingen. Er zullen ook zeker positieve dingen en geluismomenten daar zijn. Maar wat je dan in Nederland hoort uit asielzoekerscentra, is dat er verkrachtingen zijn of dat er vrouwen worden geslagen, of kinderen dit. Ook in de politiek bijvoorbeeld hoor je soms slechte dingen over vluchtelingen. En dat snap ik wel want dat kan zijn omdat iemand bang voor ze is ofzo. Bang voor agressie of dat soort dingen. Of omdat mensen onwetend zijn. Bijvoorbeeld ouderen die denken van het is een ver van m'n bed show. Die vinden dat misschien eng. En je hebt extreem rechtse mensen die gewoon geen buitenlanders willen.

Wordt u door de mediaberichten beïnvloedt?

Ja dat denk ik wel. En dan denk ik meer op de mannelijke vluchtelingen. En dan eerder negatief dan positief.

Heeft u het in uw omgeving wel eens over vluchtelingen?

Alleen als ik er iets over heb gelezen, bijvoorbeeld in de app van het AD. Daar lees ik eigenlijk wel dagelijks in. Dan zijn het eigenlijk ook altijd wel de negatieve dingen die je lees of hoort. En dan heb ik het er wel thuis over met m'n vriend ofzo. En dan ja, dan heb je wel snel een vooroordeel over iemand. Terwijl, misschien hebben ze het niet eens gedaan. Die messteek of ja. Want vaak zijn het wel de agressieve dingen die je vaak hoort. Het is wel goed om dit te doen, want je wordt dan wel weer bewust van, in eerste instantie heb je een negatief beeld, terwijl het zijn ook maar mensen natuurlijk.

Heeft u het idee dat de berichtgeving objectief is?

Nee dat denk ik niet, ik denk dat het heel eenzijdig is. De media hebben er ook niks aan als het alleen maar positieve dingen zijn. Mensen parasiteren volgens mij op de negatieve dingen, dat is het leukste ook. Reality shows op tv, als het slecht gaat dan kijkt iedereen. Maar als dat goed gaat en het is rozengeur en maneschijn, dan wordt het alweer minder. Dat is een soort mensen eigen. Ik denk dat de media het kan maken of breken.

Denkt u dat het zal helpen wanneer er meer positieve berichten over vluchtelingen naar buiten worden gebracht?

Dat denk ik wel. Ja. Voor mezelf dan hè. Als je bijvoorbeeld ook een bericht krijgt van er zijn zo veel asielzoekerscentra bijgekomen en die zitten propvol en waar moeten die mensen heen. Of er zijn weer gemeentes die bijvoorbeeld tegen een AZC zijn. Daarna hoor je er niet meer zo veel van. Dan denk je waar zijn die mensen gebleven? Zijn ze goed opgevangen? Zijn ze weer teruggestuurd? Dat weet je dan niet.

U benoemt net berichten waarin wordt gezegd dat AZC's te vol zitten. Kunt u zich daar in vinden?

Nou ik heb wel het idee van vluchtelingen komen hier maar voor een korte tijd. Hè ze komen hier, en ze moeten even uit het land en ja. Ik heb niet het idee, ze hoeven niet te blijven van mij. Ze moeten wel weer terug naar hun eigen land. Maar zijn het mensen die hier huisvesting krijgen en gaan werken, dat vind ik best prima. Maar als je hier komt om een uitkering te trekken en de boel te saboteren dan denk ik wel van ga maar weer weg.

Vind u het belangrijk dat vluchtelingen een baan zoeken?

Ja als ze hier voor langere tijd zijn wel ja. Mensen die hier korter zijn, moeten wel respect hebben voor onze waarden en normen. Maar bijvoorbeeld voor onze regeltjes die we hier hebben, maar andersom vind ik dat ook. Voor mij hoeven ze dan niet per se te gaan werken ofzo. Ik heb ook geen idee van hoe zo'n procedure is hoor. Maar stel het is voor een halfjaar ofzo, ik zeg maar wat, dat vind ik prima. Zij hoeven zich dan echt niet aan te passen hoor door een taal te spreken of een baan te vinden. Want die mensen hebben een mega trauma. Ik denk bij mezelf ook van stel ik moet weg hier en kom in een ander land en iemand verwacht dat ik binnen een maand een taal gaat leren of gaat werken. Ja dan snap je niet helemaal wat een vluchteling is denk ik. Ik hoop ook wel dat wij als Nederland een bijdrage kunnen leveren om het trauma te verwerken, een ggz of iets.

In hoeverre heeft u het idee dat vluchtelingen eerlijk worden behandeld?

Ik denk dat het heel verdeeld is in Nederland. Er zijn zo veel verschillende regeringspartijen, daarmee ga je al in de clinch. En er zijn zo veel verschillende nationaliteiten überhaupt, kijk maar naar Den Haag alleen al. Daar zijn er al zo veel verschillende. Ik weet het eigenlijk niet zo goed. Je hoort wel dat mensen zeggen dat ze banen en huizen inpikken. Ik vind niet dat vluchtelingen die echt moeten vluchten voor veiligheid in hun land dat doen. Economische vluchtelingen... ik denk dat dat verdeeld is. Ik denk dat er best een groep is die, een tijd geleden toen er veel turken hierheen kwamen. Dan hoor je van de kinderen die daar nog wonen die kregen hier in Nederland de kinderbijslag. Ik vind dat we daar wel beter op moeten letten, dat kan je beter in je eigen bevolking zoeken. Mensen die hier wonen en werken, ik vind dat die daar wel recht op hebben. Of ze het echt inpikken? Ik weet het niet, die mensen moeten ook een dak boven hun hoofd hebben. Maar ik vind ook dat onze jongeren de kans moeten hebben om een huis te kunnen krijgen. Want dat is ook de toekomst voor je eigen land natuurlijk.

Heeft u het idee dat bijvoorbeeld de jongeren nu minder kans hebben op een huis hierdoor?

Ja dat denk ik wel, ja.

Heeft u wel eens contact met vluchtelingen?

Ja nee, nee niet dat ik ze op de koffie heb ofzo. Maar ik zou ze wel willen helpen. Op een zekere hoogte. Ik zou ze niet in huis nemen bijvoorbeeld, dat niet. Dat vind ik nog wel een dingetje. Maar ik heb wel bijvoorbeeld, nu ook met dat Oekraïne, heb ik wel kleding en eten bij een groep achtergelaten om mensen te helpen. Dat zou ik wel doen, maar ik zou geen mensen in huis nemen.

Heeft het contact met vluchtelingen, of het ontbreken ervan, invloed op de manier waarop u naar vluchtelingen kijkt?

Ja dat denk ik wel. Want ik denk wel dat als je een positieve ervaring hebt met iemand die zijn deel van het verhaal vertelt, dan kan je wel een beter beeld krijgen. Ik kan me enigszins iets voorstellen hoe het zou moeten zijn om je eigen land uit te gaan. Desnoods je eigen vrouw en kinderen bij de grens af moeten zetten en jij gaat weer terug bijvoorbeeld. Dat zie je nu natuurlijk bij dat Oekraïne, dat is een hot item. Maar ook daar buiten. Als je je huis en spullen moet verlaten, wij kunnen ons dat niet voorstellen. Dus als je dat met iemand zou bespreken dan zou je daar wel een ander beeld door kunnen krijgen.

Heeft u het idee dat u voldoende informatie heeft over vluchtelingen?

Nee, voor mij niet. Ik denk dat als je bijvoorbeeld percentages krijgt van dit aantal vluchtelingen blijft wel, en er is een groep mensen die weer teruggaat. Dat hoor je niet. Je hoort altijd de negatieve dingen van kom maar binnen, kom maar binnen, maar er zijn ook echt wel mensen die komen en echt heel graag weer terug willen. Dus ik denk dat als je getallen zou zien van het aantal vluchtelingen die wij opvangen en misschien ook vluchtelingen die na een jaar of een tijd weer teruggaan. Dan zie je misschien meer als van verloop.

Heeft u zelf een idee van hoe veel vluchtelingen er in Nederland zijn?

Nee ik heb echt totaal geen idee van hoe veel dat er zijn. Ik weet niet eens hoeveel AZC's er zijn. Als ik zo zou denken zou ik zeggen dat het er heel veel zijn.

Welke factoren spelen voor u de grootste rol in de vorming van een negatieve kijk op vluchtelingen?

Ik denk toch media maar ook wel de mensen zelf. De bevolking zelf en de politiek. Kijk als je daar op stemt word je daar enorm door beïnvloedt, maar stem je daar niet op dan word je er niet door beïnvloed. Kijk wat ik net al zei, economische vluchtelingen vind ik soms wel een dingetje en daar heb ik dan wel een wat sterkere mening voor, dan mensen die moeten vluchten voor hun leven bij wijze van spreken.

Welke factoren kunnen ervoor zorgen dat u positiever zou kijken naar vluchtelingen?

Ik denk toch het in gesprek gaan met die mensen. En dan niet per se dat ik in gesprek moet gaan, maar wel meer desnoods een documentaire of iets ofzo of dat talkshows er meer aandacht aan besteden. Dat je ook meer hoort van zo iemand van dit doet het met mij of dit heeft het met mijn gezin gedaan. Dat je er toch meer verhalen over moet horen of lezen. En wat ik ook vind is dat er te weinig informatie over bekend is ook bij jongeren enzo en bij kinderen. Dus daar moeten ze misschien ook iets mee doen, meer les daarover geven ofzo. Het is belangrijk om zulke verhalen te horen, maar ik weet niet of dat blijft hangen. Dan is het belangrijk om het te blijven herhalen.

Interview 7

Geïnterviewde: respondent 7

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 12 april 2022 om 14.00 uur

Allereerst heel erg bedankt voor uw tijd.

Dat is geen probleem hoor.

Voordat we beginnen met het interview zal ik nog even kort het doel van mijn onderzoek uitleggen. Ik ben aan het afstuderen en daarvoor doe ik een onderzoek naar welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Helemaal duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 31 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik werk in een winkel

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Mijn eerste reactie. Nou ja mensen die uit hun land vluchten omdat er oorlog, nou ja waarschijnlijk oorlog, of een andere dreigende situatie is waardoor ze hun land ontvluchten en ergens anders naartoe gaan.

En welke gevoelens roepen vluchtelingen bij u op?

Ik vind het altijd een beetje dubbel. Met name vind ik het heel zielig, je probeert je er altijd een beetje in te verplaatsen. Dat je denkt hoe zou jij het vinden als je in een land zit waar oorlog uitbreekt en je moet dus vluchten. Dus ik vind het wel altijd een soort zielig, medeleven. Dus ja dat overheerst wel, dat gevoel. Dat ik het wel heel treurig vind als jij je huis en haard zou moeten verlaten. We hebben het er wel eens thuis over dat we zeggen van goh hoe zou het zijn als er hier oorlog zou zijn en wij ons alles achter moeten laten, waar ga je naartoe. Ja geen idee.

Welke kenmerken zou u toekennen aan vluchtelingen?

Ik denk dat die mensen heel erg hulpeloos zijn. Kijk ik heb zelf nooit vluchtelingen ontmoet, laat ik dat voorop stellen. Je hoort natuurlijk wel heel veel verhalen in het nieuws van mensen uit opvangcentra dat daar heel veel gedoe is. Ik denk ook wel dat dat komt door die hulpeloosheid, dat wel. Mensen zijn natuurlijk angstig, ze zijn op de vlucht en hebben alles achtergelaten. Met name vind ik het heel zielig eigenlijk. Er zijn natuurlijk heel veel moeders met kinderen die op de vlucht zijn. Dus ja die ook wel een beetje hulpeloos, verdrietig zijn. Ja agressie durf ik eigenlijk niet te zeggen. Ik denk wel dat het er is. Die mensen weten ook niet waar je naartoe komt en ze misschien geen geld, kleding of eten hebben. Misschien word je dan vanzelf wel weer, tenminste sommigen misschien, agressief. Beetje van beide.

Hoe zou u reageren wanneer u een vluchteling tegenkomt?

Dat ligt aan de situatie natuurlijk. Nou ligt aan de situatie. Het ligt aan de manier waarop je iemand tegenkomt. Wie je ook tegenkomt, je reageert op zich naar mijn mening hetzelfde op mensen. Dat zou eigenlijk los moeten staan van of iemand een vluchteling is of niet. niet dat je denkt van oh dit is een buitenlander, ik heb het idee dat het een vluchteling is dus die ga ik bijvoorbeeld negeren. Je zou diegene eigenlijk moeten helpen. Dus ik denk niet dat ik er onderscheid in zou maken.

En in hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Ik denk dat ik er best wel toe bereid ben. Ik zou niet zo snel mensen weer in huis halen, dat lijkt me best wel lastig want je weet ook niet voor hoe lang het is, wie je in huis haalt en of je die mensen kunt vertrouwen. Dus dat zou ik denk ik niet zo snel doen. Contact met zou ik op zich niet erg vinden, maar het is niet dat ik een initiatief zou opzoeken om te gaan helpen. Ik weet eigenlijk niet waarom niet. druk eigen leven, dat is eigenlijk geen reden. Maar ik merk wel dat ik dat niet zo snel zou doen, hulp aanbieden of dingen naar Oekraïne brengen. Dat soort dingen. Ik vind het wel heel goed dat mensen dat doen. Veel familie en vrienden doen dat. Maar ik merk dat ik zelf niet vooraan sta om dat soort dingen te doen.

Nu zijn vluchtelingen uit Oekraïne veel in het nieuws. Hoe sta je tegenover vluchtelingen uit andere landen?

Nou daar hoor je eigenlijk niet zo veel over, dat mensen in mijn omgeving die helpen. Dat merk ik wel op social media of online, dat mensen het tegenstrijdig vinden. Kijk de oorlog in Oekraïne is heel dichtbij en het lijkt alsof ineens iedereen en alles wijkt om hulp te leveren aan mensen die in oorlog zijn met Rusland. Dat begrijp ik ook heel goed. Maar er is natuurlijk ook oorlog in andere landen. De laatste jaren zijn er wel genoeg mensen opgevangen natuurlijk, ook uit andere landen. Ik woon zelf redelijk dicht bij een opvangcentrum voor mensen uit Afghanistan of Syrië. Iets uit die kant. En je hoort wel dat mensen daar niet echt blij mee zijn. Je hoort dat er overlast is, dat ze hangen op straat of mensen lastigvallen. Dus je merkt toch wel dat mensen er niet heel erg happig op zijn. Je bent aan de ene kant blij als mensen worden opgevangen, maar zolang je er zelf maar geen last van hebt. Dat klinkt misschien niet zo aardig. Het is lastig om er een goed oordeel over te hebben. Er is in zo veel landen al jaren oorlog. En waarom wordt er zo veel hulp geboden aan mensen uit Oekraïne? Waarschijnlijk omdat je die makkelijk hulp kan bieden.

Heeft u het weleens met uw omgeving over vluchtelingen of het AZC wat bij u in de buurt zit?

Niet zo vaak moet ik eigenlijk zeggen. Meer omdat, ik heb het er vorige week met iemand over gehad omdat er een incident was. Iemand ging 's morgens hardlopen en fietsen en die voelde zich een beetje lastiggevallene door een van de vluchtelingen daar. Kijk en dan komt zoiets ter sprake, maar verder eigenlijk niet echt. Bij het begin hoor je wel altijd een beetje rumoer over wie gaan er komen, wat voor mensen zijn dat. maar eigenlijk moet ik zeggen ik heb er zelf helemaal geen last van. Het is niet dat ze bij mij om de hoek van de straat zitten, dus ik kom die mensen niet heel vaak tegen. Dus gaan m'n gesprekken er niet heel vaak over.

Heeft u ook wel eens gesprekken over vluchtelingen in het algemeen, niet per se gericht op het AZC?

Nou nu wel meer over de situatie in Oekraïne en de oorlog met Rusland. Dat je ook merkt dat er veel angst is onder familie en vrienden over wat een heftige situatie het is. En weet je waar dit gaat eindigen. De kans is natuurlijk heel groot dat wij ook in oorlog komen met Rusland. Nou ja heel groot, die kans is zeker aanwezig. Dus dat merk je wel heel erg in verschil met een Syrië of Afghanistan. Dat is dan wat meer een ver van je bed show. Je weet wel dat het er is en dat maakt het niet minder heftig, maar het heeft veel minder invloed op ons. En dat merk je wel heel erg met de oorlog in Oekraïne en Rusland, dat dat wel ineens heel erg dichtbij komt en dat je denkt dit kan ook wel eens heel veel consequenties hebben voor ons allemaal. voor ons eigen Nederland, en voor jezelf en voor familie. En dat merk je nu al met gas, boodschappen, benzine. En dat zijn alleen nog maar financiële gevolgen. Dan denk ik altijd van dat is nog wel te overzien want op zich gaat het allemaal heel goed hier in Nederland. Maar het is wel een begin. En ja en Poetin ja we weten allemaal niet waartoe hij in

staat is. En als hij het in z'n hoofd haalt om Europa aan te gaan vallen, dan weten we niet waar het gaat eindigen. Dus ja het is nog meer daarover dan daadwerkelijk over vluchtelingen. En we hebben het er thuis wel over van als je naar een programma kijkt 's avonds en ze hebben het over vluchtelingen, of er zitten vluchtelingen aan tafel dan heb je het er natuurlijk wel over wat voor heftige situatie het is voor mensen die op de vlucht zijn. En ik vind het ook heel goed dat er mensen zijn die ze opvangen. Dus je hebt het er zeker over.

Heeft u het idee dat vluchtelingen in Nederland eerlijk worden behandeld?

Ik denk het wel, ik denk dat ze zelfs een beetje voorrang krijgen op bijvoorbeeld huisvesting. Je hebt in Nederland ook schrijnende gevallen van een moeder die met haar kinderen op straat staat en nergens naartoe kan en misschien al jaren op een wachtlijst staat. En ik heb bijvoorbeeld een jonger broertje dat heel graag op zichzelf wil wonen. Maar er is geen woning te vinden of het is bizar duur of noem het maar op. Nou zijn er prima oplossingen voor, mijn broertje kan bij mijn ouders wonen en niks aan de hand. Maar je merkt wel dat er bij vluchtelingen iets anders kan. Kantoorpanden die jaren leeg staan en ineens omgebouwd worden tot appartementen. Wat ik iets heel goeds vind, maar waardoor je wel denkt waarom wordt dat niet eerder gedaan voor andere mensen, of andere Nederlanders die ook huisvesting zoeken. Dus dat is wel een beetje dat je denkt er gaan ineens heel veel deuren open die voorheen gesloten waren. Dus ik snap heel goed dat dat voor een hoop mensen ineens wrang aanvoelt.

Is dat van invloed op hoe u naar vluchtelingen kijkt?

Ik heb dat zelf niet omdat ik niet in zo'n soort situatie zit, maar ik denk dat als je in zo'n situatie zit en al jaren op de wachtlijst staat en het ook daadwerkelijk heel zwaar hebt. Dat je er dan wel flink van baalt als die vluchtelingen voorrang krijgen. Ik denk dat als je goed nadenkt dat je het misschien ook wel kan begrijpen. Ik bedoel die mensen hebben niks, die zijn echt op de vlucht en hebben hun huis en haard moeten verlaten en die gaan weg met een rugzakje met spullen. Dus het is ook wel terecht dat die een plek krijgen om te wonen. Maar het is een beetje dubbel. Het is een lastig ding. Aan de ene kant snap je heel goed dat er plek wordt gecreëerd voor die mensen, maar aan de ander kant moet dat ook voor anderen gedaan worden.

U benoemde eerder al dat u geen contact heeft met vluchtelingen. Heeft dat volgens u invloed op de manier waarop u naar vluchtelingen kijkt?

Ik denk als je het verhaal hoort van vluchtelingen, dan denk ik dat je ook persoonlijk betrokken raakt en nog meer begrip kan hebben voor de situatie. Kijkt het is al onbegrijpbaar dat zo iets gebeurt zo dichtbij. En in dat opzicht vind ik het al heftig en vreselijk, maar ik denk helemaal voor mensen die bijvoorbeeld vluchtelingen niet begrijpen. Kijk ik begrijp vluchtelingen heel goed. Ik heb een zoontje en een man thuis en het is vaak dat we zeggen van goh het zou toch wat zijn. Dat mijn man hier blijft en dat mijn zoontje en ik moeten vluchten. Dat lijkt me vreselijk namelijk. Dan kan je je op zich verplaatsen in zo'n moeder op de vlucht. En ik denk al helemaal voor jonge mensen die zeggen van ik heb nog geen huis en zij krijgen voorrang. Ik denk dat het voor zulk soort mensen helemaal goed is als ze in contact zouden komen met en het verhaal horen erachter. Dat ze horen hoe erg het is om te vluchten en hoe het is om helemaal niks meer te hebben. Want weet je het zijn ook mensen die een hele goede baan hadden, die net als jij en ik zijn. Dus ik denk wel dat het heel goed zou zijn voor sommige mensen.

Volgt u de berichtgeving over vluchtelingen in de media?

Ja maar wel in het algemeen. Ik ben wel gestopt met alles te volgen omdat het op een gegeven moment zoveel negatief nieuws is dat je alleen maar denkt hier word ik zelf ook niet meer zo happy van. Maar ik kijk wel altijd het nieuws of op 1, dat soort programma's om op de hoogte te blijven.

Merkt u dat u de berichten in de media over vluchtelingen uit Oekraïne vaker volgt of heeft gevolgd dan berichten over vluchtelingen uit andere landen?

Oh ja uit andere landen hoor je veel minder. Dan is er eigenlijk meer berichtgeving wanneer het gaat om een AZC ofzo. Kijk dan komt ineens zo'n bericht naar buiten en dan komen vluchtelingen in een negatief daglicht te staan. En nu hoor je veel meer over mensen die hulp bieden en wat er allemaal gedaan wordt. Nu hoor je ook wel negatieve berichten maar dan meer over hoe vluchtelingen behandeld worden in een AZC. Dat het slecht voorzien is en dat er weinig ruimte is en dat soort dingen. Dus daarvoor vond ik wel dat je dat veel minder hoorde.

Hoe komen vluchtelingen op u over in de media?

Ik heb best wel begrip voor de situatie weet je. Ik vind het echt heel zielig voor ze. Ik heb niet per se het idee dat vluchtelingen nu negatief worden neergezet, dat vind ik wel meevallen. Ja natuurlijk zal je best wel, je hebt natuurlijk wel tegengeluid met die woningen, de noodwoningen. Dat denk ik wel. Maar daar kunnen die vluchtelingen ook niets aan doen. Dat beslist de overheid eigenlijk, dat dat gaat gebeuren. Dus dat moet je eigenlijk bij de overheid neerleggen van joh luister goed punt dat jullie die vluchtelingen huis gaan geven maar zorg dan ook even voor een goede verdeling. Dat jullie meer huizen gaan geven aan de Nederlander ook.

Speelt de media een rol in hoe u naar vluchtelingen kijkt?

Ja dat denk ik wel. De media spelen een hele grote rol in hoe je over iets denkt.

En op welke manier heeft het invloed op uw mening?

Dat ligt er heel erg aan wel programma je bekijkt. De ene is heel erg positief en laat zien dat mensen vluchtelingen thuis nemen en laten zien hoe goed de Nederlander is en komen met cijfers over hoe veel mensen vluchtelingen willen ontvangen en dat soort dingen. En een ander kanaal laat weer zien hoeveel Nederlanders nog op een huis wachten. Dus het is een beetje verschillend per nieuwszender ook. Maar het is niet zo dat het mij nou heel erg beïnvloedt.

Welke factoren spelen voor u de grootste rol in de vorming van uw mening over vluchtelingen?

Ik denk onder andere het geweld, fysiek geweld of dat mensen die in de buurt van een AZC zich niet meer veilig voelen. Dat soort akkefietjes eigenlijk. Ik denk ook dat de woningnood een grote rol speelt, dan vooral bij anderen. Ik denk dat mensen ook zoiets hebben van vluchteling die nu uit Oekraïne vluchten, daar kunnen ze over denken van ja door jullie hebben we hogere gasprijzen enzo. Ik denk dat daardoor meerdere mensen er negatief tegenover staan. Ook al kunnen zij er ook niet zo veel aan doen.

Welke factoren hebben voor u een rol gespeeld om positief te kijken naar vluchtelingen?

Wanneer mensen een persoonlijk verhaal vertellen, ik denk dat dat mensen heel erg raakt. Ik denk dat dat ook nodig is dat je er zelf over na gaat denken en je gaat verplaatsen in die mensen. Die mensen hebben die hulp heel hard nodig. Ik denk ook wel dat heel veel mensen uit Oekraïne uiteindelijk weer terug naar huis willen. Er zullen vast ook wel bij zijn die zoiets hebben van we hebben het hier beter dan thuis. Maar dat idee heb ik zelf wel, dat heel veel mensen ook wel weer terug willen zodra het kan.

Kijkt u anders naar vluchtelingen die voor kortere tijd blijven en vluchtelingen die hier voor langere tijd blijven?

Nou dat durf ik niet te zeggen omdat ik geen direct contact heb met die mensen. Kijk ik snap ook dat mensen zoiets hebben van ik wil terug naar huis, naar mijn eigen plek. Maar ik snap ook dat mensen die het al niet heel fantastisch hadden, en je krijgt hier een goed opstapje met een woning en Nederlandse les. Dan snap ik wel dat je hier wil blijven, of in welk land je dan ook zit. Dat kan ik ook heel goed begrijpen, dat het een soort mooie nieuwe stap in je leven kan zijn.

Vindt u dat vluchtelingen die hier voor langere tijd blijven zich mengen in de samenleving?

Nou dat durf ik niet zo goed te zeggen. Je hebt wel altijd het algemeen beeld van immigranten naar Nederland toe, dat die niet zo veel doen. Geen goede inburgeringscursus doen, lekker een uitkering krijgen en hier verblijven. En dat vind ik heel erg lastig want ik heb zelf zoiets van je bent meer dan welkom als je hier uiteindelijk komt wonen. Maar dan vind ik wel dat je je moet aanpassen. Of in ieder geval de taal moet leren en een baan moet zoeken. Dat vind ik zelf wel belangrijk. Ik denk ook dat dat van mij verwacht zou worden als ik in een ander land terecht kom, wat niet meer dan logisch is. Dus als mensen hier komen en niet de taal willen leren, zich niet willen aanpassen en geen werk willen zoeken. Dan zou ik denken van ja je hebt geen reden om heir te blijven. Maar zou je die dingen wel doen, dan ben je meer dan welkom.

Net gaf u al aan dat positieve verhalen over vluchtelingen u positiever naar hen laat kijken, heeft u het idee dat dat op dit moment voldoende gebeurt?

Nou toch vind ik dat je nog best wel veel interviews ziet. Met name met bekende Nederlanders die vluchtelingen in huis binnen laten. Maar ik denk dat op zich kan dat ook, nou ja het is goed om dat te blijven doen. Bij het nieuws ga je toch wel weer snel naar de conflicten toe. Het meeste nieuws is vervelend nieuws. Dus het is wel belangrijk om dat te blijven doen en dat mensen zien dat het ook gewoon mensen zijn. Dat je hun verhalen hoort. Ik merk zelf wel dat ik er op een gegeven moment klaar mee ben. Dat staat los van hoe vervelend het is voor die mensen, maar ik wil het dan even laten even wat luchtiger, wat meer positiviteit. Ik wil niet alleen maar van dat negatieve gedoe. En dat staat dus helemaal los van hoe vervelend ik het voor die mensen vindt. Maar ik denk wel dat veel mensen dat hebben. Het is zo heftig en het gaat daar alleen maar over. Dat je bij wijze van spreken niet drie keer in de week een interview wil zien met iemand, want op een gegeven moment weet je dat wel.

Begrijp ik het goed dat er volgens u een goede balans in moet zitten?

Ja inderdaad.

Oké. Dit was mijn laatste vraag. Dan wil ik u enorm bedanken voor uw tijd.

Interview 8

Geïnterviewde: respondent 8

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 13 april 2022 om 16.00 uur

Allereerst heel erg bedankt voor uw tijd.

Geen probleem.

Ik zal voordat we beginnen met het interview nogmaals het doel van het onderzoek aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn afstudeeronderzoek waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 27 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Metaalbewerking.

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Eerste reactie? Je geen idee. Prima. Het zijn mensen die hun land ontvluchten om verschillende redenen.

En welke gevoelens roepen vluchtelingen bij u op?

Een beetje verdrietig eigenlijk. Dat mensen in een keer hun hele leven moeten achterlaten en ineens ergens naartoe moeten.

Kunt u uitleggen wat u als vluchteling ziet?

Iemand die moet vluchten. Om oorlog of economische redenen en dan ergens heen gaat om daar een beter leven te vinden. Er zijn vast nog meer redenen maar dan heb ik wat langer nodig om daarover te denken.

En heeft u het idee dat u goed weet wat een vluchteling is?

Ik heb een beetje algemene kennis. We hebben bij mij op werk ook een paar mensen die ooit gevlucht zijn. Dus ja als je die af en toe spreekt. We hebben nu ook iemand uit Oekraïne. Als ik dan vraag waarom hij hier is, dan zit daar een heel verhaal achter. En dat klopt eigenlijk wel bij het beeld wat ik had van vluchtelingen.

Welke kenmerken zou u toeschrijven aan vluchtelingen?

Vaak komen ze uit het buitenland. Het kan ook zijn dat ze een provincie ontvluchten. Maar ik denk vaak aan mensen die iets verder weg wonen. Bijvoorbeeld nu Oekraïne of Syrische vluchtelingen, maar ze kunnen ook ergens vandaan komen. Ze spreken vaak de taal niet van het land waar ze heen gaan. En de gewoontes zijn anders.

Wat is uw eerste reactie wanneer u een vluchteling tegenkomt?

Je weet niet meteen dat het een vluchteling is. Maar bijvoorbeeld op werk, werk ik nu best wel veel met een vluchteling. En het eerste wat ik vroeg was waar hij vandaan kwam want hij begon Engels tegen me te praten. Hij zei toen inderdaad dat hij zijn land was ontvlucht. In dit geval ga ik het gesprek aan, maar als ik ze tegenkom in een winkelcentrum zou ik dat niet doen.

Hoe ziet u vluchtelingen in de Nederlandse samenleving?

Nou op zich prima. Het zijn vaak wel hardwerkende mensen valt mij op. Tenminste degene met wie ik ervaring heb.

En in hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Ja wel veel. Op werk hebben we nu vier of vijf mensen die uit verschillende landen naar Nederland zijn gekomen. Een paar zijn gevlucht en een aantal om andere redenen. En ik praat gewoon normaal met ze.

Hoe zou u het contact wat u met hen hebt omschrijven?

Prettig, gezellig, we maken grapjes, we vragen naar privédingen, of we een leuk weekend hebben gehad, of we nog op vakantie gaan. Dezelfde gesprekken als die je met vrienden voert of met andere collega's.

Heeft dat contact invloed op de manier waarop je naar vluchtelingen kijkt?

Ja ik denk wel positief. Mensen hebben vaak een beetje een oordeel over ze. Maar als ik gewoon met ze samenwerk is dat gewoon prima.

Heeft u buiten uw werk ook nog op andere momenten contact met vluchtelingen?

Niet echt. Bij mijn eerste opleiding hadden we twee jongens. Dat waren ook vluchtelingen. Maar dat is alweer een aantal jaar geleden. Maar ik kom verder niet op heel veel plekken, dus ik zie ze eigenlijk niet zo veel.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen?

Ja met andere collega's, vrienden of familie.

Hoe zou u zo'n gesprek omschrijven?

Een beetje zoals dit gesprek gaat. Als ik laat merken dat er bij ons nu vluchtelingen werken en dat komt ter sprake dan zijn het wel positieve verhalen. Vaak zijn mensen wel geïnteresseerd in het verhaal erachter of de details waarom ze gevlucht zijn.

Hoe denken mensen in uw omgeving over vluchtelingen?

Ik denk wel positief. Als we het hebben over vluchtelingen dan komt er eigenlijk niets negatiefs naar boven. Niet dat het vaak ter sprake komt.

Wat is uw reactie wanneer iemand iets negatiefs vertelt over vluchtelingen?

Vaak vertel ik dan mijn positieve ervaringen. Ik laat me niet zo makkelijk beïnvloeden door iemand die iets negatiefs zegt, want ik heb veel positieve ervaringen.

En probeert u dan de andere over te halen tot positieve gedachten?

Het ligt er aan hoe ze het gesprek in gaan. Als ze een korte snauwende opmerking maken, dan wil ik ze nog wel corrigeren. Maar als het iemand is die vaker negatief over ze praat of echt andere mensen op een bepaalde manier wil beïnvloeden, dan wil ik ze wel overhalen.

Begrijpt u waarom zij negatief zijn tegenover vluchtelingen?

Ja ze zien iemand die hierheen komt en de taal niet spreekt, dat hebben ze er al snel een negatief beeld over. Maar mijn ervaring is dat als je een gewoon gesprek aangaat, dan zijn ze wel vriendelijk en ze willen vaak even hard werken. Alleen spreken ze de taal niet en ze kennen de gewoontes vaak niet. Anderen zien ook wel verschil in vluchtelingen uit verschillende landen. Je merkt wel dat mensen vaak een vooroordeel hebben over mensen uit Turkije ofzo. Vaak hoor je ze grapjes maken over dat zij stelen of dat ze ergens ruzie aan het maken zijn of drugs dealen of dat soort dingen.

Waar komen volgens u die ideeën vandaan?

Door de media. Bij wegmisbruikers zie je vaak dat die mensen in een slecht daglicht worden geplaatst. Als ze in een golf GTI rijden hoor je mensen vaak zeggen van dat zal wel weer zo'n Marrokkaan zijn, met een petje. Mensen die voelen zich vaak dan ook eerder aangesproken door agenten of worden in een negatief daglicht geplaatst. Vaak zijn ze ook geïrriteerd, dat helpt dan ook niet.

Als u het over de media hebt, volgt u berichten over vluchtelingen?

Niet specifiek. Van die berichten over hoe zo'n oorlog is tussen Oekraïne en Rusland, dan krijg je dat wel een beetje mee. Maar verder verdiep ik mij er niet echt in.

Hoe komen vluchtelingen volgens u over in de media?

Ik denk dat ze eerder negatief dan positief naar voren komen. Dat komt denk ik toch door... dat is een goede vraag. Ik denk toch door vooroordelen die mensen hebben. Of beelden op social media, dat mensen ruzie maken of dat er iets aan de hand is. Dan is het toch vrij makkelijk om slecht over iemand te denken. Het zijn toch wel Syrische vluchtelingen waar slecht over wordt gesproken, Turkije, Marokko. Het Midden-Oosten.

Op welke manier wordt u beïnvloedt door de media?

Dat is waarom ik het bewust niet op zoek. Dat wordt vaak maar een kant opgestuurd. Terwijl mijn ervaringen heel anders zijn. Daar ga ik eerder op af dan op een verhaal wat ik ergens lees.

In hoeverre heeft u het idee dat mensen eerlijk behandeld worden?

Niet per se eerlijk, maar vooral ongelijk behandeld worden.

En waaraan merkt u dat?

Je merkt toch dat ze voorzichtiger zijn. A is de taal een beetje een dingetje merk ik. Vooral op m'n werk wat het is toch even schakelen wanneer je met iemand ineens in een andere taal moet praten. Misschien willen mensen dan niet met ze praten omdat ze dat lastiger vinden of totaal niet bekend zijn met wat voor soort persoon het is. Wat z'n gewoontes zijn. En dat willen ze dan op afstand houden. Ik denk vaak dat ze een vooroordeel hebben en vaak andere mensen zouden helpen. Dan worden mensen oneerlijk behandeld.

In hoeverre heeft u het idee dat vluchtelingen verdienen wat ze krijgen?

Ik denk dat qua discriminatie, dat ze dat niet verdienen. Dat is oneerlijk. En nogmaals, mijn ervaring is heel anders. Huisvesting... om maar een voorbeeld te noemen. Op zich vind ik het terecht, die mensen komen hier en hebben alles achtergelaten en moeten ook iets. De keerzijde is, is dat die mensen vaak ook heel hard willen werken. Dus ze doen er ook wel echt moeite voor. Dat is een kant die mensen niet zien, vaak omdat ze er negatief over denken. Ze komen hier, en houden hun handje op en doen niks. Terwijl op mijn werk bijvoorbeeld, die jongens lopen minimaal net zo hard als de rest, misschien nog wel harder. A omdat ze zich willen bewijzen en b omdat ze het willen, ze willen weer iets opbouwen.

Hoe kijkt u naar mensen die hier voor een korte tijd verblijven?

Dat is niet meer dan logisch toch. Zij mogen ook een huurwoning bijvoorbeeld. Maar ik denk wel dat dat lastig is voor anderen. Er is een behoorlijk huizentekort. En voor mij bijvoorbeeld, als ik een huis zou willen kopen is dat heel lastig. Maar dat is niet ten nadele van die mensen. Dat komt door te kort aan materiaal, te weinig plek om te bouwen. Dat is niet iets waar die mensen wat aan kunnen doen. Ik kan het me wel voorstellen dat anderen er negatief door gaan kijken. Maar dat is ook wel onterecht, want ze kunnen er niks aan doen. Ik snap wel dat mensen boos zijn want de prijzen gaan omhoog, en ze kunnen nergens wonen. En daarnaast, als mensen hier tijdelijk zijn, hebben ze ook maar tijdelijk een woning. Als ze weg gaan, komt er weer een woning beschikbaar.

Wat vindt u ervan dat vluchtelingen in een AZC komen?

Dat is lastig. Het is een beetje dubbel. Je kan mensen die hierheen komen geen huis geven, want er is al een tekort. Aan de andere kant is het ook positief, want die mensen hebben hetzelfde meegemaakt. Ze spreken dezelfde taal en hebben dezelfde gewoontes. Het is niet dat iedereen uit elkaar gehaald wordt. Het zijn mensen waarmee ze zich verbonden voelen. Dus het is fijn dat ze elkaar nog hebben. Maar ideaal is het niet.

Welke factoren spelen voor u de grootste rol, waardoor u negatief naar vluchtelingen gaat kijken?

Nou sowieso de media. Want daar worden ze toch op een bepaalde manier afgebeeld. Vaak negatief. Dat ze vaak ruzies zoeken of dingen kapot maken, stelen, dat soort dingen. Of dat ze inderdaad bijvoorbeeld huizen innemen, terwijl er mensen op zoek zijn. Dat soort manieren eigenlijk. Maar ook ervaringen en vooroordelen van anderen. Ik denk dat dat vooral bijdraagt. Maar zowel positief als negatief.

De verhalen en ervaringen, of ook de media?

Ook. Ervaringen dan allebei. In mijn geval zijn het goede ervaringen, maar anderen hebben slechte ervaringen. Dat helpt dan bij een negatief beeld.

En welke factoren dragen bij om u positief te laten kijken naar vluchtelingen?

Dat is een beetje lastig. Met verhalen en ervaringen. Die mensen laten van zichzelf zien wat ze willen en wat ze kunnen. Maar ja als je 10 negatieve verhalen hoort, en 1 positieve. Dan heeft het niet zo veel zin. Het is lastig als je geen kennis hebt van iemand om dan op te wegen tegen alle negatieve dingen die je van anderen hoort. Maar ja wat ik heb gezien van hoe ze zich gedragen hoe hard ze werken en wat ze willen doen om weer wat op te bouwen voor zichzelf en hun families.

U heeft al een paar keer benoemd dat vluchtelingen in uw ervaring hard werken en zich inzetten. Vindt u dat een belangrijk punt?

Ja.

Hoe ziet u vluchtelingen die dat niet of minder doen?

Ja toch negatiever. Naar mijn idee zijn er genoeg dingen die ze kunnen en mogen doen. Ik bedoel we zijn net door de hele corona periode heen, dus er zijn heel veel bedrijven op zoek naar werknemers. Er is genoeg te doen dus ik zie geen reden waarom mensen er geen gebruik van maken. Zeker als je weer iets voor jezelf op wilt bouwen. Als dat de reden is dat je hierheen vlucht dan snap ik de gedachte niet om geen kansen te pakken als die er wel zijn.

Kijkt u er hetzelfde tegenaan wanneer mensen hier voor een kortere periode blijven?

Dan vind ik het ook jammer als ze geen werk zoeken. Of je hier nou heel lang bent of voor kort, als je kan werken waarom zou je dat dan niet doen.

Zijn er buiten werk nog andere aspecten die u belangrijk vindt voor vluchtelingen om te ondernemen?

Niet perse belangrijk. Vooral het werken. Ze hebben bepaalde gewoontes. Het is aan de ene kant lastig om daarvan af te wijken. Aan de andere kant zou het prettig zijn als ze een deel van onze gewoontes zouden overnemen. Maar dat is een vrije keuze, dan heb ik niet zoiets van dat moet. Werk is wel een essentieel ding. Verder kan ik niet echt iets bedenken. Het kan wel lastig zijn omdat ze bijvoorbeeld de taal niet spreken en andere gewoontes hebben, maar verder zie ik niet echt redenen om niet te werken. Kijk aan het begin hoeven ze niet gelijk op zoek te gaan. Dat ligt ook aan de grootte van het gezin. En je wilt weten waar je terecht bent gekomen en welke kansen je hebt snap ik dat het even duurt. Maar als je hier alleen komt en wil werken, dan vind ik het belangrijker dan wanneer iemand zes kinderen meeneemt.

Begrijp ik het dan goed dat u het belangrijkste vindt dat vluchtelingen werk zoeken wanneer ze in Nederland komen?

Ja. Anders snap ik echt niet waarom je hier bent.

En om het nog kort samen te vatten. U bent over het algemeen positief over vluchtelingen, mits ze werk zoeken en zich inzetten. De grootste rol in een negatieve kijk op vluchtelingen komt voor u voort uit de media. Maar daarnaast heeft u veel positieve ervaringen met vluchtelingen die zwaarder wegen.

Dat klopt helemaal.

Oké dan wil ik u bedanken voor uw tijd. Dit was het einde van het interview.

Interview 9

Geïnterviewde: respondent 9

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 14 april 2022 om 10.00 uur

Telefonisch

Hartelijk bedankt dat u tijd vrij heeft willen maken voor dit interview

Helemaal geen probleem. Ik help je graag verder

Voordat we beginnen zal ik het doel van het onderzoek nog aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn scriptie waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 29 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

HBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik ben HR medewerker.

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Aan oorlog.

En welke gevoelens roepen vluchtelingen bij u op?

Dat is dat ze opgevangen moeten worden, maar het is ook gedoe.

Wat bedoelt u met gedoe?

Nou ja je moet wel dingen regelen, blijven ze, moeten ze weer terug, wil je ze integreren, wil je ze allemaal bij elkaar zetten, wil je ze verspreiden. Ja dat is allemaal gedoe. Je moet nadenken over hoe je ermee verder wil.

Hoe zou u vluchtelingen omschrijven?

Ja, je hebt twee soorten vluchtelingen. De economische vluchtelingen en vluchtelingen die echt op de vlucht zijn. Dat gevoel voor economische vluchtelingen is wat ingewikkelder dan voor vluchtelingen die vluchten omdat ze voor hun leven vrezen. Er is geen kader waarvan je zegt van voldoe je daar aan dan mag je vluchten. Dat is lastig want het ligt er aan hoe de situatie is. Het is lastig aantonen denk ik dat je leven op het spel staat. Want ja waarschijnlijk als je in het land gaat vragen waar je vandaan komt, dan zeggen ze nee helemaal niet. Net als die vrouwen in Afghanistan. De taliban zeggen van nee hoor die kunnen prima hier, het is hartstikke goed voor ze. Dus ja dat is altijd lastig.

En u gaf net al aan dat u het lastiger vindt wanneer het om economische vluchtelingen gaat. Hoe kijkt u naar die groep?

Ja ook lastig. Kijk als het is omdat je gewoon omkomt van de honger, om het zo maar te zeggen. Dan heb je daar best begrip voor. Alleen als je kijkt naar de grote aantallen waarmee ze komen. En dat dat over het algemeen jonge jongens zijn, die met een mobieltje op een boot gaan zitten. Dan denk ik ja weet je is dat nou... kun je die opvangen. Kun je daar een

plek voor geven, of moet je dat niet op een andere manier regelen. Kijk maar wat er op die Griekse eilanden gebeurt of in Zuid-Spanje waar die mensen allemaal aan wal komen. Het is niet te oden. De overlast die dat veroorzaakt maar ook de ellende die dat veroorzaakt, daar zijn ze ook niet bij gebaad. Maar op het moment dat je omkomt van de honger en je moet voor je gezin zorgen. Dan kan ik me voorstellen dat je denkt van ik ga een poging wagen. Maar ja dan steek je alleen over, en probeer je er at van te maken. En als ik dat zo zie, het is wel een getekend beeld natuurlijk. Maar toch wel de laatste tijd zie je hele groepen van jonge jongens die de oversteek wagen. Dan denk ik van ja wat komen die allemaal doen.

Waar ziet u die beelden dan terug?

Ja in de media. Ja, ja. Het is natuurlijk hoe wij geïnformeerd worden over.

Volgt u de berichtgeving in de media?

Nou ik volg het niet per se zal ik maar zeggen. Maar als er aandacht aan besteed wordt, dan volg ik dat.

Hoe komen vluchtelingen op u over in de media?

Nou ja wisselend. Soms is het een, vaak in het begin als het komt van een bepaalde richting of bepaald land. Dan zijn de berichten van die mensen moeten we helpen en opvangen. Maar op een gegeven moment wordt het te veel, de toestroom is te groot. In Duitsland zeiden ze van kom maar, we hebben wel plek. Op een gegeven moment zijn het er zo veel, dan vinden de mensen die er wonen het ook niet meer prettig. Dan krijg je veel tegenstelling.

Heeft u ook het idee dat Nederland te vol is?

Nou Den Haag wel, maar de rest van Nederland... wat zou ik zeggen. Nou kijk het is natuurlijk nooit te vol. Dat is gewoon een beetje een begrip wat lastig ligt. Je kan natuurlijk altijd plek maken voor iedereen. Dat zie je nu aan die Oekraïners. Die moeten van de ene op de andere dag opgevangen worden. en daar gaan we ook voor opzij. En dat vind je denk niet erg omdat je ook het gevoel hebt dat dat tijdelijk is en dat die mensen opgevangen moeten worden. dan is het wat anders dan dat je gewoon hele woonwijken vol zet met sociale huurwoningen die dan nog volgestopt worden met allemaal vluchtelingen. Die blijven daar permanent. Die verpauperen zo'n hele wijk. Dan denk ik dat is niet de bedoeling, dat wil je niet. dat is ook lastig, je kan ze ook verspreiden. Dat het dan integreert en dat het goed komt. Maar het is best lastig ook als je hoort met de taal, dat ze allemaal moet inburgeren, Nederlands moeten leren. En dat dat toch wel heel moeizaam is. Die mensen willen ook hun eigen cultuur in stand houden. Dan denk ik ja is dat het belangrijkste als je op de vlucht gaat. Is het dan niet belangrijker dat je wel integreert en een leven op gaat bouwen, je familie hierheen laat komen om een nieuw leven op te bouwen. Dus dat ja, wat zit daar dan achter om het zo maar te zeggen. Dat weet ik ook niet zo goed.

Vindt u het belangrijk dat vluchtelingen integreren in de Nederlandse samenleving?

Ja dat vind ik wel belangrijk. Je moet zorgen dat je het land waar je naartoe gaat, dat je daar toch wel de normen en waarden respecteert. En dat hoeft niet het gevoel te zijn dat je echt op bezoek bent. Maar dat je wel de dingen doet die wij normaal vinden. Daarnaast mag je ook voor je eigen cultuur dingen doen. Sommigen zeggen van nou ik ben wie ik ben en de hele omgeving moet zich maar aanpassen aan ons. Dan denk ik waarom dan. Wat is nou het grotere doel geweest van dat je op de vlucht bent gegaan? Dat is toch niet om koste wat het kost die cultuur vast te houden, het is veel meer om een beter leven op te houden. Je ziet vaak aan andere groepen die dat hebben gedaan, die wel die integratie hebben gedaan, dat is toch anders. En ook mensen uit Iran of Irak die dat wel hebben gedaan, die ja kom je toch op andere plekken tegen. Om het zo maar te zeggen. Mensen die hier vijf jaar zitten en Nederlands praten. Dat vind ik knap, dat zou ik zelf niet kunnen. Maar je hebt mensen erbij zitten die dat kunnen. Die bouwen een nieuw bestaan op, dat is hartstikke fijn. Je hebt ook die met z'n allen gewoon nog klitten in een omgeving waarbij ze alleen maar roepen dat het anders en beter moet dan denk ik ja daar zitten we ook niet echt op te wachten.

Kijkt u dan ook anders tegen vluchtelingen die zich hebben aangepast en die dat niet hebben gedaan?

Ja ten eerste denk ik dat je de, dat de groep die meer integreert, dat die laat zien dat je gewoon als samenleving uitstekend mee door een deur kan. En dat het volgens mij dan heel Nederland roept van doe er nog maar een paar. Want we hebben hartstikke veel baadt bij dat we op zo'n manier een samenleving op kunnen bouwen. En mensen die aan de onderkant blijven hangen, dat wil niemand. Of het dan Nederlands zijn, of buitenlanders. Het is vaak dat buitenlander onvoldoende geletterd zijn en dan niet meer aan een baan komen of allemaal criminaliteit er omheen ontstaan. Dan wordt het een gedoe.

Heeft u het idee dat beide groepen anders naar voren komen in de media?

Je ziet gewoon dat we problemen hebben, of moeite hebben om het in de hand te houden. Kijk die AZC's komen ook alleen maar negatief in het nieuws. Tot aan vechtpartijen, moordpartijen in het AZC, maar ook dat er te veel mensen zitten. Om dat iedereen het eigenlijk een beetje afhoudt, van kom maar in m'n achtertuin wonen. Het is toch een negatief beeld. En die anderen, die een positieve bijdrage hebben. Daar besteden we heel weinig aandacht aan. Ik denk wel dat het zou helpen als daar meer aandacht aan wordt besteed.

Heeft u wel eens contact met vluchtelingen?

Ja weet ik niet eigenlijk. Ik heb wel contact gehad met mensen die uit een ander land hier zijn komen wonen, maar ik heb het er nooit over gehad of ze op de vlucht zijn gegaan of dat ze gewoon. Nou ja wat is een vluchteling? Is een arbeidsmigrant een vluchteling? Ik heb een collega, zijn familie komt uit Irak geloof ik. Maar die zijn volgens mij niet op de vlucht gegaan, die zijn op zoek gegaan naar een beter leven om het zo maar te zeggen. Niet omdat ze bedreigd werden door een regime ofzo. Maar ik zeg al ik heb er niet op doorgevraagd. Van zijn jullie op de vlucht gegaan of hebben jullie gezegd van we hebben hier geen werk, of ons dorp trekt het niet meer dus we gaan ergens anders heen. Wel mensen dus die van ver komen, maar niet per se dat ze vluchteling waren.

Heeft het wel of geen contact hebben met vluchtelingen invloed op de manier waarop u naar vluchtelingen kijkt?

Ja tuurlijk. Hoe meer contact, hoe meer begrip denk ik. Dat is alleen maar. Het zou alleen maar positief zijn. Alleen ja ik ben er niet heel erg mee in contact gekomen. Terwijl op het werk natuurlijk wel dat soort mensen hebben lopen. Maar ja je hebt niet echt een etiket op. Je ziet gewoon dat het iemand is die een andere afkomst heeft.

Staat u wel open voor sociaal contact met vluchtelingen?

Ja, daar heb ik helemaal geen moeite mee.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen?

Ja nou ja een beetje in de zin zoals we het er net over hebben. Hoe moet je dat in godsnaam oplossen en dat het alleen maar erger wordt omdat we gewoon de wereld open gooien. Het hele globaliseren, het internet. Iedereen ziet op een gegeven moment dat het twee deuren verder beter is. Vroeger was dat veel minder. Die signalen gaan de wereld over, dus ik kan me voorstellen dat als je jeugd bent aan de andere kant van de wereld dat je denkt van what the fuck man, we gaan het gewoon proberen. We gaan kijken of we daar ook naartoe kunnen. Dus dat wordt alleen maar erger. Daar moet je over nadenken. En daar hebben we het soms wel over. Net als die ideeën om mensen meer op te vangen in het land van herkomst. Ja prima, maar hoe doe je dat. en is dat dan de oplossing. En ik denk ook gewoon meer begrip hier. Want als je alle vluchtelingen naar huis stuurt, dan kakt de economie ook in. terwijl de mensen die het hardst roepen, die hebben daar geen idee van. Die denken alleen maar weg met die buitenlanders. Maar wie zit er dan nog de tram te besturen of haalt er het vuilnis op. Dat vinden ze allemaal niet belangrijk kennelijk, maar dat is wel zo.

Heeft u het idee dat vluchtelingen eerlijk worden behandeld?

Nou ja eerlijk... ik denk wel dat we een terughoudend beleid voeren. Dat we iets uitstralen van als je echt stempeltje vluchteling bent. Dat je een onveilige thuissituatie hebt of politiek gezocht wordt, dan nou ja dan willen ze je wel opvangen. Maar verder moeten we wel iets uitstralen van dat het hier niet heel gezellig is. Wat je ziet, die overvolle AZC's en ja dit is gewoon. En we stralen denk ik toch een beetje het luilekkerland uit. Dat hier van alles en nog wat aangevraagd kan worden en geregeld kan worden. en ja het geld klotst hier over de plinten heen. Mensen komen dan binnen en denken van ja laat maar komen. Waar kan ik dit aanvragen, waar kan ik dat aanvragen. Dat is niet het belangrijkste, misschien moeten we eerst wat anders regelen. En ik merk dat we daarin de laatste tijd wat terughoudender in zijn geworden. Het is nu als je hierheen komt, dan ga je eerst een halfjaar in een AZC zitten. En daarmee hopen ze dat dat mensen een beetje weerhoudt. Dat gevoel heb ik een beetje, ik weet niet of dat echt zo is.

Heeft hetgeen wat vluchtelingen krijgen invloed op hoe er naar hen gekeken wordt?

Nou ik denk dat de meeste mensen er negatief naar kijken omdat het vooral heel veel jonge jongens zijn die natuurlijk geen werk hebben en die hier komen en die dat beeld hebben van je kan hier van alles en nog wat aanvragen en voor de rest zich mengen in de omgeving op een negatieve manier. Want ja wat zijn ze aan het doen? Niks, hangen. Een grote mond geven. Ze komen uit een land waar mannetjes nog mannetjes zijn. En dat gedrag ventileren ze hier ook. En dat gedrag is denk ik waarom er negatief naar ze gekeken wordt, in ieder geval door mij. Ik denk ook dat als je met je ouders hierheen komt, dan kom je wel met je ouders hierheen. En als je met vier vrienden komt, dan kom je met vier vrienden hiernaartoe. Dat is toch denk ik anders.

Kijkt u dan anders naar jonge mannelijke vluchtelingen dan bijvoorbeeld naar moeders met kinderen op de vlucht?

Ja zeker. Dat is ook waarom de ruimte er nu met Oekraïners... zij mochten allemaal bij mensen thuis komen slapen. Nou probeer dat eens met vier jonge Iraniërs of Irakezen daar gaan we niet aan beginnen. Dus die beeldvorming zit er zeker.

Waardoor wordt die beeldvorming het meest gevormd?

Ja omdat, ik zeg al omdat er beeldvorming is. Dat ze negatief zijn zeg maar. Of crimineel zijn of als je ze eenmaal binnen hebt, dat ze je hele huis leeghalen. Dat gevoel zit er een beetje bij. En bij een vrouw met kinderen uit Oekraïne is dat gevoel er niet. dan is het gevoel dat ze veel meer dankbare mensen tegenover zich hebben in plaats van profiteurs om het zo maar te zeggen.

Heeft u het idee dat dat een objectief beeld is?

Ja dat is lastig. Dat weet je niet. er kunnen net zo veel gedoe opleveren met die Oekraïners dan met de bootvluchtelingen uit Eritrea.

Welke factoren spelen voor u de grootste rol in een negatieve kijk op vluchtelingen?

Nou de laatste, ik vind dat die bootvluchtelingen wel negatief effect hebben gehad. Al die jonge gasten die allemaal op een boot springen. Dat is natuurlijk triest want die hebben bakken met geld moeten uitgeven om hierheen te kunnen komen. Maar we hebben daardoor wel een hele toestroom gehad van jonge mannen waar we niks mee kunnen. En die gewoon. Nou je zou op Lesbos wonen om het zo maar te zeggen. Dat hele eiland is vergeven. En die oversteek van Calais naar Engeland, als die mensen die daar... dat is gewoon een grote getto geworden van al die jongens die naar Engeland wilden. Met dat soort beelden raken wij mee beïnvloedt. En dat is natuurlijk ook niet te doen. Ook als je daar op die boot zit. Ten eerste is het levensgevaarlijk, ze hebben bakken met geld uit gegeven om er te komen, het is gewoon een grote maffia bende die daar achter zit. Dus ondanks het fijn dat wij vinden dat ze hier komen profiteren, zijn ze ook gewoon slachtoffer van die maffioso die ze hier aan wal brengen, het geld afnemen, en zeggen jullie redden het wel. Het is gewoon een groot probleem.

Welke factoren zorgen ervoor dat u ook positief kijkt naar vluchtelingen?

Ik denk dat het zou helpen om de mensen die in onze ogen goed doen, om die meer naar voren te halen en de toestroom van die hele grote aantallen, om die toch wat te drukken en laten we nou proberen om dat gedoseerd te doen. Op een beheerste manier zeg maar die mensen te helpen. En misschien is het wel een manier om ze daar op te vangen of daar tijdelijk op te vangen. En dan door te zetten naar plekken waar je ze begeleid en ontvangt. In plaats van ze op te sluiten in een AZC om het zo maar te zeggen.

Oké, dat was mijn laatste vraag. Ik wil u enorm bedanken voor uw tijd.

Geen probleem, dat viel hartstikke mee.

Interview 10

Geïnterviewde: respondent 10

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 14 april 2022 om 18.00 uur

Telefonisch

Allereerst wil ik u bedanken voor uw tijd

Oh geen probleem, ik help je graag.

Allereerst zal ik het doel van mijn onderzoek nog aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn afstudeeronderzoek waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 33 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik ben chauffeur.

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Mensen die uit hun land weg gaan voor oorlog of etnische problemen.

En welke gevoelens roepen vluchtelingen bij u op?

Die moeten we gewoon helpen. Dat is heel makkelijk. Dat is heel zielig.

Welke kenmerken zou u toeschrijven aan vluchtelingen?

Mensen die weg vluchten om een oorlog of wat ze zijn, en die een veilige haven zoeken.

Hoe ziet u vluchtelingen in de Nederlandse samenleving?

Dat lijkt me geen probleem. Die mensen moeten hier gewoon opgevangen worden. en op het moment dat het weer veilig is in hun land dan, als de situatie veilig is, dat ze dan eventueel weer terug gaan.

In hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Daar heb ik helemaal geen problemen mee. Ik zou ze graag willen helpen op mijn manier.

Welke manier is dat?

Door vriendelijk tegen ze te zijn en wanneer ze om hulp vragen, ze te helpen.

Hoe zou u reageren wanneer u een vluchteling tegen zou komen?

Behulpzaam. Ik zou willen helpen, op alle manieren willen helpen eigenlijk.

Zou u anders reageren op iemand die gevlucht is dan iemand die dat niet is?

Ja, heel zeker.

Op welke manier? Hoe ziet u daar verschil in?

Het is een beetje moeilijk om uit te maken waar dat verschil in zit. Maar een vluchteling vlucht om een bepaalde reden en een ander, ja dan wil ik eerst even weten waarom die als vluchteling wordt aangemerkt.

Hoe is uw mening tegenover vluchtelingen ontstaan?

Nee dat is gewoon algemeen, vluchtelingen moet je helpen. Mensen die in nood zitten moeten geholpen worden. en dat maakt niet uit op wat voor manier, ze moeten gewoon geholpen worden.

Heeft u het idee dat vluchtelingen in Nederland eerlijk worden behandeld?

Daar heb ik mijn twijfels over, omdat er vaak geen onderscheid wordt gemaakt tussen buitenlanders en vluchtelingen. Die haal je nogal gauw door elkaar. Maar een buitenlander en een vluchteling die hier onderdak zoekt, dat is totaal verschillend.

Hoe ziet u daar het verschil in?

Nou er zijn mensen die komen hier als zogenaamde vluchtelingen, terwijl het eigenlijk helemaal geen vluchteling is. En een echte vluchteling... ja dat spreekt voor zich. Ik denk dat vluchtelingen de dupe worden van buitenlanders. Er zijn een hele hoop mensen die zich vluchteling noemen onder een hoop voorwendsels die proberen om hier een status vluchteling te krijgen. Dan is het lastig onderscheid maken.

In hoeverre heeft u het idee dat mensen die gevlucht zijn eerlijk worden behandeld?

Ik denk dat het ook voor anderen lastig is om onderscheid te maken. Dat is het moeilijkste. Ja mensen die echt hulp nodig hebben die worden af en toe niet geholpen. Ja er zijn zo veel mensen die misbruik maken van de vluchtelingenstatus. Het wordt op een hoop gegooid. Het moet duidelijker zijn wie echt vluchtelingen zijn en wie niet. maar ja doe dat maar eens.

In hoeverre heeft u het idee dat de wereld rechtvaardig is?

Nou dat is voor mij 0,0. Rechtvaardigheid bestaat helemaal nergens.

Waardoor heeft u dat idee gekregen?

Nou dat weet ik niet. als je zo de media volgt. Mensen worden achter gesteld, mensen maken misbruik van situaties. Er wordt gewoon niet genoeg aan gedaan om dat onderscheid te maken. En daardoor worden mensen die hier in Nederland zitten, ik hou het nu even op Nederland, mensen die een zogenaamde vluchtelingenstatus hebben die dat helemaal niet verdienen, daar wordt niks aan gedaan. En de echte vluchtelingen, ja dat wordt allemaal over een kam geschoren. En ja het is niet duidelijk, maar het is ook niet duidelijk te maken.

Zou het voor u helpen wanneer er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt?

Ja tuurlijk zou dat helpen. Alleen er wordt te weinig aan gedaan in de politiek om dat verschil te maken. Want er zitten hier mensen, en die zitten hier al heel lang om asiel aan te vragen en die hebben een nee gekregen. En die moeten dan weg, en die gaan niet weg. En daar wordt dan ook niks mee gedaan, ze worden niet teruggestuurd. En dat blijft allemaal hangen. En dat maakt het een beetje het onderscheid voor mensen. Degene die gevlucht zijn en mensen die als vluchteling aangemerkt staan en het niet verdienen, ja dat is moeilijk te zien. Wat nou precies de echte vluchtelingen zijn. Dat is een beetje moeilijk, een moeilijk verhaal.

Hoe kijkt u naar negatieve verhalen over vluchtelingen?

Ja dat gebeurt wel natuurlijk, bijvoorbeeld het inpikken van de huizen. Het is al een beetje krap in Nederland. Maar ja dat heeft te maken met de vorige vragen. Er zijn een heleboel vluchtelingen die hier nog zitten en hier niet thuis horen. En daardoor komt het ook dat nijpend woninggebrek. Er wordt niet genoeg onderscheid gemaakt. Want als echt

vluchtelingen, die hebben wat mij betreft wel recht op kosten en inwoning. Maar er zit zo veel tussen wat er gewoon niet meer tussen hoort. En daar wordt geen verschil in gemaakt.

Vindt u het belangrijk dat mensen die geen status krijgen, terug moeten?

Heel duidelijk. Mensen die geen status krijgen moeten gelijk terug. Maar die verdwijnen hier, ergens tussen de nevelen. En dat is heel jammer, daar is geen duidelijkheid over. Mensen die teruggestuurd moeten worden, worden niet teruggestuurd en daar schoort ook een heleboel aan.

Hoe komen vluchtelingen op u over in de media?

Ja juist nu met dat Oekraïne heb je een groot verschil. Nou heb je echt een duidelijk beeld van wat echt vluchtelingen zijn. Dat kunnen ze niet anders neerzetten. De media moet daar op reageren. En dan krijg je ook echt een beeld van dit zijn echte vluchtelingen. En alles wat daarvoor zit is een beetje nevelig. Ik vind het zo moeilijk. Er worden geen concrete dingen gedaan in Nederland wat betreft onderscheid maken. We lopen gewoon echt een beetje achter op de aanpak. Dat snap ik ook wel, er zijn zo veel mensen en dat kan je niet allemaal volgen. Alles wat er nu binnenkomt wordt volgens mij wel redelijk geregistreerd. Dus dat kunnen ze wel in de gaten houden, maar de registratie van wat er ooit geweest is, is echt een puinhoop. En daar gaat heel veel mis.

Merkt u verschil in hoe vluchtelingen overkomen in het nieuws? U noemt net bijvoorbeeld dat het met mensen uit Oekraïne heel duidelijk is. Hoe zit dat met anderen?

Ja met Syrië was het volgens mij ook wel duidelijk. Alleen op een of andere manier hebben we het idee dat Oekraïne al een beetje bij Europa hoorde. Er zijn natuurlijk een hoop landen bijgekomen, bij Europa. En om een of andere reden hoorde Oekraïne daar ook een beetje bij, het was losgekoppeld van Rusland. Voor mijn gevoel dan. En daarom wordt er ook zo gereageerd. Die mensen hebben een democratie, en in Rusland is dat natuurlijk niet. Die mensen zijn losgekomen van het communisme, althans dat wilden ze. En ja dan voel je daar toch meer bij van die horen bij ons, niet meer bij Rusland. En daar zit volgens mij het verschil nu. Mensen uit Syrië, ja dat is toch een beetje Verweggistan voor je idee. Oekraïne hoort er bij.

In hoeverre heeft u het idee dat er in de media onderscheid wordt gemaakt tussen buitenlanders en vluchtelingen?

Dat is heel moeilijk. Vaak worden buitenlanders en vluchtelingen over een kam geschoren, en dat is natuurlijk helemaal niet zo. Buitenlanders kent men al vanaf de gastarbeiders. Dat zijn de mensen die toen welkom waren. Alleen ik heb het idee, vluchtelingen zijn altijd welkom in Nederland. Buitenlanders ook. Alleen wanneer het gaat om buitenlanders die hier naartoe komen om profijt te hebben van onze sociale voordelen, kinderbijslag enzo. Nou ja dat valt onder het hoofdstuk buitenlanders. En vluchtelingen is een totaal ander iets. Dat kan je niet met elkaar vergelijken. Maar vluchtelingen ja dat zijn mensen, die komen hier naartoe en die willen ook weer terug naar huis als het weer veilig is. En buitenlanders komen hier naartoe want die denken mooi dat is een land waar ik lekker kan zitten, alles is gratis een beetje. Ja daar ben ik gauw klaar mee met dat soort mensen. Mensen die hierheen komen voor economische redenen mogen van mij gelijk weer weg.

In hoeverre vindt u dat vluchtelingen zich moeten aanpassen wanneer ze hier zijn?

Ik denk als het echt vluchtelingen zijn die een andere thuishaven zoeken, dus die denken van ik kan niet meer terug. Die hebben genoeg redenen om zich aan te passen, en die doen ook alle om hier te blijven. En dat is een duidelijk verschil tussen de buitenlanders die hierheen komen voor economisch gewin. De vluchtelingen die echt hierheen komen en iets hebben van als ik terug kan, dan ga ik terug. En als ik niet terug kan nou dan bouw ik daar iets op. En die hebben er ook alles voor over en dat is heel anders dan degenen die hier komen van mooi het is hier allemaal goed geregeld en gratis en daar gaan we even misbruik van maken.

In hoeverre heeft u het idee dat de berichtgeving in de media uw mening beïnvloedt?

Totaal niet. daar heb ik mijn eigen mening over. En wat ze in de media schrijven, dan denk ik ik heb daar mijn eigen mening over en ze mogen schrijven wat ze willen.

Heeft u wel eens contact met vluchtelingen?

Nee niet echt vluchtelingen. Ik moet eigenlijk zeggen dat waren mensen, die kwamen hier eigenlijk om een ander leven op te bouwen. Maar dat was meer om gebruik te maken van het economisch gewin. Maar vluchtelingen, nee. Echte vluchtelingen ken ik niet.

Hoe zou u het contact met hen omschrijven?

Ik denk meer negatief. Het was echt duidelijk dat ze hier waren om het beter te hebben qua uitkeringen en leefomgeving omdat ze lekker gesteund werden door de staat.

In hoeverre heeft dat contact uw mening beïnvloedt?

Niet. zo dacht ik er al over. Het heeft het meer bevestigd.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen?

Nee. Wel over buitenlanders maar niet over vluchtelingen.

Hoe zou u die gesprekken omschrijven?

Nou ja dat is meestal over de negatieve dingen van buitenlanders. Voor mijn gevoel, buitenlanders die hier zitten, even los van de gastarbeiders die er vroeger waren, die zijn hier toch echt niet omdat ze het zo'n fijn land vinden. Ja ze vinden het fijn omdat er van alles geregeld wordt voor ze. En dat is totaal iets anders dan vluchtelingen. Dat is een hele andere groep mensen. Soms wordt daar niet zo veel verschil in gezien door mensen hier denk ik. Het is allemaal buitenlander, buitenlander, en of het nou vluchtelingen zijn of iemand die hier vlak na de oorlog kwam om het land op te bouwen of iemand die heir is om zeg maar het sociaal inkomen. Het wordt allemaal een beetje door elkaar gehaald. De duidelijkheid is er niet.

Waardoor komt het dat het onderscheid niet duidelijk is volgens u?

Door de media. En door hoe de Nederlandse staat is opgesteld. Alles wat hier binnenkomt, of het nou vluchteling is of buitenlander. Ze krijgen alles, huisvesting, kinderbijslag, een uitkering, weet ik wat allemaal. terwijl het voor de Nederlanders steeds moeilijk wordt om rond te komen. De belasting gaat omhoog, uitkeringen die niet meegroeien. Het lijkt er op dat voor buitenlanders alles is toegestaan. Die mensen krijgen gewoon alles. Terwijl Nederlanders gewoon echt, die worden gewoon echt gekort op alle kanten. Het is gewoon niet rechtvaardig meer. Terwijl buitenlanders die daar eigenlijk geen recht op hebben, krijgen ook woningen toegekend. En dat zet kwaad bloed tegen buitenlanders. En dat heeft ook negatief effect op vluchtelingen. Die worden nu aangezien van die komen hier en krijgen alles. En dat is een beetje jammer. Maar ja dat is de Nederlandse staat die dat toestaat.

U benoemt al een aantal keer de Nederlandse staat en heeft eerder de politiek benoemd, in hoeverre heeft u het idee dat zij invloed hebben op hoe u naar vluchtelingen kijkt?

Dat vind ik lastig. Ik voel de politiek totaal niet, dat verandert niet omdat de politiek... oké om het even zo maar te zeggen. Iemand stemt op een partij en dat is de laatste jaren, dat zijn de beetje aparte partijen omdat mensen verandering willen. Maar die verandering wordt niet doorgezet omdat die partijen. De partijen die nu aan de macht zijn zeg maar, die zeggen daar gaan we niet mee samenwerken. In feite is de democratie naar de sodemieter. Want wat mensen kiezen, die mogen niet meedoen. Dan krijg je overal scheve gezichten. Dat telt ook allemaal mee. Er zijn partijen die opkomen voor vluchtelingen, en er zijn partijen die er totaal tegen zijn. En dan denk ik ja in een democratie dan zou je toch zeggen van de partijen die de meeste stemmen krijgen, daar moet je toch mee samenwerken. Maar die worden nooit in beslissingen meegenomen waardoor de heel bevolking het ermee eens is. En dan wordt die kloof steeds groter.

Hoe denkt uw omgeving over vluchtelingen?

Ik denk hetzelfde als ik. Tenminste de mensen met wie ik praat, mijn collega's enzo die hebben allemaal eigenlijk een beetje hetzelfde idee als ik.

U heeft net al een aantal factoren benoemd waardoor u eventueel negatiever kan kijken naar vluchtelingen.

Ja dat negatieve is niet echt op vluchtelingen toe te passen. Dat is juist toe te passen op de buitenlander. Daar zit het grote verschil. Vluchtelingen en buitenlander, dat verschil wordt niet gemaakt. Vluchtelingen vallen ook onder het mom buitenlander, en dat klopt niet. dat moet apart gescheiden zijn. En die lijn is een beetje zoek.

In hoeverre zou u anders kijken naar beide groepen wanneer er wel een duidelijk verschil wordt gemaakt?

Als er een duidelijke scheidingslijn zou zijn, zouden mensen geen problemen hebben met vluchtelingen. Alleen het probleem met buitenlanders blijft. Totdat de Nederlandse staat zegt van nu gaan we het goed aanpakken. We gaan degenen die hier niet horen, er uit zetten. En buitenlanders die wel mogen blijven, dat wordt een ander verhaal. Maar vluchtelingen moeten altijd welkom zijn. Zo is het.

Wat zou u nog meer helpen om positiever te gaan kijken naar vluchtelingen?

Nou juist door het weghalen van die, dat onderscheid wat nu gemaakt wordt tussen buitenlanders en vluchtelingen. Als dat weg is en het echt duidelijk is wat nou het verschil is en wat een buitenlander is die mag blijven, en wie weg moeten. Daar moet iets aan gedaan worden. dat zou zo veel schelen. Mensen die niet mogen blijven, die moeten gewoon weg. Dan heb ik het even niet over de extravagante dingen zoals kinderen die hier al 15 jaar wonen, dat die terug moeten. Die zijn hier opgegroeid en die moeten ineens weg, dat vind ik echt verschrikkelijk. Die mensen mogen hier van mij best blijven. Maar dat dat soort dingen, nou eccesief echt waar. Dat blijf ik moeilijk vinden. Het is raar dat dat soort dingen wel kunnen, dat mensen die heir al zo lang zijn dat ze eigenlijk wel recht hebben om hier te blijven, dat die teruggestuurd worden. en degenen die teruggestuurd moeten worden, dat die niet teruggestuurd worden. dat is heel raar. Dat helpt ook allemaal niet met de acceptatie van buitenlanders en vluchtelingen.

U gaf net aan dat het verschil duidelijk moet zijn, is er nog iets anders wat volgens u zou helpen?

Nee. Verder niet. ik denk echt dat dat het verschil moet maken.

Oké dan wil ik u enorm bedanken voor uw tijd. Dit was mijn interview.

Interview 11

Geïnterviewde: respondent 11

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 15 april 2022 om 14.00 uur

Telefonisch

Hartelijk bedankt dat u tijd vrij heeft willen maken voor dit interview

Oh helemaal geen probleem.

Allereerst zal ik het doel van het onderzoek aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn afstudeeronderzoek waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 32 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik werk in de zorg. Als begeleider op een woning.

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Oorlog. Nu met Oekraïne is het heel actueel hè.

En welk gevoel roepen vluchtelingen bij u op?

Ja die mensen uit Oekraïne vind ik wel heel erg zielig. Maar je hebt ook andere vluchtelingen, daar hoor je niet altijd goede dingen over.

Welke kenmerken zou u toeschrijven aan vluchtelingen?

Ik denk dat dat ook verschillend is. Mensen uit Oekraïne bijvoorbeeld, die willen heel graag een fijne plek vinden voor zichzelf en vaak ook voor hun kinderen. Dus die zetten wel door. Maar van anderen, waar je die slechte dingen over hoort daar zou ik dat niet van zeggen. Maar ik weet nou ook niet echt wat ik dan over ze moet zeggen.

Wat is uw eerste reactie wanneer u een vluchteling tegenkomt?

Dat zou ik niet weten. Ik heb geen contact met vluchtelingen. Ik denk niet dat ik anders zou reageren, maar dat weet ik niet eigenlijk.

Bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Ja op zich wel. Als het gewoon aardige mensen zijn, dan waarom niet.

Wat vindt u van vluchtelingen in onze samenleving?

Nou kijk dat is wat ik net bedoelde. Al die verhalen die je hoort over vluchtelingen in AZC's dan denk ik ja wat doe je hier... je bent alleen maar met slechte dingen bezig. Dan denk ik ja die hoeven hier niet per se te zijn, ze voegen niets extra's toe, snap je. Maar tuurlijk heb je ook mensen die zich aanpassen enzo, ja dan is het ook gewoon prima. Dan mag je hier wel gewoon zijn van mij.

Vindt u het belangrijk dat vluchtelingen zich aanpassen wanneer ze hierheen komen?

Ja dat vind ik wel. Je bent toch in een ander land waar je opvang kan krijgen. Je kan dan niet alles hetzelfde doen als in je eigen land. Hier is een andere cultuur.

Op welke manier vindt u dat vluchtelingen zich moeten aanpassen?

Nou door de taal te leren. Het is wel belangrijk dat je je kan uitdrukken in de taal van het land waar je bent. En ik denk ook wel dat het belangrijk is om te werken. Niet iedereen kan dat, en op korte termijn hoeft dat ook helemaal niet. Maar ik bedoel het is ook niet de bedoeling dat je hier jaren zit zonder te werken.

U gaf net al aan dat u geen contact heeft met vluchtelingen. Heeft het ontbreken van het contact invloed op hoe u naar vluchtelingen kijkt?

Geen idee. Ik denk het niet eigenlijk. Kijk het is wel... ja hoort veel verhalen dus dan denk ik ja wil ik dan wel contact met die mensen. Maar aan de andere kant.... die verhalen hoeven niet allemaal waar te zijn. Dus dan kan contact juist wel helpen. Maar dat weet ik nu niet omdat ik dus geen contact met ze heb. Ik vind het een beetje lastig om te zeggen of het mij beïnvloedt dat ik geen contact heb. Ik zou opzich vluchtelingen best willen helpen. Met eten en kleren sturen enzo. Maar ik zou geen mensen in huis willen hebben.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen?

Ja af en toe.

Met wie heeft u het er over?

Met mijn vriend bijvoorbeeld of vrienden.

En hoe zou u die gesprekken omschrijven?

Nou we hebben het er niet zo vaak over. Maar als we het er dan over hebben dan is het meer over de nieuwsberichten die je voorbij ziet komen. Nu de laatste tijd gaat het natuurlijk wel wat vaker over vluchtelingen met die mensen uit Oekraïne enzo. Maar dat is ook wel weer een beetje afgenomen. Aan het begin volgde ik dat heel erg en dan hadden we het er wel over van goh wat erg hè. Maar nu volg ik het wat minder dus ja... weet je dan heb je het er ook gewoon wat minder over.

Had u het voor de vluchtelingen uit Oekraïne ook over vluchtelingen?

Niet echt. Kijk je hoort wel die verhalen uit AZC's enzo. Dan heb je het er wel af en toe over van jeetje heb je dat gehoord. Maar dan zijn het vaak de wat negatieve verhalen die je bespreekt. Van incidenten enzo dan. Maar nu bijvoorbeeld, nu zie je bijna niks voorbijkomen van andere vluchtelingen. Dan heb ik het er ook helemaal niet over.

Hoe kijkt uw omgeving naar vluchtelingen?

Dat weet ik eigenlijk niet zo goed. Als we het er over hebben dan gaat het vaak over negatieve dingen zoals ik net zei. Maar dat komt uit de media. Ik denk dat ze er wel een beetje hetzelfde naar kijken als ik. Maar het is niet iets wat ik aan ze vraag, dus ik weet het niet echt.

Hoe reageert u wanneer iemand negatief over vluchtelingen praat?

Ik doe niet heel veel denk ik. Ergens kan ik het wel snappen door alle negatieve berichten die worden verteld over vluchtelingen. Dan krijg je ook een bepaald beeld natuurlijk. Het is niet zo dat ik er iets van zou zeggen, nee dat niet. stel het gaat over een nieuwsbericht wat ik ook heb gezien dan zal ik het er misschien wel over hebben met die ander. Maar anders zou ik er niet zo veel mee doen. Ja het is niet aan mij om er wat van te zeggen toch, moet die ander zelf maar weten.

U noemde al een paar keer de media. Volgt u de berichten in de media over vluchtelingen?

Nee niet meer. Kijk aan het begin met die oorlog in Oekraïne dan kwam je er niet onderuit. Overall was nieuws te zien over de oorlog natuurlijk, ja dan kijk je er wel naar. Maar dat doe ik nu ook niet meer. Je ziet er wat minder van, ja je hoort het nog wel natuurlijk, maar het is minder dan aan het begin natuurlijk. Het is niet dat ik het zelf op ga zoeken. Dus af en toe zie je wel wat voorbijkomen, maar het is minder geworden.

Hoe zit dat met berichten over vluchtelingen uit andere landen?

Die zie je nu natuurlijk nog minder. Ik moet zeggen dat ik dat nooit echt gevolgd heb. Ik weet niet waar dat door komt. Die berichten over vluchtelingen uit Syrië enzo, ja dat is wel veel in het nieuws geweest ook natuurlijk. Maar dat was wel anders. Nu hoor je veel over mensen die vluchtelingen in huis nemen en hulp bieden en weet ik het wat. Dat was toen bij anderen niet. Je ziet toch dat mensen nu meer hulp aanbieden dan anders. Maar waar dat door komt weet ik niet. Je ziet nu eigenlijk helemaal geen berichten meer over vluchtelingen uit andere landen, of nou ja die zie ik niet meer. Als je dan al iets hoort zijn het verhalen uit AZC's. dat zijn niet de beste verhalen natuurlijk. Maar het is niet dat ik er dingen over op zoek enzo.

Hoe zou u de berichtgeving over vluchtelingen omschrijven?

Ja dat is ook weer zo verschillend. Als ik het dan heb over die berichten uit AZC's, ja dat zijn niet zo goeie verhalen natuurlijk. Dan hoor je veel over dat ze vechten met elkaar of onrust veroorzaken in de buurt. Dat gaat dan vaak over jonge mannen. Dat die daar zitten en met elkaar ruzie zoeken enzo. Of dat die vrouwen lastigvallen. Ja dan denk ik wel van waar ben je nou bezig. Je komt hier voor een beter bestaan en dan doe je dit. Dan pak je het niet echt goed aan als je het mij vraagt. Aan de andere kant heb je ook wel eens verhalen van vluchtelingen die iets heel moois hebben opgebouwd. Dat zie je niet zozeer in de media maar hoor ik dan meer van mensen om mij heen. Een aantal jaar geleden ben ik bijvoorbeeld verhuisd, toen zijn er vluchtelingen in mijn oude huis terechtgekomen. Dat was een huurwoning. En ik weet dat er mensen in de buurt wel ideeën bij hadden, dat zij voorgetrokken werden enzo. Maar uiteindelijk zijn het hele vriendelijke mensen en doen ze leuk mee in de buurt. Dan denk je van kijk zo kan het dus ook. Dat is nou leuk om te horen. Maar dat soort verhalen hoor je niet zo veel op tv.

In hoeverre beïnvloeden de berichten over vluchtelingen u?

Dat weet ik niet zo goed. Kijk ik deel sommige gedachten wel die ik in de media dan bevestigd krijg. Over die jonge mannen in AZC's dan. Ik ken die mensen ook helemaal niet. dus het enige wat ik hoor zijn de verhalen in de media. Dus het zou best kunnen dat dat mij beïnvloedt. Maar ik weet het niet zo goed. Stel ik zou die mensen kennen, zou het dan anders zijn? Weet je dat zijn van die dingen... dat weet je nou eenmaal niet. je kent het maar van een kant. Ik denk wel dat het zou helpen als je meer positieve verhalen hoort. Net als dat voorbeeld wat ik net gaf... dan hoor je het van een andere kant. En dan denk je wel van kijk, dat is leuk. Het kan anders dan hoe je het altijd hoort. Dus ja wie weet helpt dat.

In hoeverre heeft u het idee dat vluchtelingen eerlijk worden behandeld in Nederland?

Daar heb ik echt geen idee van. Kijk ze krijgen wel van alles hè... een uitkering, kinderbijslag, woningen enzo. Dus ik denk dat ze zo wel wat beter worden behandeld zelfs, dan de Nederlanders. Je ziet natuurlijk dat de woningmarkt al krap is en dat het daar niet goed mee gaat, dan snap ik dat het lastig is als mensen een woning willen en het dan niet kan. Dan ga je misschien wel denken dat het aan de vluchtelingen ligt. Dat snap ik wel ja. Je wil natuurlijk ook een huis hebben en als dat niet kan dan ga je andere mensen er de schuld van geven. Maar is het hun schuld? Ja dat weet je niet echt hè. Aan de andere kant denk ik dat vluchtelingen ook wel veel gediscrimineerd worden. dan bedoel ik niet de vluchtelingen uit Oekraïne, die mensen worden veel geholpen enzo. Ineens staan alle deuren voor hun open. Ik denk dat zij daar heel veel geluk mee hebben. Voor anderen zie je dat niet gebeuren. Ik heb nog nooit gehoord dat iemand mensen uit Syrië of andere landen heeft opgevangen. Ik denk dat die mensen het nu ook niet eerlijk vinden. Zij worden natuurlijk wat minder goed behandeld als je er zo naar kijkt. AZC's zijn volgens mij ook geen pretje om er te wonen. Ik zou dat niet graag willen. Maar ze krijgen er wel veel voor terug zoals dat geld enzo.

Wanneer ziet u iets als rechtvaardig?

Nou ik zie iets als rechtvaardig... wanneer mensen gelijk worden behandeld en gelijke kansen krijgen. Dat een beetje. Dat mensen behandeld worden zoals ze zouden moeten.

Heeft u het idee dat de wereld rechtvaardig is?

Nee dat denk ik niet. je hoort toch veel verhalen over mensen waar slechte dingen mee gebeuren bijvoorbeeld. Al die nare verhalen die je eigenlijk niet wilt horen. Over verkrachtingen en moorden enzo. En ik denk dat er ook heel veel corruptie is waardoor mensen niet eerlijk behandeld kunnen worden. met die vriendjespolitiek weet je wel. Ik denk dat dat wel heel veel gebeurt, ja. Dus ik denk dat het voor een heleboel mensen niet rechtvaardig is, de wereld.

In hoeverre wordt u eerlijk behandeld?

Ik denk dat ik wel eerlijk word behandeld. Ik word niet gediscrimineerd ofzo. Wel is het nu natuurlijk dat alle prijzen enzo omhoog gaan en dat het moeilijk is om een huis te kunnen kopen bijvoorbeeld. Ja daar kan wel wat aan gedaan worden. maar dat gebeurt denk ik voorlopig niet. maar buiten dat heb ik niet het idee dat ik oneerlijk behandeld word. Er zijn een hoop mensen die het slechter hebben natuurlijk. Ja kijk er zijn ook een hoop die het beter hebben en die kloof wordt wel steeds groter. Maar ik heb het wel prima opzich, het is niet dat ik me zorgen maak. Dus ja dat.

Welke factoren zorgen ervoor dat u negatief naar vluchtelingen kijkt?

ik zou zeggen vooral de media. Daar hoor je toch de meeste verhalen. Over vluchtelingen maar ook over andere onderwerpen natuurlijk. Ik denk dat de media je sowieso met alles beïnvloedt, of het nou goed is of slecht. En de verhalen uit AZC's enzo, ja die zorgen er wel voor dat je toch op een bepaalde manier gaat denken weet je wel. En misschien klopt het wel helemaal niet, of is het een vertekend beeld... dat kan ook natuurlijk. Maar ja toch krijg je dat mee. Dus dan ga je dat wel ergens in je achterhoofd houden ofzo.

Welke factoren zouden ervoor zorgen dat u positief naar vluchtelingen zou kijken, of positiever?

Ik denk dat het wel zou helpen om wat meer verhalen te horen over die mensen zelf. Van hoe gaat het nou met ze. Doen ze het goed. Dat soort dingen. Beetje de succesverhalen. Want als je kijkt naar het voorbeeld wat ik net gaf, van die mensen die in mijn oude huis gingen wonen, waar de buurt nu uiteindelijk heel blij mee is... ja kijk dat soort verhalen. Dat is nou leuk om te horen. En ik denk dat het ook goed is om contact te hebben met die mensen. Dan leer je er weer wat meer over enzo. Ik bedoel het zijn uiteindelijk ook maar mensen natuurlijk. En als je niet weet waar ze vandaan komen of wie ze zijn en wat ze hier komen doen, ja dan is het ook lastig om die mensen te accepteren. Ik denk wel dat dat ook zou kunnen helpen. Maar wat ik zeg. Vooral die positieve verhalen denk ik.

Oké dit was mijn laatste vraag, dan wil ik u enorm bedanken voor uw tijd.

Interview 12

Geïnterviewde: respondent 12

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 15 april 2022 om 20.00 uur

Telefonisch

Allereerst wil ik u bedanken voor uw tijd

Geen probleem.

Voordat we beginnen zal ik nog even kort het doel van mijn onderzoek uitleggen. Ik doe een onderzoek naar welke factoren invloed hebben op het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dit doe ik voor Stichting Vluchteling. Om vervolgens aan hen een advies te geven over hoe ze dit positief kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 28 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

In de zorg

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Mijn eerste reactie? Nou dan denk ik toch aan die mensen uit Oekraïne bijvoorbeeld. Aan die zielige beelden die je op tv voorbij ziet komen. Ja dan denk je toch van jeetje wat heftig hè. Ja aan dat soort dingen denk ik dan.

En welke gevoelens roepen vluchtelingen bij u op?

Toch wel medeleven. Het is zo erg om die beelden te zien van die mensen, vrouwen die met hun kinderen langs de weg lopen. Ja verschrikkelijk vind ik dat. Je kan je totaal niet voorstellen hoe dat is natuurlijk. Maar het is wel heel erg.

Welke kenmerken zou u aan vluchtelingen toeschrijven?

Ik denk wel dat het doorzetters zijn. Mensen die een nieuw bestaan willen opbouwen in een ander land. En daar alles voor over hebben. Ik denk ook wel dat ze vaak verdrietig zijn. Ze hebben toch alles achtergelaten in hun eigen land.

In hoeverre bent u bereid tot sociaal contact met vluchtelingen?

Oh dat vind ik wel prima hoor. Kijk ik zou ze best wel willen helpen. En als ze hulp zouden vragen zou ik dat ook wel doen. Maar het is niet dat ik het opzoek. Nee dat niet, ik hoef ook geen mensen in huis. Dat gaat me dan net weer wat te ver. Maar helpen op andere manieren zou ik geen probleem vinden.

Wat is uw eerste reactie als u een vluchteling tegenkomt op straat?

Dat weet ik eigenlijk niet zo goed. Het is natuurlijk lastig te zien wanneer iemand vluchteling is. Maar als ze mij om hulp zouden vragen dan zou ik ze best wel willen helpen. Maar dat komt niet per se omdat het dan vluchtelingen zijn. Ik zou sowieso wel mensen helpen. Dus ik zou denk ik niet zo anders reageren op een vluchteling dan ieder ander persoon.

U benoemde net al even kort beelden van vluchtelingen die u voorbij ziet komen. Volgt u de berichten in de media over vluchtelingen?

Ik moet zeggen dat ik het de laatste tijd wat minder volg, dan voorheen. Aan het begin met die oorlog tussen Rusland en Oekraïne hoorde je natuurlijk niks anders dan dat. en nu is dat weer wat minder geworden. Dan merk ik dat ik er ook minder naar kijk. Je hoort er natuurlijk nog wel over, op het nieuws of dat soort dingen. Dus dan bekijk ik het wel. Het is niet zo dat ik het zelf op ga zoeken, nee dat doe ik dan weer niet.

Hoe komen vluchtelingen op u over in de media?

Ja de vluchtelingen uit Oekraïne, ja wat ik net al zei, dat vind ik zo zielig om te zien. Al die mensen die daar dan lopen met hun kinderen, op zoek naar een plek waar ze veilig zijn. Dat is echt vreselijk natuurlijk. Dan denk ach god, we moeten die mensen toch kunnen helpen. En gelukkig gebeurt dat nu ook heel veel. Je hoort heel veel over mensen die nu voedsel of kleding sturen of mensen in huis halen of geld geven aan een goed doel. Dat is natuurlijk super. Die mensen moeten we gewoon helpen, dus het is heel erg goed dat dat nu ook gebeurt.

Hoe zit dat met vluchtelingen uit andere landen?

Oh, ja daar hoor je de laatste tijd helemaal niet meer zo veel over natuurlijk. Je hoort eigenlijk alleen nog maar over de mensen uit Oekraïne. Ja als je dan wat over andere vluchtelingen hoort dan gaat het er vaak over dat ze in een AZC zitten bijvoorbeeld. Dat soort verhalen zijn meestal niet heel erg positief. Over verkrachtingen en ruzies en weet ik het wat allemaal. ja dan denk ik echt wat doe je dan hier. Je komt hierheen om een beter bestaan op te bouwen, want dat is vaak met die jonge mannen in een AZC. Die zijn hier niet met het heel gezin naartoe gekomen net als die mensen uit Oekraïne. Dan denk ik van ja wat ben je nou aan het doen. Je hoeft geen ruzie te maken of dingen te slopen, zo verpest je het alleen maar voor jezelf. Wees gewoon aardig voor de mensen om je heen. Zo gaat het niet lukken om iets moois op te bouwen, je begint al gelijk met een streepje achter op de rest.

In hoeverre wordt u beïnvloed door deze berichten in de media?

Nou ik denk wel dat die berichten over van die jonge mannen in een AZC, dat dat ervoor zorgt dat ik wat negatiever naar hen ga kijken. Maar ja het zijn wel verhalen die echt gebeuren, anders komen ze niet in het nieuws. Dus het is ook wel goed dat het in de media te zien is zulke verhalen, maar ik ga er wel op een bepaalde manier door kijken natuurlijk. Dat is denk ik met alles, als je ergens iets negatiefs over hoort, dan neem je dat volgens mij best wel snel aan. Of je houdt het ergens in je achterhoofd toch bij je. Dus ik denk dat ik er wel door wordt beïnvloed. Ook al neem je het niet direct aan, dan blijft het denk ik toch ergens wel hangen.

Heeft u het wel eens over vluchtelingen met mensen in uw omgeving?

Niet echt. Ja af en toe als het in het nieuws is geweest dan hebben we het er thuis bijvoorbeeld wel over. En af en toe hebben collega's het wel eens over die verhalen uit AZC's.

Hoe gaan zulke gesprekken dan?

Nou dat ligt er dus wel aan waar het over gaat. Als het over die verhalen uit een AZC gaan dan is het vaak wel negatief. Dat we allemaal zoiets hebben van waarom zijn zij hier dan, ga lekker terug naar je eigen land. En als het gaat om verhalen, nu met Oekraïne bijvoorbeeld, dan is het vaak wel anders. Dan hebben we wel medelijden met die mensen. Dan vertellen mensen ook wat zij al hebben gedaan om te helpen bijvoorbeeld. Dus daar merk ik wel heel erg een verschil in.

Hoe kijkt uw omgeving naar vluchtelingen?

Zoals ik net al zei, dat is wel verschillend. Ik denk dat ze er hetzelfde in staan als ik. Vluchtelingen uit de oorlog, ja die moeten we helpen. Maar vluchtelingen hier in een AZC die onrust stoken en vrouwen lastigvallen, ja ga lekker weg weet je. En zo kijkt de rest er ook wel naar merk ik. En ik denk met ons nog wel veel meer mensen.

In hoeverre denkt u dat de mening van uw omgeving uw mening over vluchtelingen beïnvloed?

Ik denk niet per se dat het mij beïnvloed. We denken er hetzelfde over. Dus ik denk eerder dat mijn ideeën die ik over vluchtelingen heb, bevestigd worden door mijn vrienden of collega's. maar dat vind ik ook logisch. We kijken allemaal hetzelfde nieuws natuurlijk, dus we krijgen allemaal dezelfde informatie. Dan is het denk ik ook wel lastig om er verschillend naar te kijken.

Hoe reageert u wanneer iemand iets negatiefs zegt over vluchtelingen?

Als het gaat om negatieve verhalen die ik ook heb gehoord dan ben ik het er wel mee eens. Dan ga ik er ook niet tegenin. Want ik heb hetzelfde beeld. Ik kan dan niet iemand overhalen om anders te denken bijvoorbeeld. Ik heb ook niet het idee dat dat aan mij is. Maar stel ze zeggen iets negatiefs over vluchtelingen uit Oekraïne, dan zou ik er wel wat van zeggen. Ik bedoel die mensen zijn toch in levensgevaar. Dan kan je daar niet iets van zeggen. Waarschijnlijk zouden wij hetzelfde doen, en op zoek zijn naar een veilige plek. Dan zou ik er wel wat van zeggen. Of als iets heel erg discriminerend is. Dat vind ik ook niet kunnen.

Heeft u het idee dat vluchtelingen eerlijk behandeld worden in Nederland?

Dat weet ik eigenlijk niet zo goed. Ik denk dat ze wel goed behandeld worden. misschien zelfs wel wat beter dan anderen. Ze krijgen natuurlijk leefgeld en kinderbijslag en dat soort dingen. Ook woningen. Terwijl het voor anderen soms lastig is om aan een woning te komen bijvoorbeeld. Daarin hebben ze denk ik wel een voordeel. Maar die mensen hebben natuurlijk ook een heleboel meegemaakt. Dus aan de andere kant zitten ze daar ook mee, en verdienen ze het ook wel. Kijk ik vind ook dat die mensen dat horen te krijgen hoor. Maar alleen als ze het echt verdienen. Je hoort wel eens dat mensen gelijk geld krijgen zodra ze in Nederland zijn. Dan denk ik ja zoek eerst uit of die mensen echt gevlucht zijn, of dat ze hier komen om te profiteren van het geld en dat soort dingen. Ik vind, mensen die daarvoor hierheen komen, ja die mogen wat mij betreft ook weer terug. Daar moet gewoon strenger naar gekeken worden. als je hier niet hoort, dan moet je die dingen ook niet krijgen. Zo makkelijk is het.

In hoeverre heeft u het idee dat u zelf eerlijk behandeld wordt?

Dat is wel lastig. Kijk ik heb het op zich gewoon goed hoor. Dus ik heb niks te klagen. Maar ik moet wel gewoon hard voor mijn geld werken. Het is niet dat ik dat ook zomaar krijg. En nu wordt alles natuurlijk duurder door die oorlog. Benzine, boodschappen, noem het maar op. Ja daar ben ik dan ook de dupe van. Het is niet dat ik meer ben gaan verdienen, maar toch moet ik nu wel meer geld uitgeven dan hiervoor. Dan denk ik wel eens van ja, ik had dit graag anders gezien. Maar dat komt door die oorlog. Dus daar kan je niet echt andere mensen de schuld van geven. En met de huizen is dat natuurlijk ook best lastig. Ik huur nu een woning. En het is bijna onmogelijk om een huis te kunnen kopen in deze tijd. Nederland is gewoon te vol. Dat is gewoon zo. En dat zie je aan de huizenprijzen. Dat is wel jammer. Maar goed ik zit op zich gewoon goed in mijn huisje nu. Je hebt mensen die helemaal niets hebben. Dus laten we maar zeggen dat het altijd nog erger kan.

Heeft u wel eens contact met vluchtelingen?

Nee. Nooit. Tenminste wel met buitenlanders, maar ik weet niet of zij gevlucht zijn. Dat heb ik nooit gevraagd eigenlijk.

En hoe zou u dat contact omschrijven?

Nou wel prima eigenlijk. Gewoon net zoals anders. Ik zie daar geen verschil in eigenlijk. Kijk wat het bij mij is. Als je gewoon vriendelijk bent, dan doe ik ook vriendelijk terug.

Heeft u het idee dat contact met vluchtelingen uw mening over zou beïnvloeden?

Dat vind ik een lastige vraag. Vooral omdat ik dus geen contact heb.

Heeft het ontbreken van contact volgens u invloed op uw mening?

Dat zou wel kunnen. Nu haal ik natuurlijk al mijn informatie uit verhalen uit de media. En ik hoor verhalen van vrienden en familie. Maar ik kom nooit echt vluchtelingen tegen. Misschien zou dat er wel voor zorgen dat ik positiever naar die mensen ga kijken. Ik weet het eigenlijk niet. nu zie je alles maar van een kant natuurlijk. En dan kan je je afvragen of dat nou wel zo goed is. Dus ik denk dat het misschien wel van invloed is maar dan meer dat het mij niet op andere gedachten kan brengen. Snap je? Maar het kan natuurlijk ook de hele andere kant op gaan. Als ik vluchtelingen tegen zou komen die niet aardig doen, of ik zie ze dingen kapotmaken of iemand lastig vallen, ja dan denk ik dat mijn ideeën worden bevestigd. Dus dan zou het juist mijn kijk op die mensen versterken. Dus het kan twee kanten opgaan. Dat is er zo lastig aan.

Kunt u nog andere factoren bedenken die van invloed zijn op de manier waarop u naar vluchtelingen kijkt?

Nee er komt zo snel even niets bij mij op. Ik denk dat je gewoon heel veel ziet in de media. En dat dat je mening kleurt. Maar dat doet het met heel veel dingen, dus niet alleen met hoe ik naar vluchtelingen kijk. Dat maakt het ook gelijk zo lastig want je kan niet echt onder de media uit. Je ziet die verhalen natuurlijk overal, of je het nou opzoekt of niet. dus dat beïnvloedt je mening denk ik het meest.

Wat zou ervoor zorgen dat u positiever naar vluchtelingen zou kijken?

Ik weet het niet zo goed. Kijk die verhalen moeten eigenlijk gewoon weg. Maar dat is lastig want dat is aan die mensen zelf. De media zenden het gewoon uit natuurlijk. Dus ik denk dat dat gewoon moet stoppen. Maar ja zie dat maar eens te doen. Dat is lastig. Ik denk wel dat we wat positieve verhalen missen. Kijk met die vluchtelingen uit Oekraïne, daar hoor je geen slechte verhalen over. Dan ga je ook niet zo denken over die mensen. Dus misschien moeten we hetzelfde doen met andere vluchtelingen. Wat meer gaan kijken naar hun situatie en hun achtergrond horen. Wat is er bij hun mis gegaan, misschien is hun situatie wel even erg. Dat weet je nu niet. als daar nou wat meer over duidelijk werd, zou dat wel helpen denk ik. Of dat je hoort dat ze nu goed doen. Je hebt ook artsen enzo uit andere landen. Dat soort dingen zouden denk ik wel helpen.

Heeft u het idee dat er nu voldoende bekend is over vluchtelingen uit andere landen?

Nee dat denk ik niet. althans bij mij niet. misschien bij anderen wel hoor, daar kan ik niet voor spreken. Maar ik vind het allemaal nog een beetje onduidelijk. Je hoort alleen maar dat er weer zo veel het land in komen, onrust veroorzaken en dat soort dingen. Maar er zitten ook vast goede mensen tussen. Maar daar hoor je niet zo veel over. En dat zou mij wel helpen denk ik.

Oké dank u wel. Dit was mijn interview.

Interview 13

Geïnterviewde: respondent 13

Interviewer: Sterre van der Zijden

Datum: 16 april 2022 om 16.00 uur

Telefonisch

Allereest wil ik u bedanken voor het vrijmaken van uw tijd.

Dat is geen probleem.

Allereerst zal ik het doel van het onderzoek aan u uitleggen. Ik ben bezig met mijn afstudeeronderzoek waarbij ik onderzoek welke factoren een rol kunnen spelen in het vormen van een negatieve houding tegenover vluchtelingen. Dat doe ik om vervolgens een advies te kunnen geven aan Stichting Vluchteling over hoe zij dit kunnen beïnvloeden.

Oké, dat is duidelijk.

Allereerst ben ik benieuwd naar uw leeftijd.

Ik ben 29 jaar.

Wat is uw nationaliteit?

Nederlandse

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

MBO

In welke arbeidssector werk u?

Ik ben automonteur

Wat is uw eerste reactie wanneer u aan vluchtelingen denkt?

Dan denk ik aan oorlog. Mensen op de vlucht. Mensen die in paniek zijn en op zoek zijn naar een veilige plek, waar ze iets nieuws kunnen opbouwen.

Welke gevoelens roepen vluchtelingen bij u op?

Ik vind het vooral heel zielig. Je kan het je helemaal niet voorstellen hoe het is voor die mensen. Je ziet alleen die verschrikkelijke beelden en dan denk je wat zou ik doen in zo'n situatie. Dus vooral heel erg medeleven met die mensen, want het is gewoon verschrikkelijk wat zij meemaken.

Welke kenmerken zou u toekennen aan vluchtelingen?

Dat vind ik wel lastig. Ik denk niet dat je daar echt kenmerken aan kunt koppelen. Het zijn natuurlijk gewoon mensen. En die zijn allemaal verschillend. Maar ik denk dat ze wel allemaal een doel hebben om veilig te zijn, iets nieuws op te bouwen. Dat soort dingen. Maar ik zou niet de personen zelf kunnen omschrijven denk ik. Daarvoor is de groep te groot.

In hoeverre bent u bereid om contact te hebben met vluchtelingen?

Oh daar zie ik geen probleem in hoor. Ja dat zou ik best wel willen.

Op welke manier zou u contact willen hebben met vluchtelingen?

Ik zou ze wel willen helpen. Door ze eten te geven of kleding, dat soort dingen. Ik zou niet zo snel mensen in huis nemen. Nee dat dan weer niet. maar ja op andere manieren zou ik ze best wel willen helpen.

Hoe zou u reageren als u een vluchteling tegen zou komen?

Ik denk gewoon normaal. Ik heb er geen ervaring mee want ik ken geen vluchtelingen verder. En op straat is het natuurlijk best lastig om te bepalen of iemand vluchteling is of niet. dat zie je niet zo snel aan iemand. Maar ik zou gewoon normaal reageren. Het zijn ook gewoon mensen. Dus als zij normaal doen, ja dan zou ik gewoon vriendelijk terug zijn.

En wat vindt u van vluchtelingen in onze samenleving?

Ja daar heb ik geen problemen mee. Die mensen willen gewoon opgevangen worden natuurlijk. En vaak is het maar voor een korte periode. Als de oorlog voorbij is dan gaan ze vaak weer terug. Tenzij het natuurlijk heel erg lang duurt. Maar ik vind het wel belangrijk dat wij die mensen een veilige plek kunnen bieden als het voor een korte tijd is. Nou hebben we niet heel veel plek dat is dan wel weer zo. Maar dat komt omdat er ook veel mensen zitten die eigenlijk weg moeten natuurlijk. In zo'n AZC, dat is natuurlijk overvol. Daar wil je denk ik niet zitten. Dan hoor je ook die verhalen over ruzies tussen die mensen. Of dat zij anderen gaan lastig vallen in de buurt. Dingen slopen enzo. Ja kijk dat is niet de bedoeling. Je komt hier voor een veilige plek, die moeten wij gewoon kunnen geven, maar ga er dan geen misbruik van maken door je zo te gedragen. Dat is echt niet de bedoeling. Dan kan je beter gewoon terug gaan vind ik.

Heeft u het idee dat vluchtelingen eerlijk behandeld worden?

ja dat denk ik wel. Ze krijgen hier natuurlijk opvang. Ik denk dat dat het belangrijkste is. Daarnaast krijgen ze ook nog leefgeld en dat soort dingen. Dus ik denk dat ze in dat opzicht wel eerlijk behandeld worden. ja zeker. Nou zijn er wel mensen die negatief over vluchtelingen denken en het liefst hebben dat ze weg gaan dus ik kan me ook wel inbeelden dat ze soms wat nare opmerkingen krijgen, of dat mensen onaardig tegen ze zijn. Dat is dan weer niet zo eerlijk. maar ik denk dat als je het in het algemeen bekijkt, dat ze dan toch wel eerlijk worden behandeld. Zeker als je het vergelijkt met anderen. Jongeren die geen huis kunnen krijgen of mensen die naar de voedselbank moeten. Dan denk ik soms wel van ja kom op. Dit kan anders geregeld worden toch.

In hoeverre vindt u dat vluchtelingen verdienen wat ze krijgen?

Nou wat ik zeg. Die mensen moeten gewoon geholpen. En dat worden ze hier wel. Ze krijgen een plek waar ze tot rust kunnen komen met nog extra's. ik vind wel dat dat ook zo moet. Je kan die mensen niet zomaar laten. Maar als ze er misbruik van gaan maken, ja dan verdienen ze het niet. lever het dan gewoon maar allemaal in. iemand anders kan het dan beter gebruiken. Daar ben ik ook wel hard in.

In hoeverre wordt u zelf eerlijk behandeld?

Ik vind wel dat ik eerlijk behandeld word. Het is niet dat ik ergens last van heb. Niet van het woningtekort enzo. Ik snap wel dat anderen dat lastig kunnen vinden, maar ik heb zelf al een huis dus ik heb daar geen moeite mee. Ja ik word wel eerlijk behandeld denk ik.

Heeft u wel eens contact met vluchtelingen?

Nee. Ja ik kom ze wel eens tegen, maar het is niet dat ik dagelijks contact met ze heb of vrienden met ze ben of iets dergelijks.

Hoe zou u dat contact omschrijven?

Ja wel prima. Gewoon normaal. Het is niet zo dat ik hele gesprekken met die mensen heb. Het zijn vaak gewoon korte momenten waarop ik ze tegenkom. Dus het is niet heel anders dan bij andere mensen.

In hoeverre hebben die contactmomenten invloed op uw mening tegenover vluchtelingen?

Ik enk niet dat dat heel veel invloed heeft op hoe ik naar vluchtelingen kijk. Zoals ik al zei, het zijn korte momenten waarop ik die mensen tegenkom. Dus ik niet dat die korte momenten heel veel invloed hebben. Het is ook niet dat ik de momenten als vervelend of juist als heel fijn ervaar, maar gewoon neutraal. Dus ik denk dat ik daardoor dan ook gewoon neutraal blijf.

en heeft u het wel eens over vluchtelingen met mensen in uw omgeving?

Nou wel eens ja. Vooral over nieuwsberichten. Nu met de oorlog in Oekraïne komt dat natuurlijk heel erg veel in het nieuws. Ja dat kijk ik dan wel, en dan heb je het er vervolgens toch ook wel over. Met mijn partner bijvoorbeeld. Maar dan gaat het meer over de nieuwsberichten, van heb je dit ook gezien of heb je dat gezien. En dan hebben we het er over. De laatste tijd is het natuurlijk al wat minder in het nieuws dus dan merk ik dat ik het er ook weer wat minder over heb. Maar aan het begin van de oorlog, toen het elke dag op tv was. Ja dan heb je het er toch wel vaker over.

Hoe zou u die gesprekken omschrijven?

Ik denk gewoon normaal. Ja we hebben het er natuurlijk over van wat er in het nieuws is geweest. Dus dan merk je dat iedereen er ook wel mee zit en het belangrijk vindt om er wat aandacht aan te besteden. Soms is het ook wel negatief, je hebt altijd wel iemand die heel negatief is over vluchtelingen. Dan gaat het over verhalen in de asielzoekerscentra. Dat snap ik dan ook wel weer. Die verhalen zijn ook niet echt positief natuurlijk.

Wat is uw reactie wanneer iemand iets negatiefs zegt over vluchtelingen?

Ik reageer daar meestal niet echt op. Ja iedereen moet natuurlijk zelf weten hoe die er naar kijkt of wat je ergens van vindt. Dat is niet aan mij om dat te gaan veranderen. Dus dat laat ik dan ook gewoon lekker. Maar als iemand echt dingen gaat zeggen die niet kunnen, heel racistisch enzo, ja dan zeg ik er wel wat van. Je moet niet zulke dingen gaan zeggen over mensen als dat gewoon niet waar is. Zeg dat soort dingen maar tegen mensen die er hetzelfde over denken, maar ik vind dat niet fijn.

Hoe kijkt uw omgeving naar vluchtelingen?

Ik denk dat zij er wel hetzelfde naar kijken als ik. Ook als we dan gesprekken hebben over het nieuws dan merk ik wel dat we er allemaal een beetje hetzelfde in staan. Maar dat vind ik ook wel logisch.

Waarom vindt u dat logisch?

Nou we krijgen toch allemaal dezelfde informatie. Daar baseer je toch wel je mening op. Dus dan ga je ook wel allemaal een beetje hetzelfde denken.

In hoeverre beïnvloedt de mening van uw omgeving uw mening?

Dat weet ik niet zo goed. Kijk we denken er allemaal een beetje hetzelfde over. Dus ik denk niet dat we elkaar echt beïnvloeden. We proberen elkaar ook niet echt over te halen als we ergens toch anders over denken. Dus ik denk niet echt dat het van invloed is nee.

U heeft net al een aantal keer nieuwsberichten benoemd. Volgt u de berichten over vluchtelingen in de media?

Je die volg ik wel. Vooral de berichten over de oorlog in Oekraïne en Rusland. Dat is nu natuurlijk heel erg veel in het nieuws. Dan kom je er bijna niet onderuit. Dus dan volg ik het wel in het journaal of in de talkshows. Maar het is niet dat ik zelf actief op zoek ga naar informatie over vluchtelingen.

Hoe zou u die berichten in de media omschrijven?

Ik denk wel positief. Je ziet veel zielige beelden natuurlijk van vrouwen met kinderen. En ook veel over de slachtoffers daar natuurlijk. Ja dat is echt vreselijk om te zien.

En hoe zit het met de berichten over vluchtelingen uit andere landen?

Ja die zie je sowieso de laatste tijd een stuk minder. Eerst zag je nog wel veel over vluchtelingen uit Syrië natuurlijk. Maar daar hoor je nu eigenlijk niets meer over. Dat waren natuurlijk ook beelden waarvan je dacht jeetje wat erg voor die mensen. Wat je nu dan nog

veel hoort zijn verhalen uit een AZC. En die zijn dan minder positief natuurlijk. Nou ja vooral negatief eigenlijk. Over alle onrust en dat soort dingen. Ja van die verhalen word je niet blij.

In hoeverre beïnvloeden deze berichten uw mening over vluchtelingen?

Nou zoals ik al eerder benoemde. Dit zijn de dingen die je voorbij ziet komen natuurlijk. En meer informatie krijg je eigenlijk niet. dus ik denk zeker wel dat het je beïnvloedt. En niet alleen bij mij maar heel veel andere mensen ook. En de negatieve dingen onthoud je toch beter dan de positieve dingen. Dan denk ik wel van nou ik zou niet in de buurt van een AZC willen wonen. Of als ik zo'n groepje vluchtelingen tegen zou komen dan zou ik er wel even met een bocht omheen lopen. Misschien niet bewust, maar ik denk wel dat ik zo zou denken. En dat het vooral door de media komt.

Welke factoren zorgen ervoor dat u negatief naar vluchtelingen kijkt?

Ik denk dan toch wel echt de media. Dat kleurt je mening zo erg. En als je altijd maar negatieve verhalen hoort dan ga je dat overnemen natuurlijk. En als iedereen die hoort, dan heb je het daar ook weer over met elkaar, en zo blijf je daar in hangen denk ik. Dus ik denk dat het een beetje een combi is, maar dat de media wel de grootste rol speelt.

Wat zou ervoor zorgen dat u positiever naar vluchtelingen zou kijken?

Nou ik heb al niet het idee dat ik heel negatief ben over vluchtelingen. Maar wat ik wel merk is dat bijvoorbeeld bij vluchtelingen uit Oekraïne, daar helpen die positieve verhalen wel bij. Dus ik denk dat dat wel iets kan zijn wat mij positiever kan laten kijken naar ook andere vluchtelingen. Maar ja het is dan ook aan hen om zich goed te gedragen natuurlijk.

Oké. Dat was mijn laatste vraag. Bedankt voor uw tijd.

9.4. Bijlage 4 – FOETSJE-model

FOETSJE-model advies

In onderstaande tabellen worden de maatregelen per factor weergegeven. Hierbij wordt het FOETSJE-model toegepast, om vervolgens vast te stellen welke maatregel het meest geschikt is als advies. De score die per onderdeel gegeven kan worden loopt van 1 tot 5. Hierbij staat 1 voor absoluut niet en 5 voor zeker.

Factoren: sociale ervaringen met vluchtelingen en nabijheid van vluchtelingen

Maatregel: een campagne opzetten waarbij mensen contactmomenten hebben met vluchtelingen

Onderdeel	Score
Financieel: zijn er genoeg middelen om het plan uit te voeren?	3
Organisatorisch: is het organisatorisch uitvoerbaar?	3
Economisch: past het alternatief binnen de doelstellingen van de opdrachtgever?	2
Technologisch: is het alternatief technisch uitvoerbaar?	3
Sociaal: past het binnen de sociale doelstellingen van de opdrachtgever?	3
Juridisch: is het alternatief juridisch uitvoerbaar?	4
Ethisch: is het alternatief ethisch verantwoord?	4

Factor: meer duidelijkheid over vluchtelingen

Maatregel: een campagne opzetten waarbij informatie wordt gegeven over vluchtelingen

Onderdeel	Score
Financieel: zijn er genoeg middelen om het plan uit te voeren?	3
Organisatorisch: is het organisatorisch uitvoerbaar?	3
Economisch: past het alternatief binnen de doelstellingen van de opdrachtgever?	4
Technologisch: is het alternatief technisch uitvoerbaar?	3
Sociaal: past het binnen de sociale doelstellingen van de opdrachtgever?	4
Juridisch: is het alternatief juridisch uitvoerbaar?	4
Ethisch: is het alternatief ethisch verantwoord?	4

Factor: verhalen over vluchtelingen

Maatregel: een campagne opzetten waarbij positieve en succesverhalen worden verteld over vluchtelingen in Nederland.

Onderdeel	Score
Financieel: zijn er genoeg middelen om het plan uit te voeren?	4
Organisatorisch: is het organisatorisch uitvoerbaar?	4
Economisch: past het alternatief binnen de doelstellingen van de opdrachtgever?	3
Technologisch: is het alternatief technisch uitvoerbaar?	3
Sociaal: past het binnen de sociale doelstellingen van de opdrachtgever?	4
Juridisch: is het alternatief juridisch uitvoerbaar?	4
Ethisch: is het alternatief ethisch verantwoord?	4